

2003/000004-1

Kons 1949

NVE 1232
V 1949

TILLATELSE

FOR

OTTERAAENS BRUGSEIERFORENING

TIL Å REGULERE STORE OG LISLE URARVATN OG ORMSAVATN I BYKLE

(MEDDELT VED KONGELIG RESOLUSJON 3. JUNI 1949.)

Ved kgl. resolusjon 3. juni 1949 er bestemt:

«I medhold av loven om vassdragsreguleringer tillates det Otteraaens Brugseierforening å regulere Store og Lisle Urarvatn og Ormsavatn i Bykle på betingelser med manøvreringsreglement i samsvar med Industridepartementets tilråding av 3. juni 1949»

Betingelser

for tillatelse for Otteraaens Brugseierforening til å foreta en regulering av Store og Lisle
Urarvatn og Ormsavatn i Bykle.

(Meddelt ved kgl. resolusjon 3. juni 1949.)

1.

Reguleringskonsesjon gis for et tidsrom av 60 år regnet fra konsesjonens datum. Ved konsesjonstidens utløp har staten rett til å kreve avstått uten godtgjørelse hele reguleringsanlegget med tilliggende grunn og rettigheter og med de bygninger og andre innretninger som er oppført av hensyn til reguleringen. Hvilke bygninger og innretninger staten kan forlange, avgjøres i tilfelle av tvist ved skjønn.

Reguleringskonsesjonen kan ikke overdras.

De utførte reguleringsanlegg eller andel deri kan ikke avhendes, pantsettes eller gjøres til gjenstand for arrest eller utlegg uten i forbindelse med vassfall i samme vassdrag nedenfor anlegget.

Anleggene må ikke nedlægges uten statsmyndighetenes samtykke.

2.

I det 35. år etter at konsesjonen er gitt skal staten kunne innløse det hele anlegg. Bestemmelsen om innløsning må være meldt reguleringsanleggenes eier 5 år i forveien. Innløsningssummen blir å beregne under hensyn til at grunnstykker og rettigheter samt vannbygningsarbeider og hus har en verdi svarende til hva de bevislig har kostet ved ervervet med fradrag for amortisasjon i forhold til den forløpne del av konsesjonstiden. For annet tilbehør beregnes den tekniske verdi etter skjønn på statens bekostning. Anleggene skal ved innløsningen være i fullt driftsmessig stand. Hvorvidt så er tilfelle avgjøres i tilfelle av tvist ved skjønn på statens bekostning.

Konsesjonæren plikter på sin bekostning å utføre hva skjønnets i så henseende måtte bestemme.

3.

For den økning av vannkraften som ved reguleringen tilflyter eiere av vassfall eller bruk

i vassdraget skal disse erlegge følgende årlige avgifter:

Til staten kr. 0,50 pr. naturhestekraft.

Til de fylkes-, herreds- og bykommuner som Kongen bestemmer kr. 1,50 pr. naturhestekraft.

Økingen av vannkraften beregnes på grunnlag av den øking av vassdragets lågvassføring som reguleringen antas å ville medføre utover den vassføring som har kunnet påregnes år om annet med den tidligere bestående regulering. Ved beregningen av denne øking forutsettes det at magasinene utnyttes på en sådan måte at vassføringen i lavvannsperioden blir så jevn som mulig. Hva der i hvert enkelt tilfelle skal anses som den ved reguleringen innvunne øking av vannkraften avgjøres med bindende virkning av departementet.

Plikten til å erlegge de ovenfor omhandlede avgifter inntreffer etter hvert som den ved reguleringen innvunne vannkraft tas i bruk. Avgiftene har samme pantesikkerhet som skatter på fast eiendom og kan inndrives på samme måte som disse. Etter forfall svares 6 pst. rente.

4.

Nærmere bestemmelser om betalingen av avgifter etter post 3 og kontroll med vannforbruket samt angående avgivelse av kraft (jfr. pkt. 20) skal med bindende virkning for hvert enkelt tilfelle fastsettes av vedkommende departement.

5.

Arbeidet skal påbegynnes innen en frist av 2 år etter tillatelsens meddelelse og fullføres innen en ytterligere frist av 5 år. Hersker særlige vanskeligheter kan fristen forlenges.

Ved tidsberegningen medregnes ikke den tid som det på grunn av overordentlige tildragelser (vis major) streik eller lockout har vært umulig å utnytte.

For hver dag noen av disse frister uten tilatelse meddelt av departementet oversittes, erlegges konsesjonshaveren en løpende mulkt til statskassen av kr. 50,00.

6.

Til anlegg og drift skal utelukkende anvendes funksjonærer og arbeidere som har norsk innføds- eller statsborgerrett.

Vedkommende myndighet kan dog tillate unntagelser fra regelen, når behovet for spesiell fagkunnskap eller øvelse eller andre avgjørende hensyn gjør det nødvendig eller særlig ønskelig. Såfremt ikke offentlige hensyn taler derimot, kan fremmede arbeidere også tillates benyttet, når de har hatt fast bopel her i riket i det siste år.

For hver dag noen i strid med foranstående bestemmelser er i konsesjonærens tjeneste, erlegges til statskassen en løpende mulkt stor inntil kr. 50,00 — femti — kroner for hver person.

7.

Konsesjonæren skal ved bygging og drift av anleggene anvende norske varer for såvidt disse kan fås like gode, tilstrekkelig hurtig — herunder forutsatt at der er utvist all mulig akt-somhet med hensyn til tiden for bestillingen — samt til en pris som ikke med mer enn 10 pst. overstiger den pris med tillagt toll, hvortil de kan erholdes fra utlandet. Er der adgang til å velge mellom forskjellige innenlandske tilbud antas det tilbud som representerer det største innen landet fallende arbeid og produserte materiale, selv om dette tilbud er kostbarere når bare ovennevnte prisforskjell — 10 pst. — i forhold til utenlandsk vare ikke derved overstiges.

Toll og pristillegg til sammen forutsettes dog ikke å skulle overstige 25 pst. av den utenlandske vares pris (ekskl. toll). I tilfelle av tvist herom avgjøres spørsmålet av departementet.

Vedkommende departement kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer når særlige hensyn gjør det påkrevd.

For overtredelse av bestemmelsene i nærværende post erlegges konsesjonæren for hver gang etter avgjørelse av vedkommende departement en mulkt av inntil 15 — femten — pst. av verdien. Mulkten tilfaller statskassen.

8.

Forsikring tegnes fortrinnsvis i norske selskaper hvis disse byr like fordelaktige betingelser som utenlandske.

9.

Arbeiderne må ikke pålegges å motta varer istedenfor penger som vederlag for arbeid eller pålegges noen forpliktelse med hensyn til innkjøp av varer (herunder dog ikke sprengstoff, verktøy og andre arbeidsmaterialer). Verktøy og andre arbeidsredskaper som utleveres arbeiderne til benyttelse, kan bare kreves erstattet når de bortkastes eller ødelegges og da bare med sin virkelige verdi beregnet etter hva de har kostet konsesjonæren med rimelig fradrag for slitasje. Hvis konsesjonæren holder handelsbod for sine arbeidere, skal nettooverskuddet etter revidert årsregnskap anvendes til almennyttig øyemed for arbeiderne. Anvendelsen fastsettes etter samråd med et av arbeiderne oppnevnt utvalg, som i tilfelle av tvist kan forlange saken forelagt for vedkommende departement til avgjørelse.

Konsesjonæren skal være ansvarlig for at hans kontraktører oppfyller sine forpliktelser overfor arbeiderne ved anleggene.

10.

Konsesjonæren er forpliktet til, når vedkommende departementet forlanger det, på den måte og på de vilkår som departementet bestemmer å skaffe arbeiderne den til enhver tid nødvendige legehjelp og å holde et for øyemedet tjenlig sykehus med isolasjonslokale og tidsmessig utstyr.

11.

Konsesjonæren er i fornøden utstrekning forpliktet til på rimelige vilkår og uten beregning av noen fortjeneste å skaffe arbeiderne og funksjonærene sunt og tilstrekkelig husrom etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

Konsesjonæren er ikke uten vedkommende departements samtykke berettiget til i anledning av arbeidstvistigheter å oppsi arbeiderne fra bekvemmeligheter eller hus leid hos ham. Uenighet om hvorvidt oppsigelse skyldes arbeidstvist avgjøres med bindende virkning av departementet.

12.

Konsesjonæren er forpliktet til i den utstrekning som fylkesvegstyret bestemmer å erstatte utgiftene til vedlikehold og istandsettelse av offentlige veger, bruer og kaier, hvor disse utgifter blir særlig økt ved anleggsarbeidet. Veger, bruer og kaier, som konsesjonæren anlegger, skal stilles til fri avbenyttelse for almenheten, for så vidt departementet finner at denne kan skje uten vesentlig ulemper for anlegget.

13.

De vannfallseiere som gjør bruk av det ved reguleringen innvunne driftsvann er forpliktet til for reguleringsanlegget å oppsamle et fond til sikring for vedkommende fattigkommune overensstemmende med de regler, som i lov om fattigvesenet av 19. mai 1900, kap. 4, er gitt om bergverker.

Likeledes er konsesjonæren forpliktet til å avsette et fond til sikring av vedkommende kommunes (eller kommuners) utgifter til understøttelse av de ved reguleringsanleggenes utførelse beskjeftigede arbeidere og deres familier. Fondet forvaltes av det offentlige. Den del av dette fond, som ikke medgår hertil, overgår til et for det hele land eller visse deler av landet felles fond, som fortrinsvis skal tjene til sikring for kommunene, men som også skal kunne benyttes til andre formål til beste for arbeiderne, alt etter nærmere regler, som departementet gir. På samme måte skal forholdes med det førstnevnte fond, hvis det senere ved lov blir bestemt.

14.

Til vedlikehold av fiskebestanden i vassdraget plikter konsesjonæren årlig å sette ut et antall settefisk eller yngel av aure og laks etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

Hvis departementet finner det nødvendig med års mellomrom å foreta fiskeribiologiske undersøkelser i de regulerte vatn, plikter konsesjonæren å bære omkostningene til reiser og opphold.

Om det finnes nødvendig av hensyn til utøvelsen av garnfiske skal konsesjonæren være forpliktet til å ryddiggjøre de neddemte arealer eller deler av dem i samråd med de fiskeriberettigede.

15.

Konsesjonæren plikter for arbeidet påbegynnes å forelegge vedkommende departement detaljerte planer med de fornødne opplysninger, beregninger og omkostningsoverslag vedkommende reguleringsanleggene således at arbeidet ikke kan iverksettes før planene er approbert av departementet. Anleggene skal utføres på en solid måte og skal til enhver tid holdes i fullt driftsmessig stand. Deres utførelse så vel som deres senere vedlikehold og drift undergis offentlig tilsyn. De hermed forbundne utgifter utredes av anleggenes eier.

16.

Ved damanleggene skal der tillates truffet de fornødne militære foranstaltninger for sprengning i krigstilfelle uten at anleggets eier har krav på godtgjørelse eller erstatning

for de herav følgende ulemper eller innskrenkninger med hensyn til anleggene eller deres benyttelse, likesom anleggenes eier uten godtgjørelse må finne seg i den bruk av anleggene som skjer i krigsøymed.

17.

Reguleringsanleggene blir å manøvrere etter et av Kongen utferdiget reglement. Til å forestå manøvreringen antas norsk statsborger som godtas av vedkommende departement. Ekspropriasjonsskjønn kan ikke påbegynnes før manøvreringsreglementet er fastsatt.

Så snart det iverksettes utbygging av fall ovenfor Byglandsfjord skal reguleringen foregå med disses tarv for øye. Inntil denne tid kan reguleringen utføres til fordel for fallene nedenfor Byglandsfjord.

Viser det seg at vannslippingen etter reglementet medfører skadelige virkninger av omfang for almene interesser kan Kongen uten erstatning til konsesjonæren, men med plikt for denne til å erstatte mulige skadevirkninger for tredjemann fastsette de endringer i reglementet som finnes nødvendig.

Endring av reglementet kan bare foretas etter at de interesserte har hatt anledning til å uttale seg.

For så vidt dammen manøvreres i strid med reglement, kan konsesjonæren pålegges en konvensjonalbot til statskassen av inntil kr. 3 000,00 for hver gang etter departementets nærmere bestemmelse.

18.

Reguleringsanleggenes eier skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrografiske iakttagelser som i det offentliges interesse finnes påkrevd og stille det herved innvunne materiale til disposisjon for det offentlige. Den tillatte oppdemningshøyde og den tillatte laveste tapningsgrense betegnes ved faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle karter som konsesjonæren måtte la oppta i anledning av anlegget skal tilstilles Norges Geografiske Opmåling med opplysning om hvordan målingene er utført.

19.

Eieren skal uten vederlag for det utførte anlegg finne seg i enhver ytterligere regulering i vedkommende vassdrag som ikke forringer den tillatte regulerings effekt.

20.

De vassfalls- og brukseiere som benytter seg av det ved reguleringen innvunne driftsvann, er forpliktet til å avgi til den eller de kommuner, derunder også fylksskommuner som departementet bestemmer, etter hvert som ut-

bygging skjer, inntil 10 pst. av den for hvert vassfall innvunne øking av kraften (beregnet som angitt i post 3). Staten forbeholdes rett til å erholde inntil 5 pst. av kraften.

Kraften avgis i den form hvori den produseres.

Elektrisk kraft uttas etter departementets bestemmelse i kraftstasjonen eller fra fjernledningen eller fra ledningsnettet, hva enten ledningene tilhører reguleringsanleggets eier eller andre. Forarsaker kraftens uttagelse av ledningene økte utgifter, bæres disse av den som uttar kraften, enten dette er staten eller en kommune. Avbrytelse eller innskrenkning av leveringen, som ikke skyldes vis major, streik eller lockout, må ikke skje uten departementets samtykke.

Kraften leveres etter en maksimalpris beregnet på å dekke produksjonsomkostningene — deri innbefattet 6 prosent rente av anleggs-kapitalen — med tillegg av 20 prosent. Hvis prisen beregnet på denne måten vil bli uforholdsmessig høy, fordi bare en mindre del av den kraft vassfallet kan gi er tatt i bruk, kan leg kraften i stedet forlanges avgitt etter en maksimalpris som svarer til den gjengse pris ved bortleie av kraft i distriktet. Maksimalprisen fastsettes ved overenskomst mellom vedkommende departement og konsesjonæren eller i mangel av overenskomst ved skjønn. Denne fastsettelse kan så vel av departementet som av konsesjonæren forlanges revidert hvert 5 år. Hvis eieren leier ut kraft, og kraften til kommuner eller stat kan uttas fra kraftledning til noen av leietagerne, kan kommunen eller staten i ethvert tilfelle forlange kraften avgitt til samme pris og på samme vilkår som leierne av lignende kraftmengder under samme forhold.

Eieren har rett til å forlange et varsel av 1 år, for hver gang kraften uttas.

Unnlater anleggenes eier å levere denne kraft, uten at vis major, streik eller lockout hindrer leveringen, plikter han etter departementets bestemmelse å betale en mulkt til statskassen av kr. 1,00 pr. dag for hver kW som urettelig ikke er levert. Det offentlige skal være berettiget til etter departementets bestemmelse å overta driften av anlegget for eierens regning og risiko så vidt nødvendig til levering av den betingede kraft.

Oppsigelse av konsesjonskraft kan skje med 2 års varsel. Oppsagt kraft kan ikke senere forlanges avgitt.

21.

Det påhviler konsesjonæren i den utstrekning hvori dette kan skje uten særlige vanskeligheter og utgifter, å unngå ødeleggelser av plante- og dyrearter, geologiske og mine-

ralogiske dannelser samt i det hele naturforekomster og steder, som kan antas å ha vitenskapelig eller historisk betydning.

Safrent sådan ødeleggelse som følge av arbeidenes fremme i henhold til foranstående ikke kan unngås, skal Landsforeningen for naturfredning i Norge i betimelig tid på forhånd underrettes om saken.

Konsesjonæren plikter ved planleggingen og utførelsen av anleggene i den utstrekning det er mulig uten uforholdsmessige omkostninger å dra omsorg for at de ferdige anlegg virker minst mulig skjemmende i terrenget.

Om disse bestemmelser gis vedkommende ingeniører eller arbeidsledere fornøden meddelelse.

22.

For oppfyllelsen av forpliktelser som ved anleggene eller deres drift pådras likeoverfor andre så vel som for overholdelsen av de i tilfallet oppstilte betingelser, skal der stilles og til enhver tid opprettholdes sikkerhet for et beløp av kr. 10 000,00 etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

23.

Departementet kan under særlige omstendigheter gi en vassfalls- eller brukseier, som ikke er medeier i reguleringsanleggene tillates til å benytte driftsvann som er innvunnet ved reguleringen mot en årlig godtgjørelse til reguleringsanleggenes eier. Denne godtgjørelse skal i tilfelle av tvist fastsettes av departementet.

24.

Reguleringsanleggenes eier underkaster seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av vedkommende departement til kontroll med overholdelsen av de oppstilte betingelser.

De med kontrollen forbundne utgifter erstattes det offentlige av reguleringsanleggenes eier etter nærmere av vedkommende departement fastsatte regler.

25.

Alle heftelser som hviler på anlegget faller bort når det i henhold til reguleringskonsesjonen går over til staten eller innløses av denne.

26.

Reguleringskonsesjonen skal tinglyses i de tinglag hvor anleggene er beliggende. Vedkommende departement kan bestemme at et utdrag av konsesjonen skal tinglyses som heftelse på de eiendommer eller bruk i vassdraget for hvilke reguleringen kan medføre forpliktelser.

Manøvreringsreglement

for regulering av Store og Lisle Urarvatn og Ormsavatn i Bykle.

1.

Reguleringsgrensene er:

Magasin	Reguleringsgrenser		Reg. høyde m	Høydene refererer seg til Vassdragsvesenets:
	Øvre kote	Nedre kote		
Store Urarvatn .	1162,0	1151,0	11,0	F. M. 4 Urdåra på kote . 1160,101
Lisle Urarvatn .	ca. 1153,5	1148,5	ca. 5,0	F. M. 3 ————— . 1152,051
Ormsavatn . .	868,0	856,5	11,5	F. M. 4 Svalastogå på kote 867,521

Reguleringsgrensene skal betegnes med faste og tydelige vannstandsmerker som Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet godkjenner.

om det forlanges, nedbørhøyder, temperatur m. v. Avskrift av protokollen sendes ved hver måneds utgang til Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet.

2.

Det avgis vann til den alminnelige fløtning etter bestemmelser som fastsettes ved overenskomst eller skjønn.

3.

Så snart det iverksettes utbygging av fall ovenfor Byglandsfjord skal vannslippingen foregå med disses tarv for øye. Inntil denne tid kan manøvreringen utføres med hensyn på fallene nedenfor Byglandsfjord, dog således at det til enhver tid slippes en vassføring minst tilsvarende nåværende minstevassføring i hvert enkelt elvestykke og at flomvassføringene ikke forøkes.

Det skal ved manøvreringen tas alt mulig hensyn til de nedenfor liggende grunneiere og rettighetshavere og til almene interesser.

4.

Det skal påses at flomløpene ikke hindres av is eller lignende og at dammene til enhver tid er i god stand.

Det føres protokoll over manøvreringen og avleste vannstander og observeres og noteres,

5.

Til å forestå manøvreringen antas norsk statsborger som godkjennes av vedkommende departement som likeledes kan bestemme hvor damvokterne skal bo og om de skal ha telefon i sin bolig.

6.

Mulig tvist om forståelsen av dette reglement avgjøres med bindende virkning av vedkommende departement.

7.

Viser det seg at vannslippingen etter reglementet medfører skadelige virkninger av omfang for almene interesser kan Kongen uten erstatning til konsesjonæren, men med plikt for denne til å erstatte mulige skadevirkninger for tredjemann fastsette de endringer i reglementet som finnes nødvendig.

Endring av reglementet kan bare foretas etter at de interesserte har hatt anledning til å uttale seg.

TILLATELSE

FOR

OTTERAAENS BRUGSEIERFORENING

TIL Å REGULERE OG OVERFØRE SKYVATN MED BÅSTOGSVATN I OTRA I BYKLE

(MEDDELT VED KRONPRINSREGENTENS RESOLUSJON 28. JUNI 1957.)

Ved Kronprinsregentens resolusjon 28. juni 1957 er bestemt:

1. I medhold av lov om vassdragsreguleringer av 14. desember 1917 tillates Otteraaens Brugseierforening å regulere Skyvatn med Båstogsvatn i Otra og å overføre dette til Breivevatn i Otra i det vesentlige i samsvar med søknad av 14. februar 1956 og på de vilkår som er tatt inn i Industridepartementets tilråding av 28. juni 1957.
2. Det fastsettes manøvreringsreglement som gjeldende inntil videre i samsvar med det forslag som er tatt inn i den nevnte tilråding fra Industridepartementet.

Betingelser

for tillatelse for Otteraaens Brugsseierforening til å foreta regulering og overføring av Skyvatn m/ Båstogsvatn.

(Meddelt ved Kronprinsregentens resolusjon 28. juni 1957.)

1.

Reguleringskonsesjon gis for et tidsrom av 50 år regnet fra konsesjonens datum. Ved konsesjonstidens utløp har staten rett til å kreve avstått uten godtgjørelse hele reguleringsanlegget med tilliggende grunn og rettigheter og med de bygninger og andre innretninger som er oppført av hensyn til reguleringen. Hvilke bygninger og innretninger staten kan forlange, avgjøres i tilfelle av tvist ved skjønn.

Reguleringskonsesjonen kan ikke overdras.

Det utførte reguleringsanlegg eller andel deri kan ikke avhendes, pantsettes eller gjøres til gjenstand for arrest eller utlegg uten i forbindelse med vassfall i samme vassdrag nedenfor anlegget.

Anlegget må ikke nedlegges uten statsmyndighetenes samtykke.

2.

I det 35. år etter at konsesjonen er gitt skal staten kunne innløse det hele anlegg. Benytter staten seg ikke herav, skal den i det 10. år deretter ha samme adgang. Bestemmelsen om innløsning må være meldt reguleringsanleggets eier 5 år i forveien. Innløsningssummen blir å beregne under hensyn til at grunnstykker og rettigheter samt vannbygningsarbeider og hus har en verdi svarende til hva de bevislig har kostet ved ervervelsen med fradrag for amortisasjon i forhold til den forløpne del av konsesjonstiden. For annet tilbehør beregnes den tekniske verdi etter skjønn på statens bekostning. Anlegget skal ved innløsningen være i fullt driftsmessig stand. Hvorvidt så er tilfelle avgjøres i tilfelle av tvist ved skjønn på statens bekostning.

Konsesjonæren plikter på sin bekostning å utføre hva skjønnets i så henseende måtte bestemme.

3.

For den øking av vannkraften som ved reguleringen og overføringen tilflyter eiere av

vassfall eller bruk i vassdraget skal disse erlegge følgende årlige avgifter:

Til staten kr. 0,50 pr. nat.-HK.

Til de fylkes-, herreds- og bykommuner som Kongen bestemmer kr. 2,00 pr. nat.-HK.

Økingen av vannkraften beregnes på grunnlag av den øking av vassdragets lågvassføring som reguleringen antas å ville medføre utover den vassføring som har kunnet påregnes år om annet med den tidligere bestående regulering. Ved beregningen av denne øking forutsettes det at magasinet utnyttes på en sådan måte at vassføringen i lavvannsperioden blir så jevn som mulig. Hva der i hvert enkelt tilfelle skal anses som den ved reguleringen innvunne øking av vannkraften avgjøres med bindende virkning av departementet.

Plikten til å erlegge de ovenfor omhandlede avgifter inntreffer etter hvert som den ved reguleringen innvunne vannkraft tas i bruk. Avgiftene har samme pantesikkerhet som skatter på fast eiendom og kan inndrives på samme måte som disse. Etter forfall svares 6 pst. rente.

4.

Nærmere bestemmelser om betalingen av avgifter etter post 3 og kontroll med vannforbruket samt angående avgivelse av kraft (jfr. pkt. 19) skal med bindende virkning for hvert enkelt tilfelle fastsettes av vedkommende departement.

5.

Arbeidet skal påbegynnes innen en frist av 2 år etter tillatelsens meddelelse og fullføres innen en ytterligere frist av 5 år. Hersker særlige vanskeligheter kan fristen forlenges.

Ved tidsberegningen medregnes ikke den tid som det på grunn av overordentlige tildragelser (vis major) streik eller lockout har vært umulig å utnytte.

For hver dag noen av disse frister uten tillatelse meddelt av departementet oversittes, erlegger konsesjonshaveren en løpende mulkt til statskassen av kr. 50,00.

6.

Til anlegg og drift skal utelukkende anvendes funksjonærer og arbeidere som har norsk innføds- eller statsborgerrett.

Vedkommende myndighet kan dog tillate unntagelser fra regelen når behovet for spesiell fagkunnskap eller øvelse eller andre avgjørende hensyn gjør det nødvendig eller særlig ønskelig. Såfremt ikke offentlige hensyn taler derimot kan fremmede arbeidere også tillates benyttet når de har hatt fast bopel her i riket i det siste år.

For hver dag noen i strid med foranstående bestemmelser er i konsesjonærens tjeneste erlegges til statskassen en løpende mulkt stor inntil kr. 50 — femti kroner — for hver person.

7.

Konsesjonæren skal ved bygging og drift av anlegget anvende norske varer for så vidt disse kan fås like gode, tilstrekkelig hurtig — herunder forutsatt at der er utvist all mulig aktsomhet med hensyn til tiden for bestillingen — samt til en pris som ikke med mere enn 10 pst. overstiger den pris med tillagt toll hvortil de kan erholdes fra utlandet. Er der adgang til å velge mellom forskjellige innenlandske tilbud antas det tilbud som representerer det største innen landet fallende arbeid og produserte materiale, selv om dette tilbud er kostbarere, når bare ovennevnte prisforskjell — 10 pst. — i forhold til utenlandsk vare ikke derved overstiges.

Toll og pristillegg tilsammen forutsettes dog ikke å skulle overstige 25 pst. av den utenlandske vares pris (eksklusiv toll). I tilfelle av tvist herom avgjøres spørsmålet av departementet.

Vedkommende departement kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer når særlige hensyn gjør det påkrevd.

For overtredelse av bestemmelsene i nærværende post erlegges konsesjonæren for hver gang etter avgjørelse av vedkommende departement en mulkt av inntil 15 — femten — pst. av verdien. Mulkten tilfaller statskassen.

8.

Forsikring tegnes fortrinsvis i norske sel-skaper hvis disse byr like fordelaktige betingelser som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne regel når særlige hensyn gjør det påkrevd.

9.

Arbeiderne må ikke pålegges å motta varer istedenfor penger som vederlag for arbeid eller pålegges noen forpliktelse med hensyn til inn-

kjøp av varer (herunder dog ikke sprengstoff, verktøy og andre arbeidsmaterialer). Verktøy og andre arbeidsredskaper som utleveres arbeiderne til benyttelse kan bare kreves erstattet når de bortkastes eller ødelegges og da bare med sin virkelige verdi beregnet etter hva de har kostet konsesjonæren med rimelig fradrag for slitasje. Hvis konsesjonæren holder handelsbod for sine arbeidere skal nettooverskuddet etter revidert årsregnskap anvendes til almennyttig øyemed for arbeiderne. Anvendelsen fastsettes etter samråd med et av arbeiderne oppnevnt utvalg, som i tilfelle av tvist kan forlange saken forelagt for vedkommende departement til avgjørelse.

Konsesjonæren skal være ansvarlig for at hans kontraktører oppfyller sine forpliktelser overfor arbeiderne ved anlegget.

10.

Konsesjonæren er forpliktet til når vedkommende departement forlanger det på den måte og på de vilkår som departementet bestemmer å skaffe arbeiderne den til enhver tid nødvendige legehjelp og å holde en for øyemedet tjenlig sykestue med isolasjonslokale og tidsmessig utstyr.

11.

Konsesjonæren er i fornøden utstrekning forpliktet til på rimelige vilkår og uten beregning av noen fortjeneste å skaffe arbeiderne og funksjonærene sundt og tilstrekkelig husrom etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

Konsesjonæren er ikke uten vedkommende departements samtykke berettiget til i anledning av arbeidstvistigheter å oppsi arbeiderne fra bekvemmeligheter eller hus leid hos ham. Uenighet om hvorvidt oppsigelse skyldes arbeidstvist avgjøres med bindende virkning av departementet.

Bestemmelsen i første punktum får ikke anvendelse på leieforholdet mellom konsesjonær og arbeider når § 38 i lov om husleie av 16. juni 1939 gjelder i kommunen og leieforholdet er beskyttet gjennom oppsiingsreglene i nevnte paragraf.

12.

Konsesjonæren er forpliktet til i den utstrekning som fylkesvegstyret bestemmer å erstatte utgiftene til vedlikehold og istandsettelse av offentlige veger, bruer og kaier, hvor disse utgifter blir særlig økt ved anleggsarbeidet. Veger, bruer og kaier, som konsesjonæren anlegger, skal stilles til fri avbenyttelse for almenheten, for så vidt departementet finner

at dette kan skje uten vesentlig ulemper for anlegget.

Konsesjonæren plikter å treffe nødvendige tiltak for å søke å avhjelpe de skader og ulemper som reguleringen fører med seg for bygdefolkets interesser. Spørsmålet om hvilke tiltak han skal treffe, avgjøres i tilfelle av tvist ved skjønn, som i tilfelle fremmes i forbindelse med fagskjønn etter vassdragsreguleringslovens § 19. Dette skjønn fremmes av konsesjonæren så tidlig at resultatet foreligger som forutsetning for ekspropriasjonsskjønnet etter vassdragsreguleringslovens § 16.

Skjonnene kan kombineres.

13.

De vannfallseiere som gjør bruk av det ved reguleringen innvunne driftsvann er forpliktet til for reguleringsanlegget å oppsamle et fond til sikring for vedkommende fattigkommune overensstemmende med de regler, som i lov om fattigvesenet av 19. mai 1900, kap. 4, er gitt om bergverker.

Likeledes er konsesjonæren forpliktet til å avsette et fond til sikring av vedkommende kommunes (eller kommuners) utgifter til understøttelse av de ved reguleringsanleggets utførelse beskjeftigede arbeidere og deres familier. Fondet forvaltes av det offentlige. Den del av dette fond, som ikke medgår hertil, overgår til et for det hele land eller visse deler av landet felles fond, som fortrinnsvis skal tjene til sikring for kommunene, men som også skal kunne benyttes til andre formål til beste for arbeiderne, alt etter nærmere regler, som departementet gir. På samme måte skal forholdes med det førstnevnte fond, hvis det senere ved lov blir bestemt.

14.

Til fremme av fisket i reguleringsområdet plikter konsesjonæren årlig å sette ut yngel og/eller settefisk etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

15.

Konsesjonæren plikter før arbeidet påbegynnes å forelegge vedkommende departement detaljerte planer med de fornødne opplysninger, beregninger og omkostningsoverslag vedkommende reguleringsanlegget således at arbeidet ikke kan iverksettes før planene er approbert av departementet. Anlegget skal utføres på en solid måte og skal til enhver tid holdes i fullt driftsmessig stand. Dets utførelse så vel som dets senere vedlikehold og drift undergis offentlig tilsyn. De hermed forbundne utgifter utredes av anleggets eier.

16.

Reguleringsanlegget blir å manøvrere etter et av Kongen utferdiget reglement. Til å forestå manøvreringen antas norsk statsborger som godtas av vedkommende departement. Ekspropriasjonsskjønn kan ikke påbegynnes for manøvreringsreglementet er fastsatt.

Så snart det iverksettes utbygging av fall ovenfor Byglandsfjord skal reguleringen foregå med disses tarv for øye. Inntil denne tid kan reguleringen utføres til fordel for fallene nedenfor Byglandsfjord.

Viser det seg at vannslippingen etter reglementet medfører skadelige virkninger av omfang for almene interesser kan Kongen uten erstatning til konsesjonæren, men med plikt for denne til å erstatte mulige skadevirkninger for tredjemann fastsette de endringer i reglementet som finnes nødvendig.

Endring av reglementet kan bare foretas etter at de interesserte har hatt anledning til å uttale seg.

For så vidt det manøvreres i strid med reglementet, kan konsesjonæren pålegges en konvensjonalbot til statskassen av inntil kr. 1 000,00 for hver gang etter departementets nærmere bestemmelse.

17.

Reguleringsanleggets eier skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrografiske iakttagelser som i det offentlige interesse finnes påkrevd og stille det herved innvunne materiale til disposisjon for det offentlige. Den tillatte laveste tapningsgrense betegnes ved fast og tydelig vannstandsmerke som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle kart som konsesjonæren måtte la oppta i anledning av anlegget skal tilstilles Norges Geografiske Opmåling med opplysning om hvordan målingene er utført.

18.

Eieren skal uten vederlag for det utførte anlegg finne seg i enhver ytterligere regulering i vedkommende vassdrag som ikke forringer den tillatte regulerings effekt.

19.

De vassfalls- og brukseiere som benytter seg av det ved reguleringen og overføringen innvunne driftsvann, er forpliktet til å avgi til den eller de kommuner, derunder også fylkeskommuner som departementet bestemmer, etter hvert som utbygging skjer, inntil 10 pst. av den for hvert vassfall innvunne øking av kraften (beregnet som angitt i post 3). Staten forbeholdes rett til å erholde inntil 5 pst. av kraften.

Kraften avgis i den form hvori den produseres.

Elektrisk kraft uttas etter departementets bestemmelse i kraftstasjonen eller fra fjernledningen eller fra ledningsnett, hva enten ledningene tilhører reguleringsanleggets eier eller andre. Forarsaker kraftens uttagelse av ledningene økte utgifter, bæres disse av den som uttar kraften, enten dette er staten eller en kommune. Avbrytelse eller innskrenkning av leveringen, som ikke skyldes vis major, streik eller lockout, må ikke skje uten departementets samtykke.

Kraften leveres etter en maksimalpris beregnet på å dekke produksjonsomkostningene — deri innbefattet 6 prosent rente av anleggskapitalen — med tillegg av 20 prosent. Hvis prisen beregnet på denne måten vil bli uforholdsmessig høy, fordi bare en mindre del av den kraft vassfallet kan gi er tatt i bruk, kan dog kraften i stedet forlanges avgitt etter en maksimalpris som svarer til den gjengse pris ved bortleie av kraft i distriktet. Maksimalprisen fastsettes ved overenskomst mellom vedkommende departement og konsesjonæren eller i mangel av overenskomst ved skjønn. Denne fastsettelse kan så vel av departementet som av konsesjonæren forlanges revidert hvert 5. år. Hvis eieren leier ut kraft, og kraften til kommuner eller stat kan uttas fra kraftledning til noen av leietagerne, kan kommunen eller staten i ethvert tilfelle forlange kraften avgitt til samme pris og på samme vilkår som leierne av lignende kraftmengder under samme forhold.

Eieren har rett til å forlange et varsel av 1 år, for hver gang kraften uttas.

Unnlater anleggets eier å levere denne kraft, uten at vis major, streik eller lockout hindrer leveringen, plikter han etter departementets bestemmelse å betale en mulkt til statskassen av kr. 1,00 pr. dag for hver kW som urettelig ikke er levert. Det offentlige skal være berettiget til etter departementets bestemmelse å overta driften av anlegget for eierens regning og risiko så vidt nødvendig til levering av den betingede kraft.

Oppsigelse av konsesjonskraft kan skje med 2 års varsel. Oppsagt kraft kan ikke senere forlanges avgitt.

20.

Det påhviler konsesjonæren i den utstrekning hvori dette kan skje uten særlige vanskeligheter og utgifter, å unngå ødeleggelser av plante- og dyrearter, geologiske og mineralogiske dannelser samt i det hele naturforekomster og steder, som kan antas å ha vitenskapelig eller historisk betydning.

Såfremt sådan ødeleggelse som følge av arbeidenes fremme i henhold til foranstående ikke kan unngås, skal Landsforeningen for naturfredning i Norge i betimelig tid på forhånd underrettes om saken.

Konsesjonæren plikter ved planleggingen og utførelsen av anlegget i den utstrekning det er mulig uten uforholdsmessige omkostninger å dra omsorg for at det ferdige anlegg og utsprengte steinmasser o.l. virker minst mulig skjæmmende i terrenget.

Steinmassenes plassering skjer i samråd med vedkommende kommune.

Om disse bestemmelser gis vedkommende ingeniører eller arbeidsledere fornøden meddelelse.

21.

For oppfyllelsen av forpliktelser som ved anlegget eller dets drift pådras likeoverfor andre så vel som for overholdelsen av de i tillatelsen oppstilte betingelser, skal der stilles og til enhver tid opprettholdes sikkerhet for et beløp av kr. 5 000,00 etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

22.

Departementet kan under særlige omstendigheter gi en vassfalls- eller brukseier, som ikke er medeier i reguleringsanlegget, tillatelse til å benytte driftsvann som er innvunnet ved reguleringen mot en årlig godtgjørelse til reguleringsanleggets eier. Denne godtgjørelse skal i tilfelle av tvist fastsettes av departementet.

23.

Reguleringsanleggets eier underkaster seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av vedkommende departement til kontroll med overholdelsen av de oppstilte betingelser.

De med kontrollen forbundne utgifter erstattes det offentlige av reguleringsanleggets eier etter nærmere av vedkommende departement fastsatte regler.

24.

Alle heftelser som hviler på anlegget faller bort når det i henhold til reguleringskonsesjonen går over til staten eller innløses av denne.

25.

Konsesjonen skal tinglyses i de tinglag hvor anlegget er beliggende. Vedkommende departement kan bestemme at et utdrag av konsesjonen skal tinglyses som heftelse på de eiendommer eller bruk i vassdraget for hvilke reguleringen og overføringen kan medføre forpliktelser.

Manovreringsreglement

for regulering og overføring av Skyvatn m/ Båstogsvatn i Bykle.

(Fastsatt ved Kronprinsregentens resolusjon 28. juni 1957.)

1.

Skyvatn m/ Båstogsvatn kan senkes 12 m til kote 1 078,0.

Høydene refererer seg til Vassdragsvesenets nivellement L nr. 351/30, dettes F. M. 9 med høyden 1 093,632 m.

Reguleringsgrensen skal betegnes med et fast og tydelig vannstandsmerke som Hovedstyret for Vassdrags- og Elekerisitetsvesenet godkjenner.

2.

Det avgis vann til den alminnelige fløtning etter bestemmelser som fastsettes ved overskomst eller skjønn.

3.

Så snart det iverksettes utbygging av fall ovenfor Byglandsfjord skal vannslippingen foregå med disses tarv for øye. Inntil denne tid kan manovreringen utføres med hensyn på fallene nedenfor Byglandsfjord, dog således at flomvassføringen i Væringsdalen ikke forøkes.

Det skal ved manovreringen tas alt mulig hensyn til de nedenfor liggende grunneiere og rettighetshavere og til almene interesser.

4.

Det skal påses at reguleringsanlegget til enhver tid er i god stand.

Det føres protokoll over manovreringen og avleste vannstander og observeres og noteres, om det forlanges, nedbørhøyder, temperatur m. v. Avskrift av protokollen sendes ved hver måneds utgang til Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet.

5.

Til å forestå manovreringen antas norsk statsborger som godkjennes av vedkommende departement. Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet bestemmer hvor damvokteren skal bo og at han skal ha telefon i sin bolig.

6.

Mulig tvist om forståelsen av dette reglement avgjøres med bindende virkning av vedkommende departement.

7.

Viser det seg at vannslippingen etter reglementet medfører skadelige virkninger av omfang for almene interesser kan Kongen uten erstatning til konsesjonæren, men med plikt for denne til å erstatte mulige skadevirkninger for tredjemann fastsette de endringer i reglementet som finnes nødvendig.

Endring av reglementet kan bare foretas etter at de interesserte har hatt anledning til å uttale seg.

TILLATELSE

FOR OTTERAAENS BRUGSEIERFORENING TIL Å FORETA REGULERING OG OVERFØRINGER M. V. I OTRAVASSDRAGET, SAMT FOR I/S ØVRE OTRA TIL Å EKSPROPRIERE GRUNN OG RETTIG- HETER FOR UTBYGGING AV BRØKKE KRAFTVERK

(MEDDELT VED KONGELIG RESOLUSJON 15. SEPTEMBER 1961.)

Ved kongelig resolusjon av 15. september 1961 er bestemt:

- Ia. I medhold av lov om vassdragsreguleringer av 14. desember 1917 tillates Otteraaens Brugseierforening å foreta regulering og overføringer i Otravassdraget, samt å rå over alt vannet til reguleringsformål på strekningen Bykhyl-Nomelandsmo (Osc), i det vesentlige i samsvar med de fremlagte planer og på de vilkår og under de forutsetninger som er tatt inn i Industridepartementets tilråding av 15. september 1961.
- b. Det fastsettes manovreringsreglement for reguleringen i samsvar med det i Industridepartementets ovennevnte tilråding inntatte utkast som gjeldende inntil videre.
- II. I medhold av §§ 55, 62, 104 og 105 i lov om vassdragene av 15. mars 1940 tillates I/S Øvre Otra å ekspropriere nødvendig grunn og rettigheter for utbygging av Brøkke kraftverk, i det vesentlige i samsvar med de fremlagte planer og på de vilkår og under de forutsetninger som er tatt inn i Industridepartementets ovennevnte tilråding.

Betingelser

for tillatelse for Otteraaens Brugsseierforening til å foreta en ytterligere regulering av
Bossvatn m. v.

(Fastsatt ved kgl. resolusjon 15. september 1961.)

1.

Konsesjon gis på ubegrenset tid. Konsesjonsvilkårene kan tas opp til alminnelig revisjon etter 50 år.

Dersom vassfall, som ikke tilhører staten eller norske kommuner, deltar i reguleringen og overføringen eller blir medeiere i anleggene gjelder konsesjonen for disses vedkommende i 60 år fra konsesjonens datum. Ved konsesjonstidens utløp har staten rett til å kreve avstått disse vassfalleieres andeler i anleggene uten vederlag.

Konsesjonen kan ikke overdras.

De utførte regulerings- og overføringsanlegg eller andeler deri kan ikke avhendes, pantsettes eller gjøres til gjenstand for arrest eller utlegg uten i forbindelse med vassfall nedenfor anleggene.

Anleggene må ikke nedlegges uten statsmyndighetenes samtykke.

2.

I det 40. år etterat konsesjonen er gitt, skal staten kunne innløse de andeler i regulerings- og overføringsanleggene som måtte tilhøre eiere for hvem tillatelsen er tidsbegrenset. Benytter staten seg ikke herav, skal den i det 10. år deretter ha samme adgang. Bestemmelsen om innløsning må være meldt anleggenes eier 5 år i forveien. Innløsningssummen blir å beregne under hensyn til at grunnstykker og rettigheter samt vannbygningsarbeider og hus har en verdi svarende til hva de bevislig har kostet ved ervervelsen med fradrag for amortisasjon etter en amortisasjonstid av 60 år. For annet tilbehør beregnes den tekniske verdi etter skjønn på statens bekostning.

Anleggene skal ved innløsningen være i fullt driftsmessig stand. Hvorvidt så er tilfelle, avgjøres i tilfelle av tvist ved skjønn av uvilige menn på statens bekostning.

Anleggenes eier plikter på sin bekostning å utføre hva skjønnet i så henseende måtte bestemme.

3.

For den økning av vasskraften som ved reguleringen og overføringen tilflyter eiere av vassfall eller bruk i vassdraget, skal disse erlegge følgende årlige avgifter:

Til staten kr. 0,50 pr. nat.-hk.

Til de fylkes-, herreds- og bykommuner som Kongen bestemmer kr. 4 pr. nat.-hk.

Blir avgiftene til staten og kommuner ved en eventuell senere oppdemning av Bossvatn eller Byghyl satt høyere, skal avgiftene for 1. byggetrinn revideres i samsvar med de nye avgifter.

Etter 20 år kan fastsettelsen av avgiften tas opp til ny prøvelse.

Økingen av vasskraften beregnes på grunnlag av den øking av lavvassføringen som reguleringen og overføringen antas å ville medføre utover den vassføring som har kunnet påregnes år om annet med den tidligere bestående regulering. Ved beregningen av denne øking forutsettes det at magasinene utnyttes på en sådan måte at vassføringen i lavvannsperioden blir så jevn som mulig. Hva der i hvert enkelt tilfelle skal anses som den ved reguleringen og overføringen innvunne øking av vasskraften avgjøres med bindende virkning av departementet.

Plikten til å erlegge de ovenfor omhandlede avgifter inntreffer etter hvert som den ved reguleringen og overføringen innvunne vasskraft tas i bruk.

Avgiftene har samme pantesikkerhet som skatter på fast eiendom og kan inndrives på samme måte som disse. Etter forfall svares 6 pst. årlig rente.

4.

Nærmere bestemmelser om betalingen av avgifter etter post 3 og kontroll med vassforbruket samt angående avgivelse av kraft, jfr. post 19, skal med bindende virkning for hvert enkelt tilfelle fastsettes av vedkommende regjeringsdepartement.

5.

Arbeidet må påbegynnes innen en frist av 2 år etter at konsesjonen er gitt og fullføres innen en ytterligere frist av 5 år.

I fristen medregnes ikke den tid som på grunn av overordentlige tildragelser (vis major) streik eller lockout har vært umulig å utnytte.

For hver dag fristen, uten tillatelse meddelt av Kongen, måtte oversittes, erlegges konsesjonæren en løpende mulkt til statskassen av kr. 1 000.

6.

Konsesjonæren skal ved bygging og drift av anleggene fortrinnsvis anvende norske varer, for så vidt disse kan fåes like gode, tilstrekkelig hurtig — herunder forutsatt at der er utvist all mulig aktsomhet med hensyn til tiden for bestillingen — samt til en pris som ikke med mer enn 10 — ti — pst. overstiger den pris med tillagt toll, hvortil de kan erholdes fra utlandet. Er der adgang til å velge mellom forskjellige innenlandske tilbud, antas det tilbud som representerer det største innen landet fallende arbeid og produserte materiale, selv om dette tilbud er kostbarere, når bare ovennevnte prisforskjell — 10 pst. — i forhold til utenlandsk vare ikke derved overstiges. Toll og pristillegg tilsammen forutsettes dog ikke å skulle overstige 25 pst. av den utenlandske vares pris (eksklusive toll). I tilfelle av tvist herom avgjøres spørsmålet av departementet.

Vedkommende departement kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer.

For overtredelse av bestemmelsene i nærværende post erlegges konsesjonæren for hver gang etter avgjørelse av vedkommende departement en mulkt av inntil 15 — femten — pst. av verdien. Mulkten tilfaller statskassen.

7.

Forsikring tegnes fortrinnsvis i norske selskaper hvis disse byr like fordelaktige betingelser som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse.

8.

Konsesjonæren skal være ansvarlig for at hans kontraktører oppfyller sine forpliktelser overfor arbeiderne ved anleggene.

9.

Konsesjonæren er forpliktet til, når vedkommende departement forlanger det, på den måte og på de vilkår som departementet bestemmer, i anleggstiden å skaffe arbeiderne og funksjonærene ved anleggene og dissers familier den nødvendige legehjelp ved fast-

boende lege, og å holde eller helt eller delvis dekke utgiftene til for øyemedet tjenlig sykehus eller sykestue med isolasjonslokale og tidsmessig utstyr.

Det kan også pålegges konsesjonæren, etter vedkommende departements nærmere bestemmelse, helt eller delvis å bære utgiftene til vedkommende kommuners alminnelig forebyggende helsetjeneste og alminnelige sosiale tiltak.

Hvis noen av arbeiderne eller funksjonærene omkommer ved arbeidsulykke i anleggstiden, kan konsesjonæren etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement pålegges å sikre eventuelle etterlatte en øyeblikkelig erstatning.

10.

Konsesjonæren er i fornøden utstrekning forpliktet til på rimelige vilkår og uten beregning av noen fortjeneste å skaffe arbeiderne og funksjonærene sunt og tilstrekkelig husrom etter nærmere bestemmelse av vedkommende regjeringsdepartement.

Konsesjonæren er ikke uten vedkommende departements tillatelse berettiget til i anledning av arbeidstvistigheter å oppsi arbeiderne fra bekvemmeligheter eller husleid hos ham. Uenighet om hvorvidt oppsigelse skyldes arbeidstvist, avgjøres med bindende virkning av departementet.

Bestemmelsene i annet ledd får ikke anvendelse på leieforholdet mellom konsesjonær og arbeider når § 38 i lov om husleie av 16. juni 1939 gjelder i kommunen og leieforholdet er beskyttet gjennom oppsiingsreglene i nevnte paragraf.

11.

Konsesjonæren er forpliktet til å erstatte utgifter til vedlikehold og istandsettelse av offentlige veger, bruer og kaier, hvor disse utgifter blir særlig øket ved anleggsarbeidet. I tvisttilfelle avgjøres spørsmålet om hvorvidt vilkårene for refusjonsplikten er til stede samt erstatningens størrelse ved skjønn på konsesjonærens bekostning. Eventuell erstatning innbetales til Vegdirektoratet. Veger, bruer og kaier, som konsesjonæren anlegger, skal stilles til fri avbenyttelse for almenheten, for så vidt departementet finner at dette kan skje uten vesentlige ulemper for anleggene.

12.

Konsesjonæren er forpliktet til etter avgjørelse av vedkommende departement å erstatte vedkommende forsorgskommune slike forsorgsutgifter som i vassdragsreguleringsloven er forutsatt dekket ved hjelp av fond i sam-

svar med reglene i lovens § 12 pkt. 7, 1. ledd og 2. ledds første og annet punktum.

13.

Konsesjonæren plikter årlig å sette ut yngel og/eller settefisk etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

Om departementet finner det nødvendig å foreta fiskeribiologiske undersøkelser i regulerings- og overføringsområdet, plikter konsesjonæren å bære utgiftene til disse undersøkelser.

Konsesjonæren plikter, etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement, å slippe nødvendig vann for drift av fisketrapper som måtte bli bygd.

Konsesjonæren plikter å refundere utgifter til forsterket jakt- og fiskeoppsyn i anleggstiden etter vedkommende departements nærmere bestemmelse.

14.

De partier av isen på magasinet som mister sin bæreevne på grunn av reguleringen, skal markeres slik:

Så snart isen er farbar om hosten innsirkles det svekkede parti med et tau festet til påler som settes fast i isen med passe mellomrom. Tauet skal til enhver tid ha en fri høyde over is- eller snoverflate på mellom 0,5 og 1,0 m.

15.

Konsesjonæren er forpliktet til ved reguleringsarbeidets påbegynnelse å sørge for midlertidig forsamlingslokale til bruk for arbeiderne og den øvrige befolkning som er knyttet til anlegget, eller, hvis departementet måtte finne det mere hensiktsmessig, og ikke vesentlig dyrere, å delta i oppføring eller utbedring av permanent forsamlingslokale, f. eks. samfunnshus.

Konsesjonæren skal stille kr. 30 000 til rådighet for almindelig virksomhet blant arbeiderne og til geistlig betjening etter Kirkedepartementets nærmere bestemmelser.

16.

Konsesjonæren plikter, før arbeidet påbegynnes, å forelegge vedkommende departement detaljerte planer med fornødne opplysninger, beregninger og omkostningsoverslag vedkommende regulerings- og overføringsanleggene, således at arbeidet ikke kan iverksettes før planene er approbert av departementet. Anleggene skal utføres på en solid måte og skal til enhver tid holdes i full driftsmessig stand. Deres utførelse så vel som deres senere vedlikehold og drift undergis offentlig tilsyn. De

hermed forbundne utgifter utredes av anleggenes eier.

17.

Vannslippingen skal foregå overensstemmende med et reglement som Kongen på forhånd utferdiger.

Viser det seg at slippingen etter dette reglement medfører skadelige virkninger av omfang for almene interesser, kan Kongen uten erstatning til konsesjonæren, men med plikt for denne til å erstatte mulige skadevirkninger for tredjemann, fastsette de endringer i reglementet som finnes nødvendig.

En norsk statsborger, som vedkommende departement godtar, skal forestå manøvreringen. Ekspropriasjonsskjønn kan ikke påbegynnes før manøvreringsreglementet er fastsatt.

For så vidt vannet slippes i strid med reglementet, kan konsesjonæren pålegges en tvangsmulkt til staten av inntil kr. 1 000 for hver gang etter departementets nærmere bestemmelse.

18.

Anleggenes eier skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrologiske iakttagelser, som i det offentlige interesse finnes påkrevd, og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige. Den tillatte laveste tapningsgrense betegnes ved fast og tydelig vannstandsmerke som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle kart over konsesjonæren måtte la oppta i anledning av anleggene skal tilstilles Norges geografiske oppmåling med opplysning om hvordan målingene er utført.

19.

De vassfalls- og brukseiere, som benytter seg av det ved reguleringen og overføringen innvunne driftsvann, er forpliktet til å avgi til den eller de kommuner, derunder også fylkeskommuner, som departementet bestemmer, etter hvert som utbygging skjer, inntil 10 pst. av den for hvert vassfall innvunne øking av kraften (beregnet som angitt i post 3). Staten forbeholdes rett til å erholde inntil 5 pst. av kraften.

Pålegget om avgivelse av kraft kan etter begjæring av en interessert tas opp til ny avgjørelse etter 30 år.

Kraften kan kreves avgitt med en brukstid ned til 5 000 brukstimer årlig.

Kraften avgis i den form hvori den produseres.

Elektrisk kraft uttas etter departementets bestemmelse i kraftstasjonen eller fra fjernledningene eller fra ledningsnett, hva enten ledningene tilhører anleggenes eier eller andre. Forårsaker kraftens uttakelse av ledningene

okede utgifter, bæres disse av den som uttar kraften, enten dette er staten eller en kommune. Avbrytelse eller innskrenkning av leveringen, som ikke skyldes vis major, streik eller lockout, må ikke skje uten departementets samtykke.

Kraften skal leveres til vanlig pris i vedkommende forsynings- eller samkjøringsområde. Dersom det ikke er mulig å påvise noen slik pris, skal kraften leveres til selvkostende. Hvis den pris som således skal legges til grunn blir uforholdsmessig høy, fordi bare en mindre del av den kraft vannfallene kan gi, er tatt i bruk, skal kraften leveres til rimelig pris. Uenighet om prisen avgjøres av vedkommende departement.

Eieren har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft uttas. Samtidig kan forlanges oppgitt den brukstid som ønskes benyttet og dennes fordeling over året. Tvist om fordelingen avgjøres av departementet. Oppsigelse av konsesjonskraft kan skje med 2 års varsel. Oppsagt kraft kan ikke senere forlanges avgitt.

Konsesjonæren er forpliktet til å samarbeide med andre kraftverker når dette finnes hensiktsmessig av hensyn til den alminnelige kraftforsyning. Bestemmelse herom treffes i mangel av minnelig overenskomst av et av Kongen oppnevnt skjønn som også fastsetter de nærmere tekniske og økonomiske vilkår for sådant samarbeid.

Konsesjonæren plikter på egen bekostning å foreta de forandringer av anlegget som måtte finnes påkrevd av hensyn til sådant samarbeid. Bestemmelse herom treffes av departementet. Der tas ved avgjørelsen størst mulig hensyn til anleggets økonomiske forhold.

20.

Departementet kan under særlige omstendigheter gi en vassfalls- eller brukseier som ikke er medeier i regulerings- og overføringsanleggene, tillatelse til å benytte driftsvann, som er innvunnet ved reguleringen og overføringen, mot en årlig godtgjørelse til anleggenes eier. Denne godtgjørelse skal i tilfelle av tvist fastsettes av departementet.

21.

Det påhviler konsesjonshaveren i den utstrekning hvori dette kan skje uten urimelige ulemper og utgifter — å unngå ødeleggelser av plante- og dyrearter, geologiske og mineralogiske dannelser samt i det hele naturforekomster og områder, når dette anses ønskelig av vitenskapelige eller historiske grunner eller

på grunn av områdenes naturskjønnhet eller egenart.

Såfremt sådan ødeleggelse som følge av arbeidenes fremme i henhold til foranstående ikke kan unngås, skal Naturvernrådet i betimelig tid på forhånd underrettes om saken.

Konsesjonæren skal i god tid på forhånd undersøke om faste fortidsminner som er fredet i medhold av lov av 29. juni 1951 nr. 3 eller andre kulturhistoriske lokaliteter blir berørt, og i tilfelle straks gi melding herom til vedkommende museum.

Viser det seg først mens arbeidet er i gang at det kan virke inn på fortidsminne som ikke har vært kjent, skal melding som nevnt i foregående ledd sendes med en gang og arbeidet stanses.

Anleggenes eier plikter ved planleggingen og utførelsen av anleggene i den utstrekning det kan skje uten urimelige ulemper og utgifter, å dra omsorg for at hoved- så vel som hjelpeanlegg virker minst mulig skjemmende i terrenget. Plasering av stein- og jordmasser skjer i samråd med vedkommende kommuner. Anleggenes eier har plikt til forsvarlig opprydding av anleggsområdene. Oppryddingen må være ferdig senest 2 år etter at vedkommende anlegg er satt i drift. Overholdelsen av bestemmelsene i dette ledd undergis offentlig tilsyn. De hermed forbundne utgifter utredes av anleggets eier.

Om nærværende bestemmelser gis vedkommende ingeniører eller arbeidsledere fornøden meddelelse.

22.

Til skjønn i anledning av overføringen og reguleringene skal skjønnsmenn oppnevnes av Kongen.

23.

Anleggenes eier underkaster seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av vedkommende regjeringsdepartement til kontroll med overholdelsen av de oppstilte betingelser.

De med kontrollen forbundne utgifter erstattes det offentlige av anleggenes eier etter nærmere av vedkommende departement fastsatte regler.

24.

Konsesjonen skal tinglyses i de tinglag hvor anleggene er beliggende. Vedkommende regjeringsdepartement kan bestemme at et utdrag av konsesjonen skal tinglyses som heftelse på de eiendommer eller bruk i vassdraget for hvilke reguleringen og overføringen kan medføre forpliktelser.

Manøvreringsreglement

for ytterligere regulering av Bossvatn i Bykle.

(Fastsatt ved kgl. resolusjon 15. september 1961.)

Reguleringsgrensene er:

Øvre grense (nåv. L.R.V.) kote	521,0
Nedre grense kote	502,0
Reguleringshøyde	<u>19,0 m</u>

Høydene refererer seg til Vassdragsvesenets F. M. 2, Bossvasså på kote 532, 667.

1. Reguleringsgrensene skal avmerkes med faste og tydelige vannstandsmerker som Hovedstyret for vassdrags- og elektrisitetsvesenet godkjenner.
2. For den alminnelige floting nedenfor Ose avgis vann etter bestemmelser som fastsettes ved overenskomst eller skjønn.
3. Så snart det iverksettes utbygging av fall ovenfor Byglandsfjord, skal vannslippingen fra Bossvatn foregå med disses tarv for øye.

Inntil denne tid kan manøvreringen utføres med henblikk på fallene nedenfor Byglandsfjord.

Det skal ved manøvreringen tas alt mulig hensyn til de nedenforliggende grunneiere og rettighetshavere og til almene interesser, og ved en tapping gjennom inntaksdammen ved Bykhyl som aldri må være mindre enn $0,2 \text{ m}^3/\text{sek.}$, skal det sørges for at vassforingen ved Valle V. M. ikke kommer under $2,0 \text{ m}^3/\text{sek.}$

4. Det skal påsees at tappeinnretningene til enhver tid er i god stand.

Det føres protokoll over manøvreringen, og avleste vannstander observeres og noteres. Nedbørshøyder, temperatur m. v. skal likeledes observeres og noteres hvis dette blir forlangt. Avskrift av protokollen sendes ved hver måneds utgang til Norges vassdrags- og elektrisitetsvesen.

5. Til å forestå manøvreringen antas en norsk statsborger som godtas av vedkommende departement. Hovedstyret for vassdrags- og elektrisitetsvesenet kan bestemme hvor damvokteren skal bo, og at han skal ha telefon i sin bolig.
6. Mulig tvist om forståelse av dette reglement avgjøres med bindende virkning av departementet.
7. Viser det seg at vannslippingen etter reglementet medfører skadelige virkninger av omfang for almene interesser, kan Kongen uten erstatning til konsesjonæren, men med plikt for denne til å erstatte mulige skadevirkninger for tredjemann, fastsette de endringer i reglementet som finnes nødvendige.

Endringer i reglementet kan bare foretas etterat de interesserte har hatt anledning til å uttale seg.

Betingelser

for tillatelse for I/S Øvre Otra til å ekspropriere grunn og rettigheter for utbygging av Brøkke kraftverk.

(Fastsett ved kgl. resolusjon 15. september 1961.)

1.

Fallstrekningen Bykhyl—Nomelandsmo skal være utbygd og den del av kraftstasjonen som tilhører 1. byggetrinn skal være satt i drift innen 7 år fra innløsningstillatelsens datum.

I fristen medregnes ikke den tid som det på grunn av overordentlige tildragelser (vis major), streik eller lockout har vært umulig å utnytte.

2.

I/S Øvre Otra plikter å treffe tiltak for å søke å avhjelpe skader og ulemper som utbyggingen fører med seg for bygdefolkets interesser.

Videre plikter selskapet å treffe tiltak som er nødvendige for å skaffe de enkelte bruk som berøres, like sikre forhold som tidligere når det gjelder vannforsyning til vanlig forbruk — herunder også kunstig vanning. Spørsmålet om hvorvidt det skal treffes tiltak, og i tilfelle hvilke, avgjøres i mangel av overenskomst ved skjønn som i tilfelle kan fremmes i samband med ekspropriasjonsskjønnet.

I/S Øvre Otra plikter å bistå Otteraaens Brugseierforening med å gjennomføre den i post 3 i manøvreringsreglementet for Brugs-eierforeningens tillatelse til utvidet regulering av Bossvatn fastsatte slipping av vann forbi inntakstunnelen ved Bykhyl.

3.

I/S Øvre Otra plikter etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement å sette

ut yngel og/eller settefisk og ellers å treffe andre tiltak for så vidt mulig å opprettholde fiske på elvestrekningen Bossvatn, Bykhyl—Nomelandsmo.

Alle utgifter i samband med tiltakene bæres av I/S Øvre Otra.

4.

Det må anordnes og holdes i drift et automatisk varslingsanlegg som trer i funksjon når det kommer en farlig økning av vassføringen i det tørrlagte elvefar. Anlegget må godkjennes av departementet.

5.

De neddemte områder ryddes for trær og busker som er over 1,5 m høye og/eller har over 8 cm stammediameter målt i en høyde av 25 cm over bakken. Gjenstående stubber skal ikke være over 25 cm høye.

Etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement skal foretas finrydding av begrensede områder av hensyn til fisket.

Ryddingen skal være fullført senest 2 år etter første neddemning av vedkommende areal.

6.

I/S Øvre Otra plikter å refundere utgifter til forsterket jakt- og fiskeoppsyn i anleggstiden etter vedkommende departements nærmere bestemmelser.

2003/000008-1

Kons. 1967

Olin

N V E - V

4415*19.9.67

TILLATELSE

Arkiv nr.
Til: Sett: Eksp:

FOR

OTTERAAENS BRUGSEIERFORENING

TIL Å FORETA YTTERLIGERE REGULERING AV HOVATN I AUST-AGDER FYLKE

(MEDDELT VED KONGELIG RESOLUSJON 16. JUNI 1967)

Ved kongelig resolusjon av 16. juni 1967 er bestemt:

- «1. I medhold av lov om vassdragsreguleringer av 14. desember 1917 tillates Otteraaens Brugseierforening å foreta ytterligere regulering av Hovatn i det vesentlige i samsvar med foreningens søknad av februar 1966 og brev av 25. januar 1967 fra Kristiansand Elektrisitetsverk og på de vilkår som er fastsatt i Industridepartementets tilråding av 16. juni 1967.
2. Det fastsettes manøvreringsreglement i samsvar med utkast inntatt i samme tilråding som gjeldende inntil videre.»

Betingelser

for tillatelse for Otteraaens Brugseierforening til å foreta en ytterligere regulering av Hovatn.

(Fastsatt ved kgl. resolusjon 16. juni 1967.)

1.

Konsesjonen gis på ubegrenset tid. Konsesjonsvilkårene kan tas opp til alminnelig revisjon etter 50 år.

Dersom vassfall, som ikke tilhører staten eller norske kommuner, deltar i reguleringen eller blir medeiere i anleggene gjelder konsesjonen for disses vedkommende i 50 år fra konsesjonens datum. Ved konsesjonstidens utløp har staten rett til å kreve avstått disse vassfalleieres andeler i anleggene uten vederlag.

Konsesjonen kan ikke overdras.

De utførte reguleringsanlegg eller andeler deri kan ikke avhendes, pantsettes eller gjøres til gjenstand for arrest eller utlegg uten i forbindelse med vassfall nedenfor anleggene.

Anleggene må ikke nedlegges uten statsmyndighetenes samtykke.

2.

I det 35. år etter at konsesjonen er gitt, skal staten kunne innløse de andeler i reguleringsanleggene som måtte tilhøre eiere for hvem tillatelsen er tidsbegrenset. Benytter staten seg ikke herav, skal den i det 10. år deretter ha samme adgang. Bestemmelsen om innløsning må være meldt anleggenes eier 5 år i forveien. Innløsningssummen blir å beregne under hensyn til at grunnstykker og rettigheter samt vassbyggingsarbeider og hus har en verdi svarende til hva de besvislig har kostet ved ervervelsen med fradrag for amortisasjon etter en amortisasjonstid av 50 år. For annet tilbehør beregnes den tekniske verdi etter skjønn på statens bekostning.

Anleggene skal ved innløsningen være i fullt driftsmessig stand. Hvorvidt så er tilfelle, avgjøres i tilfelle av tvist ved skjønn av uvilige menn på statens bekostning.

Anleggenes eier plikter på sin bekostning å utføre hva skjønnets i så henseende måtte bestemme.

3.

For den økning av vasskraften som ved reguleringen tilflytter eiere av vassfall eller bruk i vassdraget, skal disse erlegge følgende årlige avgifter:

Til staten kr. 1,50 pr. nat.-hk.

Til de fylkes-, herreds- og bykommuner som Kongen bestemmer kr. 4 pr. nat.-hk.

Etter 20 år kan fastsettelsen av avgiften tas opp til ny prøvelse.

Økningen av vasskraften beregnes på grunnlag av den økning av lavvassføringen som reguleringen antas å ville medføre utover den vassføring som har kunnet påregnes år om annet med den tidligere bestående regulering. Ved beregningen av denne økning forutsettes det at magasinet utnyttes på en sådan måte at vassføringen i lavvassperioden blir så jevn som mulig. Hva der i hvert enkelt tilfelle skal anses som den ved reguleringen innvunne øking av vasskraften avgjøres med bindende virkning av departementet.

Plikten til å erlegge de ovenfor omhandlede avgifter inntreffer etter hvert som den ved reguleringen innvunne vasskraft tas i bruk.

Avgiftene har samme pantesikkerhet som skatter på fast eiendom og kan inndrives på samme måte som disse. Etter forfall svares 6 pst. årlig rente.

4.

Nærmere bestemmelser om betalingen av avgifter etter post 3 og kontroll med vassforbruket samt angående avgivelse av kraft, jfr. post 16 skal med bindende virkning for hvert enkelt tilfelle fastsettes av vedkommende departement.

5.

Arbeidet må påbegynnes innen en frist av 2 år etter at konsesjonen er gitt og fullføres innen en ytterligere frist av 5 år.

I fristen medregnes ikke den tid som på grunn av overordentlige tildragelser (vis major), streik eller lockout har vært umulig å utnytte.

For hver dag fristen, uten tillatelse meddelt av Kongen måtte oversittes, erlegger konsesjonæren en løpende mulkt til statskassen av kr. 200.

6.

Konsesjonæren skal ved bygging og drift av anleggene fortrinnsvis anvende norske varer for så vidt disse kan fås like gode, tilstrekkelig hurtig — herunder forutsatt at der er utvist all mulig aktsomhet med hensyn til tiden for bestillingen — samt til en pris som ikke med mer enn 10 — ti — pst. overstiger den pris med tillagt toll, hvortil de kan erholdes fra utlandet. Er der adgang til å velge mellom forskjellige innenlandske tilbud, antas det tilbud som representerer det største innen landet fallende arbeid og produserte materiale, selv om dette tilbud er kostbarere, når bare ovennevnte prisforskjell — 10 pst. — i forhold til utenlandsk vare ikke derved overstiges. Toll og pristillegg tilsammen forutsettes dog ikke å skulle overstige 25 pst. av den utenlandske vares pris (eksklusive toll). I tilfelle av tvist herom avgjøres spørsmålet av departementet.

Industridepartementet kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer. Søknad om dispensasjon må på forhånd sendes departementet med de opplysninger som er nødvendige. Hva angår leveranser fra EFTA-land, vil dispensasjonsadgangen bli praktisert i samsvar med de forpliktelser som foreligger i forhold til disse land under forutsetning av full gjensidighet.

For overtredelse av bestemmelsene i nærværende post erlegger konsesjonæren for hver gang etter avgjørelse av vedkommende departement en mulkt av inntil 15 — femten — pst. av verdien. Mulkten tilfaller statskassen.

7.

Forsikring tegnes fortrinnsvis i norske selskaper hvis disse byr like fordelaktige betingelser som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse.

8.

Konsesjonæren skal være ansvarlig for at hans kontraktører oppfyller sine forpliktelser overfor arbeiderne ved anleggene.

9.

Konsesjonæren er forpliktet til, når vedkommende departement forlanger det, på den måte og på de vilkår som departementet bestemmer, i anleggstiden å skaffe arbeiderne

og funksjonærene ved anleggene og disses familier den nødvendige legehjelp ved fastboende lege, og å holde eller helt eller delvis dekke utgiftene til for øyemedet tjenlig sykehus eller sykestue med isolasjonslokale og tidsmessig utstyr.

Det kan også pålegges konsesjonæren, etter vedkommende departements nærmere bestemmelse, helt eller delvis å bære utgiftene til vedkommende kommuners alminnelig forebyggende helsetjeneste og alminnelige sosiale tiltak.

Hvis noen av arbeiderne eller funksjonærene omkommer ved arbeidsulykke i anleggstiden, kan konsesjonæren etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement pålegges å sikre eventuelle etterlatte en øyeblikkelig erstatning.

10.

Konsesjonæren er i fornøden utstrekning forpliktet til på rimelige vilkår og uten beregning av noen fortjeneste å skaffe arbeiderne og funksjonærene sunt og tilstrekkelig husrom etter nærmere bestemmelse av vedkommende regjeringsdepartement.

Konsesjonæren er ikke uten vedkommende departements tillatelse berettiget til i anledning av arbeidstvistigheter å oppsi arbeiderne fra bekvemmeligheter eller hus leid hos ham. Uenighet om hvorvidt oppsigelse skyldes arbeidstvist, avgjøres med bindende virkning av departementet.

Bestemmelsene i annet ledd får ikke anvendelse på leieforholdet mellom konsesjonær og arbeider når § 38 i lov om husleie av 16. juni 1939 gjelder i kommunen og leieforholdet er beskyttet gjennom oppsiingsreglene i nevnte paragraf.

11.

Konsesjonæren er forpliktet til å erstatte utgifter til vedlikehold og istandsettelse av offentlige veger, bruer og kaier, hvor disse utgifter blir særlig øket ved anleggsarbeidet. I tvisttilfelle avgjøres spørsmålet om hvorvidt vilkårene for refusjonsplikten er til stede samt erstatningens størrelse ved skjønn på konsesjonærens bekostning. Veger, bruer og kaier, som konsesjonæren anlegger, skal stilles til fri avbenyttelse for almenheten, for så vidt departementet finner at dette kan skje uten vesentlige ulemper for anleggene.

12.

Konsesjonæren plikter årlig å sette ut yngel og/eller settefisk etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

Om departementet finner det nødvendig

å foreta fiskeribiologiske undersøkelser i reguleringsområdet, plikter konsesjonæren å bære utgiftene til disse undersøkelser.

Konsesjonæren plikter å refundere utgifter til forsterket jakt- og fiskeoppsyn i anleggstiden etter vedkommende departements nærmere bestemmelser.

13.

Konsesjonæren plikter, før arbeidet påbegynnes, å forelegge vedkommende departement detaljerte planer med fornødne opplysninger, beregninger og omkostningsoverslag vedkommende reguleringsanleggene, således at arbeidet ikke kan iverksettes før planene er approbert av departementet. Anleggene skal utføres på en solid måte og skal til enhver tid holdes i full driftsmessig stand. Deres utførelse så vel som deres senere vedlikehold og drift undergis offentlig tilsyn. De hermed forbundne utgifter utredes av anleggenes eier.

14.

Vassslippingen skal foregå overensstemmende med et reglement som Kongen på forhånd utferdiger.

Viser det seg at slippingen etter dette reglement medfører skadelige virkninger av omfang for almene interesser, kan Kongen uten erstatning til konsesjonæren, men med plikt til for denne til å erstatte mulige skadevirkninger for tredjemann, fastsette de endringer i reglementet som finnes nødvendig.

En norsk statsborger, som vedkommende departement godtar, skal forestå manøvreringen. Ekspropriasjonsskjønn kan ikke påbegynnes før manøvreringsreglementet er fastsatt.

For så vidt vatnet slippes i strid med reglementet, kan konsesjonæren pålegges en tvangsmulkt til staten av inntil kr. 1 000 for hver gang etter departementets nærmere bestemmelse.

15.

Anleggenes eier skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrologiske iakttagelser, som i det offentliges interesse finnes påkrevd, og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige. Den tillatte laveste tappingsgrense betegnes ved fast og tydelig vasstandsmerke som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle karter som konsesjonæren måtte la oppta i anledning av anleggene skal tilstilles Norges geografiske oppmåling med opplysning om hvordan målingene er utført.

16.

De vassfalls- og brukseiere, som benytter seg av det ved reguleringen innvunne driftsvann, er forpliktet til å avgi til den eller de kommuner, derunder også fylkeskommuner, som departementet bestemmer, etter hvert som utbygging skjer, inntil 10 pst. av den for hvert vassfall innvunne øking av kraften (beregnet som angitt i post 3). Staten forbeholdes rett til å erholde inntil 5 pst. av kraften.

Pålegget om avgivelse av kraft kan etter begjæring av en interessert tas opp til ny avgjørelse etter 30 år.

Kraften kan kreves avgitt med en brukstid ned til 5 000 brukstimer årlig.

Kraften avgis i den form hvori den produseres.

Elektrisk kraft uttas etter departementets bestemmelse i kraftstasjonen eller fra fjernledningene eller fra ledningsnettet, hva enten ledningene tilhører anleggenes eier eller andre. Forårsaker kraftens uttakelse av ledningene økede utgifter, bæres disse av den som uttar kraften, enten dette er staten eller en kommune. Avbrytelse eller innskrenkning av leveringen som ikke skyldes vis major, streik eller lockout må ikke skje uten departementets samtykke.

Kraften skal leveres til vanlig pris i vedkommende forsynings- eller samkjøringsområde. Dersom det ikke er mulig å påvise noen slik pris, skal kraften leveres til selvkostende. Hvis den pris som således skal legges til grunn blir uforholdsmessig høy, fordi bare en mindre del av den kraft vassfallene kan gi, er tatt i bruk, skal kraften leveres til rimelig pris. Uenighet om prisen avgjøres av vedkommende departement.

Eieren har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft uttas. Samtidig kan forlanges oppgitt den brukstid som ønskes benyttet og dennes fordeling over året. Tvist om fordelingen avgjøres av departementet. Oppsigelse av konsesjonskraft kan skje med 2 års varsel. Oppsagt kraft kan ikke senere forlanges avgitt.

Eventuell avgivelse av overskytende kraftmengder i henhold til endret pålegg etter 2. ledd kan bare kreves etter hvert som kraft blir ledig.

Konsesjonæren er forpliktet til å samarbeide med andre kraftverker på dette finnes hensiktsmessig av hensyn til den alminnelige kraftforsyning. Bestemmelse herom treffes i mangel av minnelig overenskomst av et av Kongen oppnevnt skjønn som også fastsetter de nærmere tekniske og økonomiske vilkår for sådant samarbeid.

Konsesjonæren plikter på egen bekostning å foreta de forandringer av anlegget som måtte finnes påkrevd av hensyn til sådant samarbeid. Bestemmelse herom treffes av departementet. Der tas ved avgjørelsen størst mulig hensyn til anleggets økonomiske forhold.

17.

Departementet kan under særlige omstendigheter gi en vassfalls- eller bruksier som ikke er medeier i reguleringsanleggene, tillatelse til å benytte driftsvatn, som er innvunnet ved reguleringen mot en årlig godtgjørelse til anleggenes eier. Denne godtgjørelse skal i tilfelle av tvist fastsettes av departementet.

18.

Det påhviler konsesjonshaveren i den utstrekning hvori dette kan skje uten urimelige ulemper og utgifter — å unngå odeleggelser av plante- og dyrcarter, geologiske og mineralogiske dannelser samt i det hele naturforekomster og områder, når dette anses ønskelig av vitenskapelige eller historiske grunner eller på grunn av områdenes naturskjønnhet eller egenart.

Såfremt sådan odeleggelse som følge av arbeidenes fremme i henhold til foranstående ikke kan unngås, skal Naturvernrådet i betimelig tid på forhånd underrettes om saken.

Konsesjonæren skal i god tid på forhånd undersøke om faste fortidsminner som er fredet i medhold av lov av 29. juni 1951 nr. 3 eller andre kulturhistoriske lokaliteter blir berørt, og i tilfelle straks gi melding herom til vedkommende museum.

Viser det seg først mens arbeidet er i gang at det kan virke inn på fortidsminne som ikke har vært kjent, skal melding som nevnt i foregående ledd sendes med en gang og arbeidet stanses.

Anleggenes eier plikter ved planleggingen og utførelsen av anleggene i den utstrekning det kan skje uten urimelige ulemper og utgifter, å dra omsorg for at hoved- så vel som hjelpeanlegg virker minst mulig skjemmende i terrenget. Plassering av stein- og jordmasser skjer i samråd med vedkommende kommuner. Anleggenes eier plikter å skaffe seg varig råderett over tipper og andre områder som trengs for gjennomføring av pålegg som blir gitt i samband med bestemmelser i denne post. Han plikter å foreta forsvarlig opprydding av anleggsområdene. Oppryddingen må være ferdig senest 2 år etter at vedkommende anlegg er satt i drift. Overholdelsen av bestemmelsene i dette ledd undergis offentlig tilsyn. De hermed forbundne utgifter utredes av anleggets eier.

Om nærværende bestemmelser gis vedkommende ingeniører eller arbeidsledere fornøden meddelelse.

19.

Anleggenes eier underkaster seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av vedkommende regjeringsdepartement til kontroll med overholdelsen av de oppstilte betingelser.

De med kontrollen forbundne utgifter erstattes det offentlige av anleggenes eier etter nærmere av vedkommende departement fastsatte regler.

20.

Konsesjonen skal tinglyses i de tinglag hvor anleggene er beliggende. Vedkommende regjeringsdepartement kan bestemme at et utdrag av konsesjonen skal tinglyses som heftelse på de eiendommer eller bruk i vassdraget for hvilke reguleringen kan medføre forpliktelser.

Manøvreringsreglement

for ytterligere regulering av Hovatn i Aust-Agder.

(Fastsatt ved kgl. resolusjon 16. juni 1967.)

Reguleringsgrensene er:

Øvre grense (nåv. L. R.V.) kote ... 685,84
Nedre grense kote 673,84

Reguleringshøyde 12,00 m

Høydene refererer seg til Vassdragsvesenets F. M. 5 i Årakså på kote 689,467.

Reguleringsgrensene skal avmerkes med faste og tydelige vasstandsmerker som Hovedstyret for vassdrags- og elektrisitetsvesenet godkjenner.

2.

Så snart utbygging av Hovatn kraftverk iverksettes, skal vasslippingen foregå med dette kraftverks tarv for øye.

For øvrig kan vasslippingen skje etter konsesjonærens behov.

3.

Det skal påses at tappeinnretningene til enhver tid er i god stand.

Det føres protokoll over manøvreringen, og avleste vasstander observeres og noteres. Nedbørshøyder, temperatur m. v. skal likeledes observeres og noteres hvis dette blir forlangt.

Avskrift av protokollen sendes ved hver måneds utgang til Norges vassdrags- og elektrisitetsvesen.

4.

Til å forestå manøvreringen antas en norsk statsborger som godtas av vedkommende departement. Hovedstyret for vassdrags- og elektrisitetsvesenet kan bestemme hvor damvokteren skal bo, og at han skal ha telefon i sin bolig.

5.

Mulig tvist om forståelse av dette reglement avgjøres med bindende virkning av departementet.

6.

Viser det seg at vasslippingen etter reglementet medfører skadelige virkninger av omfang for almene interesser, kan Kongen uten erstatning til konsesjonæren, men med plikt for denne til å erstatte mulige skadevirkninger for tredjemann, fastsette de endringer i reglementet som finnes nødvendig.

Endringer i reglementet kan bare foretas etterat de interesserte har hatt anledning til å uttale seg.

Tillatelse

for

I/S Øvre Otra

TIL ERVERV AV FALLRETTIGHETER OG FOR OTTERAAENS BRUGSEIERFORENING TIL Å FORETA YTTERLIGERE REGULERING OG OVERFØRINGER I OTRAVASSDRAGET

(MEDDELT VED KONGELIG RESOLUSJON AV 15. NOVEMBER 1974)

Ved kongelig resolusjon av 15. november 1974 er bestemt:

1. I medhold av vassdragsreguleringsloven av 14. desember 1917 gis Otteraaens Brugsseierforening tillatelse til ytterligere regulering og overføringer i Otravassdraget, på de vilkår og under de forutsetninger som er nevnt i Industridepartementets foredrag av 15. november 1974.
2. I medhold av ervervsloven av 14. desember 1917 fastsettes ervervsbestemmelser i forbindelse med tillatelse for I/S Øvre Otra til erverv av fallrettigheter i Otravassdraget på de vilkår som er fastsatt i det ovenfor nevnte foredrag.
3. Det fastsettes manøvreringsbestemmelser for reguleringene og overføringene i samsvar med det ovenfor nevnte foredrag som gjeldende inntil videre.

Vilkår

for tillatelse for Otteraaens Brugsseierforening til ytterligere reguleringer og overføringer i
Otra.

(Fastsett ved kongelig resolusjon av 15. november 1974.)

1.

Konsesjonen gis på ubegrenset tid. Konsesjonsvilkårene kan tas opp til alminnelig revisjon etter 50 år. Hvis vilkårene blir revidert har konsesjonæren adgang til å frasi seg konsesjonen innen 3 måneder etter at han har fått underretning om de reviderte vilkår, jfr. vassdragsreguleringslovens § 10, post 2, siste ledd.

Dersom vassfall som ikke tilhører staten eller norske kommuner deltar i reguleringen eller blir medeiere i anlegget, gjelder konsesjonen for disse vedkommende i 60 år fra konsesjonens datum. Ved konsesjonstidens utløp tilfaller disse vassfalleieres andeler i anlegget staten uten vederlag.

Det utførte anlegg eller andeler deri kan ikke avhendes, pantsettes eller gjøres til gjenstand for arrest eller utlegg uten i forbindelse med vassfall nedenfor anlegget.

Anlegget må ikke nedlegges uten statsmyndighetenes samtykke.

2.

For den øking av vasskraften som ved reguleringene og overføringene tilflyter eiere av vassfall eller bruk i vassdraget skal disse erlegge følgende årlige avgifter:

8,50 { Til statens konsesjonsavgiftsfond kr. 1,50 pr. nat.-hk. Til konsesjonsavgiftsfondet i de fylkes-, herreds- og bykommuner som Kongen bestemmer kr. 7 pr. nat.-hk.

Etter 10 år fra denne konsesjons datum kan konsesjonsavgiftene tas opp til ny prøvelse. Avgiftene og revisjonsperioden gjelder også første byggetrinn av Brokke kraftverk.

Økingen av vasskraften skal beregnes på grunnlag av den øking av vassføringen som reguleringene og overføringene antas å ville medføre utover den vassføring som har kunnet påregnes år om annet med de tidligere gjennomførte reguleringer i vassdraget. Ved beregningen av denne øking forutsettes det at magasinet utnyttes på en sådan måte at vassføringen i lavvassperioden blir så jevn som mulig. Hva der i hvert enkelt tilfelle skal anses som den ved reguleringene og overføringene innvunne øking av vasskraften avgjøres med bindende virkning av departementet.

Hvis det blir vedtatt lovendring i vassdragsreguleringsloven med avgiftsregler som også gjelder for flerårsmagasiner, skal avgif-

ten fra denne endrings ikrafttreden beregnes etter de nye regler.

Plikten til å erlegge de ovenfor omhandlede avgifter inntreffer etter hvert som den ved reguleringene og overføringene innvunne vasskraft tas i bruk. Avgiften har samme pantsikkerhet som skatter på fast eiendom og kan inndrives på samme måte som disse. Etter forfall svares 6 pst. rente.

3.

Nærmere bestemmelse om betaling av avgifter etter post 2 og kontroll med vassforbruket samt angående avgivelse av kraft, jfr. post 13 skal med bindende virkning for hvert enkelt tilfelle fastsettes av departementet.

4.

Arbeidet må påbegynnes innen en frist på 2 år fra konsesjonens datum og fullføres innen en ytterligere frist av 5 år. Under særlige omstendigheter kan fristene forlenges av Kongen.

I fristene medregnes ikke den tid som på grunn av overordentlige tildragelser (vis major), streik eller lockout har vært umulig å utnytte.

For hver dag noen av disse fristene oversittes uten tillatelse fra departementet, betaler konsesjonæren en mulkt til statskassen av kr. 1 000.

5.

Konsesjonæren skal ved bygging av anleggene fortrinnsvis anvende norske varer, for så vidt disse kan fås like gode, tilstrekkelig hurtig, herunder forutsatt at det er utvist all mulig aktsomhet med hensyn til tiden for bestillingen — samt til en pris som ikke med mer enn 10 pst. overstiger den pris med tillagt toll, som de kan fås for fra utlandet. Er det adgang til å velge mellom forskjellige innenlandske tilbud, antas det tilbud som representerer det største innenlandske arbeid og produserte materiale, selv om dette tilbud er kostbarere, når bare ovennevnte prisforskjell — 10 pst. — i forhold til utenlandsk vare ikke derved overstiges. Toll og pristillegg tilsammen forutsettes dog ikke å skulle overstige 25 pst. av den utenlandske varepris (eksklusive toll). I tilfelle av tvist om dette, avgjøres spørsmålet av departementet.

Departementet kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer. Søknad om dispensasjon må på forhånd sendes til departementet med de opplysninger som er nødvendige. Hva angår leveranser fra EFTA-land, vil dispensasjonsadgangen bli praktisert i samsvar med de forpliktelser som foreligger i forhold til disse land under forutsetning av full gjensidighet.

For overtredelse av bestemmelsene i denne post betaler konsesjonæren for hver gang etter avgjørelse av departementet en mulkt av inntil 15 pst. av verdien. Mulkten tilfaller statskassen.

6.

Forsikring tegnes fortrinnsvis i norske selskaper, hvis disse byr like fordelaktige betingelser som utenlandske. Departementet kan dispensere fra denne bestemmelse.

7.

Konsesjonæren er forpliktet til, når vedkommende departement forlanger det, på den måte og på de vilkår som departementet bestemmer, i anleggstiden helt eller delvis å dekke utgiftene til legehjelp for arbeiderne og funksjonærene ved anlegget og deres familier og til oppførelse eller utbygging av sykehus eller sykestue.

Hvis noen av arbeiderne eller funksjonærene omkommer ved arbeidsulykke i anleggstiden, kan konsesjonæren etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement pålegges å sikre eventuelle etterlatte en øyeblikkelig erstatning.

8.

Konsesjonæren er i nødvendig utstrekning forpliktet til på rimelige vilkår og uten beregning av noen forijeneste å skaffe arbeiderne og funksjonærene og deres familier sunt og tilstrekkelig husrom etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

9.

Konsesjonæren plikter før arbeidet påbegynnes å sørge for midlertidig forsamlingslokale til bruk for arbeiderne og den øvrige befolkning som er knyttet til anleggene, eller, hvis departementet måtte finne det mer hensiktsmessig og ikke vesentlig dyrere, å delta i oppføring, utbedring eller nedbetaling av permanent forsamlingslokale, f. eks. samfunns- hus.

Konsesjonæren skal stille inntil kr. 50 000 til rådighet for almindennende virksomhet og geistlig betjening etter Kirkedepartementets nærmere bestemmelse.

10.

Konsesjonæren plikter før arbeidet påbegynnes å forelegge departementet detaljerte planer med nødvendige opplysninger, beregninger og omkostningsoverslag vedkommende regulerings- og overføringsanleggene, slik at arbeidet ikke kan iverksettes før planene er approbert av departementet. Anleggene skal utføres på en solid måte og skal til enhver tid holdes i fullt driftsmessig stand. Deres utførelse så vel som deres senere vedlikehold og drift undergis offentlig tilsyn. Utgiftene som er forbundet med dette, betales av anleggenes eier.

11.

Vassslippingen skal foregå overensstemmende med et manøvreringsreglement som Kongen på forhånd fastsetter.

Viser det seg at slippingen etter dette reglement medfører skadelige virkninger av omfang for almene interesser, kan Kongen uten erstatning til konsesjonæren, men med plikt for denne til å erstatte mulige skadevirkninger for tredjemann, fastsette de endringer i reglementet som finnes nødvendige.

En norsk statsborger som departementet godtar, skal forestå manøvreringen. Ekspropriasjonsskjønn kan ikke påbegynnes før reglementet er fastsatt.

For så vidt vassslippingen foregår i strid med reglementet, kan konsesjonæren pålegges en tvangsmulkt til staten av inntil kr. 5 000 for hver gang etter departementets nærmere bestemmelser.

12.

Anleggenes eier skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrologiske observasjoner som i det offentlige interesse finnes påkrevet, og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige.

De tillatte reguleringsgrenser betegnes ved faste og tydelige vasstandsmerker som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle kart som konsesjonæren måtte la oppta i anledning av anleggene, skal sendes Norges Geografiske Oppmåling med opplysning om hvordan målingene er utført.

13.

De vassfalls- og brukseiere som benytter seg av det ved reguleringen og overføringen innvunne driftsvatn er forpliktet til å avgi til den eller de kommuner, derunder også fylkeskommuner som departementet bestemmer, etter hvert som utbygging skjer, inntil 10 pst. av den for hvert vassfall innvunne økning av kraften (beregnet som angitt i post 2). Sta-

ten forbeholdes rett til å erholde inntil 5 pst. av kraften.

Pålegget om avgivelse av kraft kan etter begjæring av en interessert tas opp til ny avgjørelse etter 30 år.

Kraften kan kreves avgitt med en brukstid ned til 5 000 brukstimer årlig. Kraften avgis i den form hvori den produseres.

Elektrisk kraft uttas etter departementets bestemmelse i kraftstasjonen eller fra fjernledningene eller fra ledningsnett, hva enten ledningene tilhører reguleringsanleggenes eier eller andre. Forårsaker kraftens uttakelse av ledningene økede utgifter, bæres disse av den som uttar kraften, enten denne er staten eller en kommune. Avbrytelse eller innskrenkning av leveringen som ikke skyldes vis major, streik eller lockout, må ikke skje uten departementets samtykke.

Kraften skal leveres til vanlig pris i vedkommende forsynings- eller samkjøringsområde. Dersom det ikke er mulig å påvise noen slik pris, skal kraften leveres til selvkostende. Hvis den pris som således skal legges til grunn blir uforholdsmessig høy, fordi bare en mindre del av den kraft vassfallene kan gi er tatt i bruk, skal kraften leveres til rimelig pris.

Uenighet om prisen avgjøres av departementet.

Eieren har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft uttas. Samtidig som uttak varsles kan forlanges oppgitt den brukstid som ønskes benyttet og dennes fordeling over året. Tvist om fordelingen avgjøres av departementet. Oppsigelse av konsesjonskraft kan skje med 2 års varsel. Oppsagt kraft kan ikke senere forlanges avgitt.

Eventuell avgivelse av overskytende kraftmengder i henhold til endret pålegg etter 2. ledd kan bare kreves etter hvert som kraft blir ledig.

Unnlater konsesjonæren å levere kraft som er betinget i denne post uten at vis major, streik eller lockout hindrer leveransen, plikter han etter departementets bestemmelse å betale en mulkt til statskassen av kr. 1 pr. dag for hver kW som urettelig ikke er levert. Det offentlige skal være berettiget til etter departementets bestemmelse å overta driften av anleggene for eierens regning og risiko så vidt nødvendig til levering av den betingede kraft.

14.

Konsesjonæren plikter i den utstrekning det kan skje uten urimelige ulemper og utgifter å unngå ødeleggelser av naturforekomster og områder, når dette er ønskelig av vitenskapelige eller historiske grunner eller på grunn av områdenes naturskjønnhet eller egenart.

Såfremt slike ødeleggelser ikke kan unngås, skal Statens naturvernråd underrettes i god tid på forhånd.

Konsesjonæren skal videre i god tid på forhånd undersøke om faste fortidsminner som er fredet i medhold av lov av 29. juni 1951 nr. 3 eller andre kulturhistoriske lokaliteter blir berørt, og i tilfelle straks gi melding om dette til vedkommende museum. Viser det seg først mens arbeidet er i gang at det kan virke inn på fortidsminne som ikke har vært kjent, skal melding som nevnt i forgående ledd sendes med en gang og arbeidet stanses.

Konsesjonæren plikter ved planleggingen og utførelsen av anleggene i den utstrekning det kan skje uten urimelige ulemper og utgifter å sørge for at hoved- så vel som hjelpeanlegg får en best mulig landskapsarkitektonisk utforming. Plassering av stein- og/eller jordmasser skjer i samråd med vedkommende kommuner. Konsesjonæren plikter å skaffe seg varig rådighet over tipper og andre områder som trengs for gjennomføring av pålegg som blir gitt i samband med denne post. Konsesjonæren plikter å forta en forsvarlig opprydding av anleggsområdet. Oppryddingen må være ferdig senest 2 år etter at vedkommende anlegg er satt i drift. Overholdelsen av bestemmelsene i dette ledd undergis offentlig tilsyn. Utgifter i denne forbindelse betales av konsesjonæren.

Midlertidige hjelpeanlegg bør så vidt mulig planlegges slik at de senere kan bli til varig nytte for almenheten.

Om disse bestemmelser gis vedkommende ingeniører eller arbeidsledere nødvendig underretning.

Departementet kan, på bakgrunn av uforutsette virkninger av reguleringene fastsette ytterligere vilkår for å unngå eller avbøte skader på naturen, ulemper for friluftslivet og skade på kulturverninteressene. Vilkårene må stå i rimelig forhold til det som kan ventes oppnådd.

15.

Konsesjonæren underkaster seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av departementet til kontroll med overholdelse av de oppstilte vilkår.

Utgiftene med kontrollen erstattes det offentlige av konsesjonæren etter nærmere regler som fastsettes av departementet.

Gjentatte eller fortsatte overtredelser av post 2, 4, 11, 13 eller 15, første eller annet ledd, kan medføre at konsesjonen trekkes tilbake eller til at enkelte deltakeres rett til å bruke reguleringsvatn faller bort, i samsvar med vassdragsreguleringslovens § 12, post 17, annet og tredje ledd.

For overtredelse av de i konsesjonen inn-
tatte bestemmelser påløper en tvangsmulkt på
kr. 1 000 pr. dag eller kr. 5 000 for hver over-
tredelse, såfremt det ikke er fastsatt annen
straff for overtredelse av vilkåret. Mulkten
kan inndrives ved utpantning.

16.

Konsesjonen skal tinglyses i de tinglag hvor
anleggene er beliggende. Departementet kan
bestemme at et utdrag av konsesjonen skal
tinglyses som heftelse på de eiendommer eller
bruk i vassdraget for hvilke reguleringene og
overføringene kan medføre forpliktelser.

17.

Konsesjonæren er forpliktet til å erstatte
utgiftene til vedlikehold og istandsettelse av
offentlige veger, bruk og kaier, hvis disse ut-
gifter blir særlig øket ved anleggsarbeidet. I
tvisttilfelle avgjøres spørsmålet om hvorvidt
vilkårene for refusjonsplikten er til stede,
samt erstatningens størrelse, ved skjønn på
konsesjonærens bekostning. Veger, bruk og
kaier som konsesjonæren anlegger, skal kun-
ne benyttes av almenheten med mindre de-
partementet treffer annen bestemmelse. Ved
utstikking av anleggsveger skal de stedlige
myndigheter tas med på råd. Konsesjonæren
plikter å legge om veger og stier som demmes
ned.

18.

Når konsesjon er gitt, plikter anleggenes
eier å innbetale til Bykle kommune 4 mill.
kroner, til Valle kommune 2 mill. kroner og
til Bygland kommune 1 mill. kroner, som av-
settes til et næringsfond for kommunene.
Fondet anvendes etter nærmere bestemmelse
av kommunestyret til fremme av næringslivet
i kommunen. Fondet skal dog fortrinnsvis an-
vendes til beste for de berørte distrikter innen
kommunen.

Vedtøktet for næringsfondet skal være un-
dergitt Kommunal- og arbeidsdepartementets
godkjennelse.

19.

- a. Konsesjonæren plikter etter nærmere be-
stemmelser av vedkommende departement:
1. å sette ut yngel og/eller settefisk (her-
under også flerårlig fisk) av det antall,
de arter, størrelse, kvalitet og på den
tid, sted og måte som måtte fastsettes,
 2. å sørge for fangst av stamfisk og å de-
kke alle utgifter med klekking, oppføring
og transport,
 3. å bekoste fiske- og viltbiologiske under-
søkelser, herunder også langtidsunder-
søkelser og å delta i fellesfinansiering
av større biologiske undersøkelser, som

omfatter de populasjoner som berøres
av den angjeldende utbygging og regu-
lering,

4. å anordne sperregitter foran tappetun-
neler og utløpene av kraftstasjonene
hvis kostnadene med tiltakene står i
rimelig forhold til det som oppnås,
 5. å dekke utgiftene til forsterket jakt- og
fiskeoppsyn i anleggstiden.
- b. Dersom departementet finner det nødven-
dig, kan konsesjonæren tilpliktes å bekoste
bygging og drift av et anlegg for produk-
sjon av settefisk og stamfisk av de arter,
på det sted og med den kapasitet som ved-
kommende myndighet bestemmer.
- c. Dersom det som følge av kraftutbyggingen
og reguleringene i vassdraget oppstår ska-
der som berører vilt- eller fiskebestanden
i området og som ikke dekkes av de opp-
stilte vilkår, kan konsesjonæren tilpliktes
ut over det som er nevnt ovenfor å bekoste
ytterligere tiltak som departementet fin-
ner nødvendig for å bote på skadene, så-
fremt omkostningene med tiltakene står
i rimelig forhold til det som derved vinnes.
- d. Konsesjonæren plikter å påse at hans kon-
traktører og andre som har med anleggs-
arbeidet og kraftverksdriften å gjøre, tar
de nødvendige hensyn for å forebygge ska-
der på vilt- og fiskebestandene som berø-
res av utbyggingene, reguleringene og den
øvrige drift av anleggene, bl. a. ved å fore-
bygge fare for tilslamming og annen for-
urensning i vassdraget.

20.

Konsesjonæren plikter etter nærmere be-
stemmelse av departementet å utføre og ved-
likeholde grunndammer (terskler), foreta opp-
renskings- og strandjusteringsarbeider samt
sikre områder som er truet av utrasing av
betydning, alt i de elvestrekninger som berø-
res av reguleringene og overføringene.

Arbeidene skal påbegynnes straks detaljene
er fastlagt og gjennomføres så snart som mu-
lig deretter. Utførelsen undergis offentlig til-
syn. De med planlegging og tilsyn forbundne
utgifter utredes av kraftverket.

21.

De neddemte arealer ryddes for trær og
busker som er over 1,5 m høye og/eller har
over 8 cm stammediameter målt i en høyde
av 25 cm over bakken. Gjenstående stubber
skal ikke være over 25 cm høye.

Høyden regnes vinkelrett mot bakken.

Ryddingen skal være utført senest 2 år etter
første neddemming av vedkommende areal,
og skal såvidt mulig unngås lagt til yngletid-
den for småviltet.

22.

Konsesjonæren plikter å sørge for og bekoste grunnvannsmålinger m.v. med sikte på å klarlegge reguleringenens virkninger på landbruksproduksjonen langs de berørte elvestrekninger.

23.

Konsesjonæren plikter å sørge for og bekoste undersøkelser med sikte på å klarlegge reguleringenens, overføringenes og utbyggingens virkninger på resipientforhold i vassdraget.

Konsesjonæren er forpliktet til å bekoste renseanlegg i vassdraget etter senere bestemmelse av departementet.

Departementet forutsetter at skjønnnet vurderer spørsmålet om tiltak i forbindelse med vannforsyning, samt eventuelt foretar fordeling av kostnadene i denne forbindelse.

24.

Konsesjonæren skal bygge vei mellom Frøy-rak og Storestraumen og mellom Åraksbø og Skore i Bygland kommune. Veiene skal bygges i standard skogsbilvei klasse III.

Vedlikeholdet av veiene forutsettes å være konsesjonæren uvedkommende.

Veiene skal ferdigstilles i løpet av en periode på 6 år fra konsesjonens datum.

25.

De partier av isen på Hartevatn, Vatnedalsvatn og Bossvatn som mister sin bæreevne på grunn av reguleringene og overføringene skal markeres slik:

Så snart isen er farbar om høsten, innmarkes de svekkede partier med tau festet til pæler som settes fast i isen med passende mellomrom. Tauet skal til enhver tid ha en fri høyde over is- eller snøoverflaten på mellom 0,5 og 1 m.

26.

Eieren skal uten vederlag for de utførte anlegg finne seg i enhver ytterligere regulering i vedkommende vassdrag som ikke forringer den tillatte regulerings effekt.

27.

Ved damanleggene skal der tillates truffet militære foranstaltninger for sprenging i krigstilfelle uten at anleggenes eier har krav på godtgjørelse eller erstatning for de herav følgende ulemper eller innskrenkninger med hensyn til deres benyttelse. Anleggenes eier må uten godtgjørelse finne seg i den bruk av anleggene som skjer i krigsøyemed.

28.

Departementet kan under særlige omstendigheter gi en vassfalls- eller brukseier som ikke er medeier i reguleringsanleggene tillatelse til å benytte driftsvann som er innvunnet ved reguleringene og overføringene mot en årlig godtgjørelse til anleggenes eier. Denne godtgjørelse skal i tilfelle av tvist fastsettes av departementet.

Vilkår

for tillatelse for I/S Øvre Ølra til å erverve fullrettigheter i Ølra med bielver.

(Fastsett ved kongelig resolusjon av 15. november 1974.)

1.

Konsesjonen gis på ubegrenset tid.

Vilkårene for konsesjonen kan tas opp til alminnelig revisjon etter 50 år fra konsesjonens datum. Hvis vilkårene blir revidert, har konsesjonæren adgang til å frasi seg konsesjonen innen 3 måneder etter at han har fått underretning om de reviderte vilkår, jfr. konsesjonslovens § 4, 3. ledd.

Konsesjonen kan ikke overdras uten Kongens samtykke.

Anleggene må ikke nedlegges uten statsmyndighetenes samtykke.

2.

Konsesjonæren skal betale en årlig avgift til statens konsesjonsavgiftsfond av kr. 1,50 pr. nat.-hk, beregnet etter den gjennomsnittlige kraftmengde som vassfallene etter den foretatte utbygging og regulering kan frambringe med den påregnelige vassføring år om annet og en årlig avgift til konsesjonsavgiftsfondene i de fylkes-, herreds- og bykommuner som Kongen bestemmer av kr. 7 pr. nat.-hk, beregnet på samme måte.

Etter 10 år fra denne konsesjons datum kan konsesjonsavgiftene tas opp til ny prøvelse. Avgiftene og revisjonsperioden gjelder også første byggetrinn av Brokke kraftverk.

Hvis det blir vedtatt endring i ervervsloven vedrørende avgiftsberegningen, skal avgiften fra denne endrings ikrafttreden beregnes etter de nye regler.

Plikten til å erlegge de ovenfor omhandlede avgifter inntreter etter hvert som vasskraften tas i bruk.

Avgiftene har samme pantesikkerhet som skatter på fast eiendom og kan inndrives på samme måte som disse. Etter forfall svares 6 pst. rente.

3.

Nærmere bestemmelse om betalingen av avgifter etter post 2 og kontroll med vassforbruket, samt angående avgivelse av kraft, jfr. post 13, skal med bindende virkning for hvert enkelt tilfelle fastsettes av departementet.

4.

Arbeidet må påbegynnes innen en frist av 2 år og fullføres innen en ytterligere frist av

5 år. Under særlige omstendigheter kan fristene forlenges av Kongen.

I fristene medregnes ikke den tid som på grunn av overordentlige tildragelser (vis major), streik eller lockout har vært umulig å utnytte.

For hver dag noen av disse fristene oversittes uten tillatelse fra departementet betaler konsesjonæren en mulkt til statskassen av kr. 1 000.

5.

Konsesjonæren skal ved bygging og drift av anleggene fortrinnsvis anvende norske varer for så vidt disse kan fås like gode, tilstrekkelig hurtig — herunder forutsatt at det er utvist all mulig aktsomhet med hensyn til tiden for bestillingen — samt til en pris som ikke med mer enn 10 pst. overstiger den pris med tillagt toll, som de kan fås for fra utlandet. Er det adgang til å velge mellom forskjellige innenlandske tilbud, antas det tilbud som representerer det største innenlandske arbeid og produserte materiale, selv om dette tilbud er kostbarere når bare ovennevnte prisforskjell — 10 pst. — i forhold til utenlandsk vare ikke derved overstiges. Toll og pristillegg tilsammen forutsettes dog ikke å skulle overstige 25 pst. av den utenlandske varers pris (eksklusive toll). I tilfelle tvist om dette avgjøres spørsmålet av departementet.

Departementet kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer. Søknad om dispensasjon må på forhånd sendes til departementet med de opplysninger som er nødvendige. Hva angår leveranser fra EFTA-land, vil dispensasjonsadgangen bli praktisert i samsvar med de forpliktelser som foreligger i forhold til disse land under forutsetning av full gjensidighet.

For overtredelse av bestemmelsene i denne post betaler konsesjonæren for hver gang etter avgjørelse av departementet en mulkt av inntil 15 pst. av verdien. Mulkten tilfaller statskassen.

6.

Forsikring tegnes fortrinnsvis i norske selskaper, hvis disse byr like fordelaktige betingelser som utenlandske. Departementet kan dispensere fra denne bestemmelse.

7.

Konsesjonæren er forpliktet til, når vedkommende departement forlanger det, på den måte og på de vilkår som departementet bestemmer, i anleggstiden helt eller delvis å dekke utgiftene til legehjelp for arbeiderne og funksjonærene ved anlegget og deres familier og til oppførelse eller utbygging av sykehus eller sykestue.

Hvis noen av arbeiderne eller funksjonærene omkommer ved arbeidsulykke i anleggstiden, kan konsesjonæren etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement pålegges å sikre eventuelle etterlatte en øyeblikkelig erstatning.

8.

Konsesjonæren er i nødvendig utstrekning forpliktet til på rimelige vilkår og uten beregning av noen fortjeneste å skaffe arbeiderne og funksjonærene og deres familier sunt og tilstrekkelig husrom etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

9.

Konsesjonæren plikter før arbeidet påbegynnes å sørge for midlertidig forsamlingslokale til bruk for arbeiderne og den øvrige befolkning som er knyttet til anleggene, eller, hvis departementet måtte finne det mer hensiktsmessig, og ikke vesentlig dyrere, å delta i oppføring eller nedbetaling av permanent forsamlingslokale, f. eks. samfunnshus.

10.

Konsesjonæren plikter før arbeidet påbegynnes å forelegge departementet detaljerte planer med nødvendige opplysninger, beregninger og omkostningsoverslag vedkommende utbyggingen slik at arbeidene ikke kan iverksettes før planene er approbert av departementet. Anleggene skal utføres på en solid måte og skal til enhver tid holdes i fullt driftsmessig stand. Deres utførelse så vel som senere vedlikehold og drift undergis offentlig tilsyn. Utgiftene som er forbundet med dette, betales av anleggenes eier.

11.

Konsesjonæren er forpliktet til å erstatte utgiftene til vedlikehold og istandsettelse av offentlige veger, bruer og kaier, hvor disse utgifter blir særlig øket ved anleggsarbeidene. I tvisttilfelle avgjøres spørsmålet om hvorvidt vilkårene for refusjonsplikten er til stede samt erstatningens størrelse ved skjønn på konsesjonærens bekostning. Veger, bruer og kaier som konsesjonæren anlegger, skal kunne benyttes av almenheten medmindre departementet treffer annen bestemmelse. De sted-

lige myndigheter skal tas med på råd ved valg av trasé for de forskjellige veinlegg.

12.

Anleggenes eier skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrologiske observasjoner, som i det offentliges interesse finnes påkrevet, og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige.

Kopier av alle kart som konsesjonæren måtte la oppta i anledning av anleggene, skal sendes Norges Geografiske Oppmåling med opplysning om hvordan målingene er utført.

13.

Konsesjonæren er forpliktet til å avgi inn til 10 pst. av den gjennomsnittlige kraftmengde, som vassfallene etter den foretatte utbygging, regulering og overføring kan frembringe med den påregnelige vassføring år om annet, til den kommune hvor kraftanleggene er beliggende, eller andre kommuner, derunder også fylkeskommuner, idet fordelingen bestemmes av departementet. Staten forbeholdes rett til å erholde inntil 5 pst. av kraften.

Pålegget om avgivelse av kraft kan etter begjæring av en interessert tas opp til ny avgjørelse etter 30 år.

Kraften kan kreves avgitt med en brukstid ned til 5 000 brukstimer arlig. Kraften avgis i den form hvori den produseres.

Elektrisk kraft uttas etter departementets bestemmelse i kraftstasjonene eller fra fjernledningene eller fra ledningsnettet, hva enten ledningene tilhører anleggenes eier eller andre. Forårsaker kraftens uttakelse av ledningene økede utgifter, bæres disse av den som uttar kraften, enten denne er staten eller en kommune. Avbrytelse eller innskrenkning av leveringen som ikke skyldes vis major, streik eller lockout, må ikke skje uten departementets samtykke.

Kraften skal leveres til vanlig pris i vedkommende forsynings- eller salskjøringssområde. Dersom det ikke er mulig å påvise noen slik pris, skal kraften leveres til selvkostende. Hvis den pris som således legges til grunn blir uforholdsmessig høy, fordi bare en mindre del av den kraft vassfallene kan gi er tatt i bruk, skal kraften leveres til rimelig pris.

Uenighet om prisen avgjøres av departementet.

Eieren har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft uttas. Samtidig som uttak varsles, kan forlanges oppgitt den brukstid som ønskes benyttet og dennes fordeling over året. Tvist om fordelingen avgjøres av departementet. Oppsigelse av konsesjonskraft kan skje med 2 års varsel. Oppsagt kraft kan ikke senere forlanges avgitt.

Eventuell avgivelse av overskytende kraftmengder i henhold til endret pålegg etter 2. ledd kan bare kreves etter hvert som kraft blir ledig.

Unnlater konsesjonæren å levere kraft, som er betinget i denne post uten at vis major, streik eller lockout hindrer leveransen, plikter han etter departementets bestemmelse å betale en mulkt til statskassen av kr. 1 pr. dag for hver kW som utrettelig ikke er levert. Det offentlige skal være berettiget til etter departementets bestemmelse å overta driften av anleggene for eierens regning og risiko så vidt nødvendig til levering av den betingede kraft.

14.

Konsesjonæren plikter i den utstrekning det kan skje uten urimelige ulemper og utgifter å unngå ødeleggelser av naturforekomster og områder, når dette er ønskelig av vitenskapelige eller historiske grunner eller på grunn av områdenes naturskjønnhet eller egenart. Såfremt slike ødeleggelser ikke kan unngås, skal Statens Naturvernråd underrettes i god tid på forhånd.

Konsesjonæren skal videre i god tid på forhånd undersøke om faste fortidsminner som er fredet i medhold av lov av 29. juni 1951 nr. 3 eller andre kulturhistoriske lokaliteter blir berørt, og i tilfelle straks gi melding om dette til vedkommende museum. Viser det seg først mens arbeidet er i gang at det kan virke inn på fortidsminne som ikke har vært kjent, skal melding som nevnt i foregående ledd sendes med en gang og arbeidet stanses.

Konsesjonæren plikter ved planleggingen og utførelsen av anleggene i den utstrekning det kan skje uten urimelige ulemper og utgifter

å sørge for at hoved- så vel som hjelpeanlegg får en best mulig landskapsarkitektonisk utforming. Plassering av stein- og/eller jordmasser skjer i samråd med vedkommende kommuner. Konsesjonæren plikter å skaffe seg varig rådighet over tipper og andre områder som trengs for gjennomføring av pålegg som blir gitt i samband med denne post. Konsesjonæren plikter å foreta en forevarlig opprydding av anleggsområdene. Oppryddingen må være ferdig senest 2 år etter at vedkommende anlegg er satt i drift. Overholdelsen av bestemmelsene i dette ledd undergis offentlig tilsyn. Utgifter i denne forbindelse betales av konsesjonæren.

Midlertidige hjelpeanlegg bør så vidt mulig planlegges slik at de senere kan bli til varig nytte for almenheten.

Om disse bestemmelser gis vedkommende ingeniører eller arbeidsledere nødvendig underretning.

15.

Konsesjonæren underkaster seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av departementet til kontroll med overholdelsen av de oppstilte vilkår.

Utgiftene med kontrollen erstattes det offentlige av konsesjonæren etter nærmere regler som fastsettes av departementet.

Gjentatte eller fortsatte overtredelser av post 2, 4 eller 15, første eller annet ledd, kan medføre at konsesjonen trekkes tilbake i samsvar med ervervslovens § 26, annet ledd.

16.

Konsesjonen skal tinglyses i de tinglag hvor anleggene er beliggende, jfr. ervervslovens § 2.

Manovereringsreglement

for regulering av Otra.

(Fastsatt ved kongelig resolusjon av 15. november 1974.)

1.

A. Reguleringmagasiner.

	Nat. v.st.	Reg. grenser		Reg. høyde m
		Øvre	Nedre	
Breivatt—Scsvatt	895,0	896,5	894,0	2,5
Skyvatt	1 090,0		1 078,0	12,0
Store Førresvatt	839,0	843,0	836,0	7,0
Hartevatt	753,9	758,9	751,9	7,0
Ormsvatt	866,0	868,0	856,5	11,5
Vatnedalsvatt	745,0	840,0	700,0	140,0
Store Urarvatt	1 160,0	1 185,0	1 141,0	44,0
Lille Urarvatt	1 153,5	1 185,0	1 151,0	34,0
Ytre Ratevatt	1 180,4	1 185,0		4,6
Reinevatt	1 171,7	1 185,0	1 165,0	20,0
Skarjesvatt	1 076,6	1 082,0	1 075,0	7,0
Bossvatt	529,0	551,0	495,0	56,0
Hovatt	685,84	590,68	673,84	16,84
Langerakvatt	595,34	597,84	593,84	4,0
Gyvatt	561,5	564,5		3,0
Byglandsfjord		203,0	198,0	5,0

For Byglandsfjord er angitt de samme høyder som i tidligere reglement, høydene for Skarjesvatt er angitt i lokalt høydssystem, mens høydene for alle de øvrige magasinene refererer seg til fastmerker i NVE's nivellementer.

I Hartevatt kan magasinet over kote 757,3 benyttes ver pumping til Vatnedalsvatt. Nødvendig vann til minstevassføring nedenfor Hartevatt skal fortrinnsvis tappes fra Store Førresvatt.

I tiden fra vårflommens kulminasjon og ut august måned skal vannstanden i Bossvatt ikke være lavere enn kote 531,0 og i Byglandsfjorden ikke være lavere enn kote 202,0. Så lenge bare tilleggsreguleringen av Bossvatt er tatt i bruk kan ytterligere 1 m nedtapping av Byglandsfjord foretas.

Med unntak av dammen ved Byglandsfjord har samtlige dammer faste overløp. Vannstanden i de enkelte vatt stiger derfor noe over øvre reguleringsgrense under flom.

Reguleringsgrensene skal betegnes med faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

B. Overføringer.

- a) 1. Avløpet fra Nørste Brandsvatt i Gjeiskeliåna (14,3 km²) overføres til Auervassåa.

2. Avløpet fra Hartevasstjønn i Auervassåa (17 km²) overføres til Bortemannsbekken sammen med avløpet under pkt. 1.

3. Avløpet fra et felt på 5 km² i Fjordungsbekken overføres til Hartevatt.

4. Avløpet fra Skyvatt (18 km²) overføres til Væringsåa.

5. Avløpet fra Væringsåa (38 km²) kan overføres til Store Førresvatt sammen med avløpet under pkt. 4.

6. Avløpet fra Hartevatt, inkl. avløpene under pkt. 2 og 3 (i alt 491 km²), overføres — til dels ved pumping — til Vatnedalsvatt.

- b) 1. Avløpet fra Reinevatt (16 km²) overføres til Urarvatt.

2. Avløpet fra Skarjesvatt (28 km²) kan via pumping overføres til Urarvatt for lagring.

3. Avløpet fra Urarvatt, inkl. avløpet under pkt. 1 (i alt 70 km²) overføres til Skarjesvatt.

- c) 1. Avløpet fra følgende felter kan via driftstunnelen for Holen kraftverk føres til Vatnedalsvatt for lagring:

Kvervå (18 km²), rest Skarjeså (8 km²), Trågumså (7,3 km²), Hisbekken (3,1 km²), Fossbekken (2,3 km²) og Kvernbekken (1,5 km²).

2. Avløpet fra Vatnedalsvatns felt (ekskl. nedbørfeltet til Urarvatn, jfr. ovf. pkt. b.3) inkl. avløpene under pkt. a.6 og c.1 (i alt 714 km²) overføres via Holen kraftverk til Bossvatn.
- d) 1. Avløpet fra Otrås restfelt ved Sarvsfoss (192 km²) overføres til Bossvatn.
2. Avløpet fra følgende felter kan via driftstunnelen for Brokke kraftverk føres til Bossvatn for lagring:
- Holsbekkene (5,6 km²), Heiså (33 km²) Ljoså m/bielv Gjessloyå (123 km²), Sollibekken (7,6 km²), Lisleå (12,5 km²), Flåsse (3,2 km²), Anliå (5,3 km²), Kåvå (18 km²), Hovedstøylså (14 km²) og Farå (109 km²).

2.

For den alminnelige floting nedenfor Ose avgis vann etter bestemmelser som fastsettes ved overenskomst eller skjønn.

3.

Manøvreringen av magasinene ovenfor Byglandsfjord skal primært skje med hensyn på fallene i denne del av vassdraget.

Det skal likevel ved manøvreringen tas hensyn til de nedenforliggende grunneiere og rettighetshavere og til almene interesser. Vassføringen målt ved Hoslemo VM må aldri være under 2 m³/sek. om sommeren og 1 m³/sek. om vinteren.

Ved en tapping forbi dammen ved Bykil som aldri må være mindre enn 0,2 m³/sek. skal det sørges for at vassføringen ved Valle VM ikke kommer under 3 m³/sek. om sommeren og 2 m³/sek. om vinteren. Vassføringen skal etter nærmere bestemmelse av departementet kunne økes til henholdsvis 5 og 3 m³/sek.

Nedenfor Byglandsfjord skal vassføringen målt ved Vigeland VM i den tid ovennevnte restriksjoner for tapping fra Byglandsfjord gjelder ikke komme under 50 m³/sek. På samme måte som ovenfor skal minstevassføringen kunne økes til 80 m³/sek.

Vannstanden i Byglandsfjord må ikke overstige kote 203 uten at alle bevegelige flomløp er åpne. Flomvassføringen i Skarjeså og Boss-

vasså kan under driftsuhell i Urar eller Skarjeså, respektive Brokke kraftstasjoner bli noe større enn under normale forhold. For øvrig må vassdragets flomvassføring ikke unødig forøkes.

Imidlertid kan konsesjonæren etter departementets nærmere bestemmelse tilpliktes å slippe kunstige flommer i kritiske forurensningsperioder.

4.

Det skal påses at flomløp og tappeløp ikke hindres av is eller lignende samt at reguleringsanleggene til enhver tid er i god stand. Det føres protokoll over manøvreringen og avleste vannstander samt observeres og noteres om det forlanges, nedbørmengder, temperatur, snødybde m.v. Hovedstyret for Norges vassdrags- og elektrisitetsvesen kan forlange å få tilsendt utskrift av protokollen som reguleranten plikter å oppbevare så lenge reguleringen består.

5.

Til å forestå manøvreringen antas en norsk statsborger som godtas av vedkommende departement. Hovedstyret for vassdrags- og elektrisitetsvesenet kan bestemme hvor damvokteren skal bo, og at han skal ha telefon i sin bolig.

6.

Mulig tvist om forståelse av dette reglement avgjøres med bindende virkning av departementet.

7.

Viser det seg at vannslippingen etter reglementet medfører skadelige virkninger for almene interesser, kan Kongen uten erstatning til konsesjonæren, men med plikt for denne til å erstatte mulige skadevirkninger for tredjemann fastsette de endringer i reglementet som finnes nødvendig.

Endringer i reglementet kan bare foretas etter at de interesserte har hatt anledning til å uttale seg.

P. T. T. T.

Innst. S. nr. 18.

(1974—75)

Innstilling fra industrikomiteén om tillatelse for Otteraaens Brugseierforening til å foreta ytterligere regulering og overføringer i Otravassdraget, og tillatelse for I/S Øvre Otra til erverv av fallrettigheter.

(St. prp. nr. 140 for 1973—74)

Til Stortinget.

1. Innledning.

Departementet foreslår i proposisjonen ytterligere regulering og utbygging av Øvre Otra i et noe mindre omfang enn foreslått i søknaden fra regulanten.

Dersom utbyggingen utføres etter det forslag departementet fremmer, vil vassdraget bli regulert slik at primakraftleveringen vil kunne økes med 1965 GWh pr. år i forhold til i dag. Den totale primakraftproduksjon i Otra øker derved fra 1380 GWh til 3345 GWh/år. I tillegg til dette gir de store reguleringene i Urar- og Vatnedalsmagasinet en betydelig tørrårsreserve svarende til ca. 1100 GWh.

Utbyggingskostnadene ved departementets forslag tilsvarende ca. 726 mill. kroner etter prisene på det tidspunkt proposisjonen ble fremmet. Utbyggingsprisen utregnet på bakgrunn av økningen i Otravass primakraftproduksjon blir da ca. 37 ore/kWh.

Søkeren oppgir at dersom konsesjon blir gitt, kan utbyggingen være fullført innen 1985—86.

I forbindelse med behandlingen av denne sak foretok komiteén en befaring i berørte områder 17. og 18. juni 1974. Det ble da også holdt et almannamøte i Bykle.

Komiteén har mottatt flere brev om saken.

2. Om reguleringsplanene.

2.1. Regulantens opplegg.

I/S Øvre Otra som består av Aust-Agder Kraftverk, Kristiansand Elektrisitetsverk og Vestfold Kraftselskap akter å fullføre utbygging av Brokke kraftverk i Valle kommune samt å bygge følgende nye kraftstasjoner: Urar pumpekraftverk, Skarje kraftverk, Holen kraftverk og Breive pumpestasjon, alle i Bykle kommune samt Henkni kraftverk i Valle og Bygland kommuner.

Otteraaens Brugseierforening (I/S Øvre Otra, Kristiansand Elektrisitetsverk, Vigelands Brug A/S og Hunsfos Fabrikker) søker om å få foreta en rekke reguleringer og overføringer for å skaffe vann til disse kraftverkene.

Kort sammenfattet går søknaden ut på full utnyttelse av vann, elver og bekker på vestsiden av Otradalforet fra Breivann/Sesvatn og ned til Brokke. En del bekker på østsiden er planlagt overført til vestsiden. De fleste av vannene er tidligere regulert. Et viktig trekk ved planene er bygging av flerårsmagasinene i Vatnedalsvatn og Urarvatn for bedre å kunne sikre kraftforsyningen i vannfattige år.

For overføringen til Vatnedalsvatn er søknaden fremlagt i to alternativer, A og B. Alt. A prioriteres av søkeren. Dette går ut på å overføre vannet fra tre bekker på østsiden av dalforet via tunneler og en kanal til Lislevatn, derfra i tunnel til Førresvatn. Opp i denne tunnel pumpes også lokaltilløpet til Hartevatn/Breivevatn. Videre blir avløpet fra Skyvatn ført til Førresvatn gjennom samme tunnel. Fra Førresvatn fores alt dette vannet i tunnel til Vatnedalsvatn. Dit renner også avløpet fra Ormsavatn.

Alternativ B skiller seg fra A ved at kanalen som overfører de tre bekkene på østsiden til Lislevatn samt tunnelen fra Lislevatn til Store Førresvatn sloyfes. I stedet lar en vannet gå til Hartevatn. Derfra pumpes det til Vatnedalsvatn (høyeste regulerte vannstand, HRV, Hartevatn vil etter planen ligge 81,1 m lavere enn HRV Vatnedalsvatn). Vannet fra Skyvatnet føres som i alt. A til Store Førresvatn og sammen med dette vanns lokale tilløp videre i tunnel til Vatnedalsvatn også som i alt. A.

Alt. A er 5 mill. kroner dyrere enn B. Imid-

lertid innspares 24 mill. kWh pr. år i pumpeenergi. Alt. A er økonomisk sett det beste. Inngrepene i naturen blir imidlertid større enn for B, ved at det kun blir påbudt minstevassføring på elvestrekningen Lislevatn—Hartevatn og ved den åpne kanalen fra Bortemannsbekk til Lislevatn. Videre forutsetter alt. A, en 8 km 60 kV linje for å forsyne Breivevatn pumpestasjon med pumpekraft.

På strekningen Vatnedalsvatn—Bossvatn går søknaden ut på å bygge til sammen 3 kraftverk, hvorav et pumpekraftverk. Fallet Vatnedalsvatn—Bossvatn (289 m) utnyttes direkte i Holen kraftverk (155 MW) ved Bossvatn.

I fjellområdet mellom Vatnedalsvatn og Bossvatn bygges Urarvatn-magasinet og Urar pumpekraftverk (103 m, 25 MW) som utnytter fallet ned til Skarjesvatn. Her utnyttes også tillopet til Reinevatn.

Om sommeren blir tillopet til Skarjesvatn pumpet opp i Urarvatn for lagring. Fallet mellom Skarjesvatn og Bossvatn utnyttes i Skarje kraftverk med utløp i Bossvatn (531 m, 130 MW).

Søknaden går også ut på å innlemme Krokvatn og Ratevatn i Urarmagasinet, men disse er vedtatt utnyttet av Statskraftverkene ved Ulla—Førre reguleringen, jfr. St. prp. nr. 117 for 1973—74 og Innst. S. nr. 347.

Brokke Kraftverk har nå inntak ved Bykil. Søknaden går ut på å flytte dette inntaket til Bossvatn. Inntakstunnelen legges så lavt at vannet senkes 7 m i forhold til den nåværende regulering. Samtidig økes oppdemmingen 22 m. Maksimal brutto fallhøyde blir da 305 m, total ytelse 330 MW. Søknaden går videre ut på å overføre til Bossvatn den resterende del av Otras tillopp mellom Hartevatn og Sarvsfossen via en tunnel fra Sarvsfossen. Denne overføringen omfatter også en rekke bekker på østsiden av Otra fra Bykle og sydover. På vestsiden av dalføret føres Holsbakkene inn på inntakstunnelen til Brokke. Søknaden går dessuten ut på å ta inn på denne tunnelen noen bekker som har naturlig avløp til Otra nedenfor Brokke. Det gjelder Bestelandså, Fjellskåra og Farå.

Planen går også ut på utbygging av Hekni kraftverk, som skal utnytte en fallhøyde på 39,5 m i Otra mellom Rysstad og Byglandsfjord.

I tillegg til ovennevnte reguleringer og overføringer søkes det om tillatelse til ekspropriasjon av manglende fallrettigheter i Otra og i de bielver som blir berørt av overføringene og utbyggingene. Videre søkes om tillatelse etter oreigningslovens § 25 til å iverksette eiendomsinngrep for skjønn er holdt,

samt om tillatelse etter vassdragslovene §§ 104 og 105.

2.2. Hovedstyrets innstilling.

Hovedstyret har i sin innstilling til departementet fraveket søknaden på enkelte punkter. I stedet for alternativ A og B går hovedstyret inn for at utbyggingen skjer etter et tredje alternativ C. Dette alternativ ligger nær opp til B, men skiller seg fra dette ved at overføringstunnelen fra Store Førresvatn til Ormsavatn sloyfes. I stedet pumpes dette vannet fra Hartevatn til Vatnedalsvatn, på samme måte som vannet fra Breivatn/Sesvatn og Hartevatns lokale tillopp. Hovedstyret uttaler at alt. A uten tvil er det mest økonomiske, men at det også er det som volder størst skade. Det er fra flere hold blitt protestert mot alt. A.

Alt. B og C er økonomisk sett ganske like. Alt. A gir 58 GWh og 79 GWh mer kraft enn henholdsvis alt. B og C. Nettoverdien ved A ligger ca. 20 mill. kroner høyere enn de to andre. Alt. C gjør imidlertid minst skade, i det man da også kan sloyfe tilleggsreguleringene av Førresvatn og Ormsavatn.

Hovedstyret foreslår at overføringene av en rekke bekker på østsiden av Otra frem til Sarvsfossen sloyfes, idet nytteverdien av disse er mindre enn kostnadene. Dette gjelder også overføringene av Bestelandså og Fjellskåra på vestsiden av Otra nedenfor Brokke. Overføringen av Farå er derimot lønnsom, og foreslås gjennomført.

Da det fremdeles er uklart om hvem som skal være utbygger av Hekni kraftverk og om hvilke skadevirkninger denne utbygging vil få antar hovedstyret at Hekni bør holdes utenfor i denne omgang.

Bortsett fra disse endringene anbefaler hovedstyret at tillatelse gis i overensstemmelse med søknaden.

2.3. Departementets merknader.

Det er fra flere hold protestert mot at overføringene i øvre del av vassdraget gjennomføres etter alt. A, som er søkerens primære ønske. Dette alternativ vil gi store skadevirkninger i området ved Lislevatn og Hartevatn i nærheten av Hovden. Alt. C vil redusere naturinngrepene i de øverste deler av vassdraget ved at overføringskanalen fra Bortemannsbekk til Lislevatn og tunnelen fra Lislevatn til Store Førresvatn sloyfes. I Otra mellom Breivatn/Sesvatn og Hartevatn vil vannføringen dermed bli opprettholdt. Videre kan tilleggsreguleringene av Ormsavatn og Store Førresvatn sloyfes etter dette alternativ.

I likhet med hovedstyret foreslår departementet at overføringen av bekkene på østsiden

av dalen til Bossvatn og overføringen av Bestelandså og Fjellskarå til Brøkke kraftverks driftstunnel sløyfes. Etter departementets vurdering står nytteverdien ved disse overføringer ikke i forhold til kostnadene. I forhold til søknaden vil dessuten denne løsning gi større uregulert tillop til Otra nedenfor Bykil. Det er også i samsvar med et ønske fra Valle kommune å holde Fjellskåra utenfor overføringene. Ønsket har sammenheng med vannforsyningen for Hylestad.

I likhet med hovedstyret antar departementet at Hekni kraftverk bør vurderes separat, og fremmer ikke forslag om utbygging i proposisjonen.

I forbindelse med eksisterende og planlagte magasiner er det kommet endel protester og innsigelser.

Hovedstyret har vurdert to alternative oppdemningshøyder i Vatnedalsvatn, til kote 840 og til kote 825. De tilsvarende magasin størrelser er 1150 mill. m³ og 930 mill. m³. Dersom Otrareguleringene ses isolert gir de overste 15 meterne dyr kraft. Hovedstyret peker imidlertid på at det økonomiske resultat vil bli et annet når en samkjører med hele Sor-Norge, idet verdien av tørrårssikringen kommer inn med langt større vekt. Departementet er enig i denne vurderingsmåte, og vil peke på at de marginale skadevirkningene her er små. Departementet vil derfor foreslå at det gis tillatelse til å demme opp Vatnedalsvatn til kote 840, noe som sammen med den planlagte senkning vil øke den totale reguleringshøyden fra 21 til 140 m.

Når det gjelder Urarvatn, mener departementet at verdien av det store tørrårsmagasinet taler for at oppdemningene gjennomføres som omsøkt. Forat de største skadene ved Urarmagasinet skulle kunne unngås, måtte magasinene reduseres så mye at de ikke lenger ville kunne fungere som tørrårssikring i den ønskede utstrekning. Departementet vil derfor foreslå at reguleringen i Store Urarvatn økes som omsøkt fra 11 til 44 meter, og at det i Lille Urarvatn, Reinevatn og Skarjesvatn foretas nye reguleringer på henholdsvis 31,5 m, 20 m og 7 m.

Selv om Bossvatn fra før er langt mer berørt av reguleringer enn Urarvatn-området, er det etter departementets vurdering betydelige skadevirkninger ved den omsøkte tilleggsregulering av Bossvatn. Etter en vurdering av de ulike alternativenes skadevirkninger og øvrige konsekvenser, er departementet likevel blitt stående ved å ville foreslå at den omsøkte tilleggsregulering i Bossvatn tillates. Etter søknaden skal reguleringshøyden i Bossvatn økes fra 27 til 56 m. Dette vil gi et magasin-volum på 296 mill. m³, som er 22 pst. av det

årlige tillep som får Bossvatn som eneste magasin.

I de øvrige vann som omfattes av søknaden vil det ikke bli gjort endringer i de eksisterende reguleringer. Det gjelder Breivatt/Sesvatn (2,5 m), Hartevatt (7 m), Skyvatt (12 m), Store Forresvatn (7 m) og Ormsavatn (11,5 m).

Reguleringene vil etter departementets vurdering i noen grad svekke det tradisjonelle næringsgrunnlag i området. I et hoveddalføre som Setesdal, hvor reguleringene får direkte virkninger i bebodde områder, vil en økonomisk forsvarlig kraftutbygging ikke kunne gjennomføres uten enkelte slike skadevirkninger.

I den forbindelse bemerkes at departementets forslag på vesentlige punkter gir mindre ulemper enn en utbygging basert på sokrens primære forslag.

Inngrepene vil medføre skader både i form av neddemming og i form av tørrlegging.

Av de enkelte inngrep nevnes at veien frem til Tveiten og Nedlandsgårdene på nordsiden av Bossvatn vil bli neddemmet. Departementet forutsetter at konsesjonaren sørger for minst like god veiforbindelse som tidligere til disse gårdene. Departementet antar at veien kan kombineres med anleggsvei til Holen og Skarjes kraftverker.

Etter departementets oppfatning er det liten tvil om at tidligere reguleringer har vært til skade for isvciene på Byglandsfjord, og en finner det sannsynlig at ulempene vil øke ved de nye reguleringene.

Den gjenlevende laksestammen i Byglandsfjord/Araksfjord (bleken) har gått sterkt tilbake de siste år. En foreløpig rapport fra en undersøkelse som er satt i gang vedrørende denne tilbakegangen, konkluderer med at bleken er praktisk talt utdødd i Byglandsfjord. De ytterligere reguleringer vil etter departementets oppfatning sannsynligvis skade bleken ytterligere. Den nevnte undersøkelse tyder foreløpig på at blekens tilbakegang skyldes både de reguleringer som er foretatt i vassdraget og forsureningen av vassdraget. Noen endelig konklusjon vedrørende årsakene lar seg ennå ikke trekke.

Den reduserte vannføring i Otra vil på enkelte strekninger skape problemer for vannforsyning og resipientforhold. Gjennom Valle kommune er vassdraget tildels merkbart forurensningspåvirket og uten spesielle tiltak vil forholdene trolig forverres. Ved reduksjon av flomtoppene vil naturlig spylevirkninger i stor grad elimineres. Norsk institutt for vannforskning uttaler at dette kan gi opphav til skader for hydrobiologiske forhold i vassdraget.

Også i elven nedenfor Byglandsfjord vil flommene bli redusert som følge av utjevnin-
gen av vannføringen. Dette vil kunne for-
verre forurensningssituasjonen. Om somme-
ren vil man få redusert vannføring. Således
vil vannføringen i Otra ved Venresla bli re-
duisert med ca. 15 pst. i middel. I vannfattige
år vil imidlertid den totale vannmengde øke.

Med de konsesjonsvilkår og pålegg som er
foreslått, antar departementet at de skader og
ulempesom er beskrevet i proposisjonen er
av mindre betydning i sammenligning med de
betydelige fordeler reguleringen vil gi. Kravet
i vassdragsreguleringsloven anses oppfylt.

Departementet tilrår at det også gis er-
vervskonsesjon på manglende fall, og tilrår at
det fastsettes vilkår for ervervs- og regule-
ringskonsesjonen i det vesentlige i samsvar
med hovedstyrets forslag.

2.4. Komitéens merknader.

Komitéen har merket seg at forslag til
reguleringer er fremlagt i flere alternativer og
at departementet er blitt stående ved det al-
ternativ (alternativ C) som ut fra en miljø-
vernmessig betraktning er det beste. Dette
alternativ vil redusere naturinngrepene i de
øverste deler av vassdraget betydelig. Over-
føringskanalen fra Bortemannsbekk til Lisle-
vann, og tunnelen fra Lisle vann til Store Før-
resvann sløyfes. Vannføringen i Otra mellom
Breivattn/Sesvattn og Hartevattn vil dermed bli
opprettholdt. Tilleggsreguleringene i Ormsa-
vattn og Store Førresvattn sløyfes også etter
alt. C.

Overføringen av Bertelandså og Fjellskarå
er også sløyfet, og dette vil øke vannføringen
nedenfor Bykil. Dessuten er det et ønske fra
Valle kommune at Fjellskarå holdes utenfor i
forbindelse med vannforsyningen til Hylestad.

Komitéen har også merket seg at Hekni
kraftverk ikke er med i denne proposisjon.
Bl. a. usikkerhet om hvilke skadevirkninger en
bygging av dette kraftverk kunne få har ført
til at departementet ønsker å vurdere Hekni
separat.

Komitéen legger vekt på at man ved
dette alternativ foretar en skånsom utbygging
og, så langt dette er mulig, tar hensyn så vel
til miljø som til de lokale næringsinteresser.
Komitéen er imidlertid oppmerksom på at
en produksjonsøkning på nærmere 2 milliarder
kWh pr. år ikke kan gjennomføres uten syn-
lige inngrep i naturen.

Komitéen vil i denne forbindelse få
minne om at man i den senere tid er kommet
langt når det gjelder å minske de skjæmmende
inngrep ved vannkraftutbyggingen. Det kan
her som eksempel nevnes en mer fornuftig
plassering av stenmasser enn tidligere og byg-

ging av terskler i vassdrag som får mindre
vannføring ved reguleringen. Det er allerede
bygget flere terskler i Otra-vassdraget og
komitéen har merket seg at dette arbeid
vil fortsette ved gjennomføringen av denne re-
guleringen.

Komitéen er enig med departementet i
at skader og ulemper er mindre enn de betyde-
lige fordeler som reguleringen etter det valgte
opplegg vil gi. Særlig vil en understreke den
store verdi flerårsmagasinene i Vatnedals-
vattn og Urarvattn har for å sikre el-forsynin-
gen i vannfattige år. Denne reserve tilsvarer
ca. 1 100 GWh. Komitéen er enig i de-
partementets valg av alternativ. Komitéen
er også enig i at det gis ervervskonsesjon på
manglende fall. Når det gjelder de enkelte
konsesjonsvilkår vil komitéen kommen-
tere disse nedenfor.

3. Om enkelte konsesjonsvilkår.

3.1. Departementets merknader.

Hovedstyret foreslår (post 2) at konsesjons-
avgiftene settes til kr. 5,— pr. nat. hk til
kommuner og kr. 1,50 til staten.

Bykle kommune krever kr. 5,— og Valle
kommune krever høyeste lovlige sum. Bygland
kommune krever kr. 7,—, under henvisning til
at avgiften ved første byggetrinn i 1961 ble
satt til kr. 4,— pr. nat. hk.

Departementet foreslår at hovedstyrets for-
slag, som er lovens regulære maksimum, føl-
ges. Dersom lovens maksimumssatser blir for-
høyet, vil departementet ifølge proposisjonen
ta opp igjen spørsmålet om høyere avgift for
Otrareguleringen.

NVE har fastsatt avgiftsgrunnlaget ved en
todeling av magasinene. Del 1 omfatter de
øverste 600 mill. m³ av Vatnedalsmagasinet og
de øverste 370 mill. m³ av Urarmagasinet. Del
2 omfatter tilleggsreguleringene i Bossvattn.
Urarvattna og Vatnedalsvattn med fradrag av
del 1. Økningen i regulert vassføring er inntil
videre satt til 52 000 nat. hk for del 1 og til
240 000 nat. hk for del 2. Det er tatt forbe-
hold om å komme tilbake til avgiftsspørsmå-
let ved en eventuell lovendring om utregnings-
måten for avgiftsgrunnlaget.

Departementet foreslår vanlige vilkår ved-
rørende konsesjonskraft.

I Valle kommune er det planlagt et turist-
senter som er foreslått lagt til Fardalen. Ut-
byggingsavdelingen hos fylkesmannen i Aust-
Agder anbefaler at Valle kommune og I/S
Øvre Otra går sammen om å etablere et anlegg
i Fardalen som etter byggetiden blir nytt til
turistformål. Departementet ser positivt på
et slikt samarbeide og vil henstille til konse-
sjonæren å finne fram til en slik løsning. På

den annen side vil departementet ikke fastlåse spørsmålet i form av konsesjonsvilkår.

Bygland kommune har gjort gjeldende tre veikrav. Det gjelder de to veiløse strekninger Araksbo—Skore (ca. 4 km) på østsiden av Araksfjorden og Froyrak—Storstraumen (ca. 13 km) på vestsiden av Byglandsfjord. Dessuten kreves veien Birkeland—Sordal utvidet fra tommervei til fylkesveistandard. Kommunen grunngir sitt krav med regulerings skadevirkninger på isveiene på fjorden, og at skadevirkningene ikke siden 1915 er vurdert ved skjønn.

Departementet foreslår at konsesjonæren pålegges å bekoste veiene Araksbo—Skore og Froyrak—Storestramen. Jfr. post 24. Disse vil gi sammenhengende veisamband på begge sider av Byglandsfjord og Araksfjord, og veiforbindelse for fem bruk (alle fraflyttede) på vestsiden av Byglandsfjord. Veiene vil muliggjøre rasjonell drift av store og verdifulle skogområder.

Veiene foreslås bygget i standard skogsbilvei klasse III. Det forutsettes at vedlikeholdet av veiene skal være konsesjonæren uvedkommende.

Bykle kommune har tatt opp spørsmålet om å anlegge veibro i forbindelse med dammen over Sarvsfossen. I/S Øvre Otra har sagt seg villig til å undersøke denne muligheten, og departementet viser til dette.

Valle kommune og berørte grunneiere krever at I/S Øvre Otra skal bygge vei langs Faråa etter planene for ny riksvei mellom Setesdal og Sirdal. I den grad den eksisterende vei blir neddemmet må den i samsvar med hva som er sagt ovenfor legges om uten kostnader for eierne. Departementet finner, i likhet med hovedstyret, ikke grunn til ytterligere pålegg vedrørende denne veien. Kravet kan eventuelt tas opp under skjønnet.

Bykle og Bygland kommuner har hver krevet et næringsfond på 5 mill. kroner. Valle har også krevet næringsfond, men uten å antyde noen sum. Bykle har dessuten krevet at konsesjonæren skal bekoste utarbeidelse av økonomiske langtidsplaner for kommunen.

Hovedstyret for NVE foreslår at Bykle gis et næringsfond på 1 mill. kroner, og mener at forholdene i Valle og Bygland ikke gjør det nødvendig med næringsfond.

Industridepartementet mener at kommunene bør gis vederlag for de verdier som fores ut ved reguleringsene. Det er særlig Bykle som stiller naturressursene til disposisjon. Departementet foreslår at kommunen får et næringsfond på 4 mill. kroner, jfr. post 18. Til kravet om fond til økonomisk langtidsplanlegging, bemerkes at det foreslåtte næringsfond også er ment å dekke utgifter i forbindelse med

planlegging av tiltak i kommunen av betydning for næringslivet. Departementet foreslår at Valle og Bygland kommuner får næringsfond på henholdsvis 2 og 1 mill. kroner. Departementet foreslår at næringsfondene skal forfalle til utbetaling samtidig med at konsesjon er gitt. Dette vil gjøre det lettere for kommunene å sette i verk konkrete tiltak på et tidlig stadium.

Bygland kommune og Utvalget for bygging av stamfiskeanlegg for blege og aure ved Bygland har krevet at konsesjonæren pålegges å yte et nærmere spesifisert tilskudd til bygging av et slikt anlegg. Anlegget skal bygges av Aust-Agder fylke, og er allerede påbegynt. Miljøverndepartementets forslag går ut på at departementet skal kunne bestemme anleggets plassering og kapasitet. Industridepartementet er enig i at det åpnes adgang til å gi slikt pålegg dersom den igangsatte redningsaksjon for blegen blir vellykket, og det sannsynliggjør at forholdene i vassdraget er tilfredsstillende.

Blant de spørsmål som er tatt opp av kommunene er en tvist om transport av tømmer, og spørsmålet om etterbetaling for tidligere solgte fallrettigheter. Transporttvisten er for tiden under behandling av domstolene. Det omstridte spørsmål er om regulanten også har plikt til å ta på seg transport av ubarket tømmer i forbindelse med den tillatelsen som ble gitt i 1961 (ved Brokke I utbyggingen) til å rå over alt vannet til reguleringsformål på strekningen Bykil—Ose. Fra lokalt hold er det forlangt at det i forbindelse med nærværende søknad skal settes som vilkår at regulanten har plikt til å frakte ubarket såvel som barket tømmer. Departementet viser til at det allerede er gitt tillatelse til å rå over alt vannet til reguleringsformål, og at det vilkåret som ble satt for dette nå er under behandling hos domstolene. De nye reguleringer vil ikke skade flotningsinteressene, da disse ble totalskadet ved Brokke I utbyggingen. En finner på denne bakgrunn det ikke riktig å sette ytterligere vilkår på dette punkt.

Fra grunneiere og kommunene er det satt frem anmodning om tilleggsbetaling for solgte fallrettigheter. Det gjelder rettigheter solgt i 1913—14 som ligger på den strekningen som nå skal utbygges i Bykle, samt rettigheter solgt i 1950-årene som ligger på den strekningen i Valle som ble utbygget ved Brokke I.

Departementet kan ikke etter de foreliggende opplysninger se at det på de respektive overdragelsestidspunkter kan påvises at betalingen for fallrettighetene stod i åpenbart misforhold til verdien av fallene. Man fremmer derfor ikke forslag om vilkår om tilleggsbetaling til tidligere falleiere. Vurdering av de

avtalerettslige forhold omkring overdragelsene hører eventuelt under domstolene.

Bykle kommune krever stonad til etablering av minst 30 arbeidsplasser. Valle kommune krever garanti for at kommunen ikke mister noen av de 25—30 arbeidsplassene I/S Øvre Otra i dag gir. Problemet med å skaffe arbeidsplasser til utkantkommuner er et spørsmål som i stor grad opptar sentraladministrasjonen. Stort sett er det vanskelig å få til en tilfredsstillende løsning på disse problemene, og Industridepartementet finner ikke å kunne garantere noen lokalisering av permanente arbeidsplasser til kommunene. Man går imidlertid ut fra at det arbeides med disse spørsmål også på kommune- og fylkesplanet, og departementet vil så langt det er mulig medvirke til å finne frem til en løsning på dette problem. Etter departementets oppfatning har man ved bl. a. de næringsfond og andre tiltak som er foreslått bidratt til å legge forholdene til rette for å skaffe varige arbeidsplasser i distriktet. En vil i denne forbindelse også nevne konsesjonsvilkårenes post 14 om planlegging av midlertidige hjelpeanlegg, og henstille til konsesjonæren å se til at disse skal kunne bli til varig nytte for kommunene.

I samsvar med forslag fra hovedstyret og Miljøverndepartementet foreslås at konsesjonæren pålegges å bygge grunndammer, etter nærmere bestemmelse av Industridepartementet, post 20.

Bygland og Valle kommuner krever at konsesjonæren skal bekoste renseanlegg som skal stå ferdig når reguleringen er fullført. Statens vann- og avløpskontor finner det rimelig å tilplikte konsesjonæren å yte økonomisk bistand til rensetiltak ved enkelte bedrifter nedenfor Byglandsfjord dersom minstevassføringen ikke settes høyere enn 50 m³/sek. på denne strekningen. Begrunnelsen er at de planlagte rensetiltak ved bedriftene må utvides for at de skal gi den ønskede virkning ved en minstevassføring på 50 m³/sek.

Departementet foreslår i post 23 at konsesjonæren bekoster renseanlegg i vassdraget etter senere bestemmelse av Industridepartementet. Plassering og utforming av anleggene vil i så fall skje i samråd med Miljøverndepartementet.

Industridepartementet har foreslått at minstevassføringa ved Vigeland vannmerke foreløpig settes til 50 m³/sek. i den periode tappingen fra Byglandsfjord er pålagt restriksjoner. Dersom forurensningssituasjonen krever det, vil minstevassføringen kunne økes til 80 m³/sek. Ved bedømmelsen av om hvorvidt man skal fastsette en øking av minstevassføringen må man imidlertid også ta hensyn til

den virkning en hurtigere gjennomstrømming gjennom Byglandsfjord vil ha for Bygland.

Valle kommune har tatt opp spørsmålet om vaunforsyning. Departementet antar at eventuelle tiltak samt kostnadsfordeling bør foretas av skjønn, og har i post 23 foreslått slikt vilkår.

3.2. Komiteens merknader.

Konsesjonsavgiften er av Hovedstyret foreslått til kr. 5 pr. nat. hk og kr. 1,50 til staten.

Bykle kommune har krevd kr. 5, Valle kommune krever lovens maksimum og Bygland krever kr. 7 pr. nat. hk, under henvisning til at avgiften ved første byggetrinn i 1961 ble satt til kr. 4.

Departementet følger Hovedstyrets forslag. men dersom lovens maksimumssatser blir endret, vil departementet ta opp spørsmålet om høyere avgift. Komiteen har i samsvar med dette mottatt brev av 27. september 1974, der departementet foreslår at konsesjonsavgiften til kommunene blir fastsatt til kr. 7 pr. nat. hk. Denne avgift vil også gjelde for første byggetrinn for Brokke kraftverk. Dette er i samsvar med Innst. S. nr. 25 for 1960—61.

Departementet foreslår at en i samsvar med ny lov endrer reguleringsvilkårenes og ervervsvilkårenes post 2, tredje og annet ledd, slik at en etter 10 år kan ta opp avgiften til ny prøving for begge byggetrinn.

Komiteen slutter seg til disse forslag.

Utbyggingsavdelingen i Aust-Agder fylke anbefaler at Valle kommune og I/S Øvre Otra går sammen om å bygge et anlegg i Farådalen som etter byggetiden er slutt blir nytt til turistformål. Departementet henstiller til konsesjonæren å finne fram til en slik løsning.

Komiteen er senere blitt underrettet om at et interessentselskap bestående av fylket, kommunen og private grunneierlag skal reise bygget, og at I/S Øvre Otra bør tilpliktes å leie husrom i bygget i anleggstiden for sine ansatte.

Komiteen vil fullt ut støtte det prinsipp at investeringer som blir gjort i forbindelse med kraftutbygginger i størst mulig utstrekning må få varig verdi. Ansvar for at det kan skje, må ligge like tungt på kraftutbyggeren som på de berørte kommuner.

Slik forholdene nå er, finner komiteen at en ikke kan pålegge I/S Øvre Otra å bruke det turistanlegg som er planlagt i Farådalen som innkvarteringssted for sine ansatte da dette anlegg ikke kan stå ferdig til den tid seiskapet har bruk for det.

Komiteen finner det likevel riktig å pålegge I/S Øvre Otra å yte et bidrag stort kr. 500 000 som skal nyttes til grunnlagsinvesteringer i forbindelse med utbyggingen av tu-

ristnæringen i dette område. En vil også peke på at selskapet i rimelig grad søker å samordne sine planer når det gjelder vei, vann, kloakk og krafttilførsel med de planer kommune og fylket måtte ha. Komiteen vil også bemerke at det ifølge Norsk Vegplan skal bygges en riksveg mellom Setesdal og Sirdal i dette område, og en vil henstille til selskapet å bidra til en samordning av disse interesser.

Komiteen har merket seg at departementet har innatekommet Bygland kommunes krav om veier mellom Frøyraak og Storstraumen og mellom Araksbo og Skore. Komiteen er enig i at tidligere reguleringer har vært til skade for isveiene på Byglandsfjord og at ulempene vil øke ved den nye regulering.

Komiteen vil i denne sammenheng understreke den samfunnsmessige betydning det har at skogarealene på 4 400 dekar kan nyttes bedre ved at veg blir bygd, likeledes at det vil bli sammenhengende vegsamband på begge sider av Byglandsfjord og Araksfjord.

Komiteen vil imidlertid bemerke at det bør være en forutsetning at kommunen i samråd med fylkeskommunale og statlige myndigheter og de berørte grunneiere, søker å planlegge en rasjonell utnyttelse av skogen. Dette burde også kunne gi nye arbeidsplasser i forbindelse med utbyggingen, slik kommunen ber om. De fraflyttede gårdsbruk vil også komme i en ny situasjon. Komiteen vil bemerke at det må være en forutsetning at veiene blir ferdigstilt i løpet av en periode på 6 år.

Når det gjelder arbeidsplasser, er komiteen oppmerksom på at Kristiansand Jernstøperi vil reise en bedrift i Valle som vil sysselsette 10—15 personer. De betydelige fonds som kommunene får utbetalt straks konsesjon er gitt, burde også gi nye muligheter til å skaffe varige arbeidsplasser. Komiteen har merket seg at departementet har sagt seg villig til så langt det er mulig å medvirke til å skaffe faste arbeidsplasser i kommunene. Dette har allerede kommet til uttrykk gjennom den foran nevnte bedrift. Komiteen vil anbefale at kommunene, i samarbeid med fylket, vil oppnevne utvalg som kan ta seg av disse spørsmål i samarbeid med sentrale myndigheter. For øvrig vil komiteen peke på det forhold at kraftutbyggingen vil pågå i ca. 12 år, og at arbeidskraften fortrinnsvis skal tas fra de berørte kommuner. Departementet opplyser at den gjennomsnittlige sysselsetting på anlegget i disse år vil være ca. 200 personer.

Komiteen har merket seg de problemer som knytter seg til bevaring av fisk i vassdraget, og i særdeleshet blegen i Byglandsfjord.

Bygland kommune har reist krav om at konsesjonæren pålegges å yte et nærmere spesifisert tilskudd til bygging av et stamfiskeanlegg for blege og aure i Bygland.

Aust-Agder fylke har oppnevnt et utvalg som har arbeidet med denne saken. Anlegget er påbegynt og bygges på Bygland skogskoles grunn. Hittil er investert 230 000 kroner. Pengene er brakt til veie ved tilskott fra stat, fylke og kraftverk. Fullt utbygd er anlegget beregnet til å koste 874 000 kroner.

Det pågår en undersøkelse for å bringe klarhet i årsaken til den sterke reduksjon i blegebestanden i Byglandsfjorden, og en venter en konklusjon på dette arbeid i løpet av 1974. Det blir hevdet i en foreløpig rapport at den økende surhet i vannet trolig er en hovedårsak til reduksjonen i blegebestanden i tillegg til reguleringene.

Departementet sier i sin merknad at det åpnes adgang til å gi et slikt pålegg som foran nevnt dersom den igangsatte redningsaksjon for blegen blir vellykket, og det sannsynliggjøres at forholdene i vassdraget er tilfredsstillende.

Komiteen mener at det må settes mye inn på å redde blegen fra å dø ut som fiskeart. Den sure nedbør er utvilsomt en viktig årsak til den fiskedød som skjer i våre vassdrag. Bekjempelsen av dette problem må skje både i vårt land og ikke minst internasjonalt. Disse forhold bør også telle når en skal vurdere bygging av renseanlegg i vassdraget.

Komiteen er enig i at en må avvente de pågående undersøkelser for en setter i verk de påbud som punkt 19, B i konsesjonsvilkårene rommer.

Komiteen vil imidlertid peke på at dersom en kommer til at forholdene i vassdragene er brukbare så bør anleggene legges til Bygland der betydelige investeringer allerede er gjort.

Hovedstyret har foreslått at Bykle kommune gis et næringsfond på 1 mill. kroner.

Bykle og Bygland har krevd næringsfond på 5 mill. kroner, Valle har krevd et fond, men uten å nevne sum.

Departementet har foreslått at Bykle får et næringsfond på 5 mill. kroner, Valle 2 mill. kroner og Bygland 1 mill. kroner. Disse fonds skal utbetales straks konsesjon er gitt.

Komiteen slutter seg til departementets forslag om næringsfonds til kommunene.

Komiteen er enig i pålegget om at konsesjonæren skal bygge grunn dammer (terskler) i vassdraget. Under komiteens befarer ble det hevdet i møte i Bykle at groing i tersklene var i ferd med å bli et problem i de gamle terskler i vassdraget. Komiteen vil understreke at det må være en forutsetning

at I/S Øvre Otra serger for nødvendig vedlikehold av tersklene, slik at de kan fylle sin funksjon. Dette forhold bør også telle når behovet for renseanlegg skal vurderes.

Komiteén har merket seg at departementet har foreslått en minste vannføring på 50 m³/sek ved Vigeland vannmerke, men dog slik at minste vannføring kan økes til 80 m³/sek. dersom forurensningssituasjonen krever det. Videre har en merket seg at det kan beordres kunstige flommer i samme øyemed. Komiteéns flertall, alle unntatt Reidar T. Larsen er enig i dette, men vil understreke at et påbud om økt vannføring ikke er noen løsning av behovet for renseanlegg for kloakk- og industriforurensninger i Otra-vassdraget.

Komiteéns medlem Reidar T. Larsen vil vise til de forskjellige uttalelsene som understreker nødvendigheten av at det blir sikret en minste vannføring i OTRAS

nedre løp, målt ved Vigeland vannmerke, på 80 m³/sek.

Dette medlem finner det ikke forvarlig å åpne for muligheter til å underskride denne grensen, og reiser følgende forslag:

Industridepartementets forslag om en minste vannføring på 50 m³/sek. ved Vigeland vannmerke, endres til en minste vannføring på 80 m³/sek.

Komiteén viser ellers til proposisjonen og rå Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Stortinget samtykker i at det blir tillatt Otteraaens Brugsseierforening å foreta ytterligere regulering og overføringer i Otravassdraget, samt at det blir tillatt I/S Øvre Otra å erverve fallrettigheter i vassdraget, alt i samsvar med Industridepartementets foredrag av 3. mai 1974 og industrikomiteéns innstilling.

Oslo, i industrikomiteén, den 11. oktober 1974.

Olaf Knudson,
fung. formann.

Aksel Fossen,
ordfører.

Rolf Hellem,
sekretær.



KONTOR: PILESTREDET 33 - TLF. 119040 - RIKSTELEFONER OG FJERNVALG TLF. (02)412910
POSTADRESSE: POSTBOKS 8148 DEP., OSLO 1 - TELEKS. 18680 OCEP N

I/S Øvre Otra
Elvegt. 2
Boks 262.

4601 KRISTIANSAND

Approved			F	
Busway	Station	Map		
S				

Kos. Terminal Building	
5	R
OE	6 APR 1979
V	Mark. 3s

Deres ref.

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)

Dato

OED 1310/79 V JR/LH

4.4.79

TILLATELSE FOR OTTERAAENS BRUGSEIERFORENING TIL Å ENDRE PLANEN
FOR REGULERING AV ØVRE ØTRA .

Ved kongelig resolusjon av 16.3.79 ble følgende bestemt:

1. Otteraaens Brugseierforening tillates å foreta planendring i den tillatelse som ble gitt ved kongelig resolusjon av 15. november 1971 om ytterligere regulering og overføringer i Otravassdraget i samsvar med og på de vilkår som er nevnt i Olje- og energidepartementets foredrag av 16. mars 1979.
2. Det gjøres endring i manøvreringsreglementet i Otravassdraget i samsvar med ovennevnte foredrag."

De vedtatte vilkår lyder:

" 1.

Anleggsvegen til Ormsaosen stenges for almen ferdsel med bom ved Vatnedalsdammen. Kjøring på vegen skal kun være tillatt i forbindelse med byggingen og driften av kraftanlegget og for grunnciere i næringsøyemed. Vegen skal ikke brøytes før 15. juni så fremt ikke hensynet til kraftverkets drift gjør tidligere brøyting tvingende nødvendig.

2.

Konsesjonæren plikter å bygge og vedlikeholde en terskel som best mulig opprettholder naturlige vassstandsforhold i Lisle-
vatn, jfr. for øvrig post 20 i konsesjonsvilkårene av 15. nov
ber 1974.

Såfremt tilfredsstillende løsning kan finnes, skal terskelen utstyres med fisketrapp. Utformingen av trappen skal godkjennes av Direktoratet for vilt og ferskvannsfisk."

Endringene i manøvreringsreglementet lyder:

Post 1 A

I 2. avsnitt nedenfor magasintabellen utgår setningen:
 "Nødvendig vann til minstevassføring nedenfor Hartevatn skal fortrinnsvis tappes fra Store Førresvatn."

Istedenfor ditsettes følgende:

" Nedtapping av Hartevatn under 757.3 m etter bestemmelse av departementet bare finne sted når ekstraordinære forhold for landets kraftforsyning har oppstått.

Retten til nedtapping under nevnte kotehøyde kan etter departementets bestemmelse innskrenkes eller helt falle bort dersom dette skulle vise seg nødvendig av hensyn til forurensningssituasjonen i vassdraget."

Post 1 B

Pkt. 5 endres til:

" Avløpet fra Lislevatn (244 km²) kan overføres til store Førsvatn. Avløpet fra Væringsåa (38 km²) sammen med avløpet under pkt. 4 føres inn på overføringstunnelen."

Pkt. 6 endres til:

" Avløpet fra Hartevatns restfelt (98,7 km²) sammen med pålagt minstevassføring fra Lislevatn og avløpet under pkt. 2 og 3 føres ved pumping inn på overføringstunnelen fra Lislevatn."

Nytt pkt. 7:

" Avløpet fra store Førsvatn sammen med avløpet under pkt. 5 og 6, ialt 491 km², overføres til Vatnedalsvatn."

Post 3

2. avsnitt endres til:

" Det skal likevel ved manøvreringen tas hensyn til de nedenforliggende grunneiere og til almene interesser.

Fra Lislevatn skal i tiden fra snøsmeltingens begynnelse og til 15. oktober slippes en minstevassføring på 2 m³/sek. og resten av året minst 1 m³/sek. I Otra nedenfor Børtemannsbekken skal det i samme tidsrom holdes minstevassføringer på henholdsvis 4 m³/sek. og 1 m³/sek.

Fra Hartevatn skal i tiden 15. juni til 15. september slippes en minstevassføring på 2 m³/sek. og resten av året minst 0,5 m³/sek.

Vassføringen målt ved Hoslemo VM må aldri være under 4 m³/sek. fra snøsmeltingens begynnelse til 15. oktober

og 2 m³/sek. resten av året."

./.

Man vedlegger avtrykk av Olje- og energidepartementets vurdering i det foredrag som ligger til grunn for den kongelige resolusjon.

Etter fullmakt


Hans-Ludvig Dehli


Jens V.L. Poulsen

Gjenpart til:

NVE

Miljøverndepartementet

Landbruksdepartementet

Aust-Agder Fylkeskommune

Bykle kommune

I/S Øvre Otra, anleggskontoret

Hr.adv. Jan Dahl

Hr.adv. Kåre Ødegaard



Kopi av 2. del. VI. 8.11.81.
Bokst., adr. Dahl.
11.11.81
arkiv: 013.

DET KONGELIGE OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

KONTOR: TOLLBUGATEN 31 - TLF. 11 90 90 - RIKSTELEFONER OG FJERNVALG TLF. (02) 41 90 10
POSTADRESSE: POSTBOKS 8148 DEP., OSLO 1 - TELEKS: 18680 OEDEP N

I/S Øvre Otra
Otteraaens Brugseierforening
Elvegt. 2

4600 KRISTIANSAND S

Kristiansand Elektrisk	
To	Ansatt
R	
OE	12 NOV 1981
TT	

Deres ref.

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)

Dato

OED 3242/81 V TGU/BK

11.11.81

KGL. RES. AV 30.10.1981 ANGAENDE PLANENDRING VEDR.
REGULERING AV SKARJESVATN M.V. I OTRAVASSDRAGET.

Ved kgl. res. av 30.10.81 er det gitt Otteraaens
Brugseierforening/I/S Øvre Otra tillatelse til planendring
vedrørende regulering av Skarjesvatn m.v. i Otravassdraget.

I forbindelse med tillatelsen er det fastsatt vilkår i medhold
av lov om vern mot vannforurensning.

Manøvreringsreglementet gitt ved kgl. res. 15.11.1974 endres
således:

"1A. Reguleringsmagasiner:

Øvre reguleringsgrense for Skarjesvatn endres til 1079,0
og reguleringshøyde endres til 4,0 m.

1B. Overføringer:

b) 3 endres til:

"Avløpet fra Urarvatn, inkl. avløpet under pkt. 1
(ialt 70 km²) overføres via Skarje kraftverk til
Bossvatn."

Det fastsettes følgende vilkår i medhold av lov om vern mot
vannforurensning:

- "1) Konsesjonæren plikter etter vedkommende departements
nærmere bestemmelser å la utføre eller bekoste tiltak som
er påkrevet for å avverge eller redusere virkningen av
forurensning som står i forbindelse med utbyggingen.
- 2) Konsesjonæren plikter etter vedkommende departements
nærmere bestemmelser helt eller delvis å bekoste opp-
følgingsundersøkelser i de berørte vassdragene/vannfore-
komstene."

Etter fullmakt

Kjell Haagensen

Gjenpart: Bykommune

Tron Gundersen

2003/000007

Kons. 1979



Odr Dahl

11.7.79

DET KONGELIGE OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

KONTOR: PILESTREDET 33 - TLF. 119090 - RIKSTELEFONER OG FJERNVALG TLF. (02)419010
 POSTADRESSE: POSTBOKS 8148 DEP., OSLO 1 - TELEKS: 18680 OEDEP N

I/S Øvre Otra
 Boks 262

4601 KRISTIANSAND S

Kristiansand Elektrisitetsverk		
Til	Sign.	Arkiv:
D X		
K		
		Mottatt:
		1. JUL 1979
		Arkivert dato:
		Mark. år:

Deres ref.

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)

Dato

OED 4159/79 V JR/LH

9.7.79

REGULERING AV BYKIL I OTRA - BYKLE KOMMUNE

Vi viser til Deres søknad av 30.11.78.

I medhold av § 62 i lov om vassdragene av 15. mars 1940 og bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon 28. juni 1946 til lates I/S Øvre Otra å regulere Bykil i Otra.

I medhold av vassdragslovens § 127 knyttes følgende manøvreringsreglement til tillatelsen:

1) Øvre reguleringsgrense	kote 500,0
Nedre reguleringsgrense	kote 499,0
Reguleringshøyde	1,0

Reguleringsgrensene skal betegnes ved faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

2) Det skal påses at dammen til enhver tid er i god stand.

Tillatelsen til midlertidig regulering av Bykil av 28.8.63 opphører med dette å gjelde.

Etter fullmakt

Hans-Ludvig Dehli
 Hans-Ludvig Dehli

K. Haagensen
 K. Haagensen

Gjenpart til:
 NVE
 Bykle kommune



DET KONGELIGE OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

KONTOR: PILESTREDET 33 - TLF. 119090 - RIKSTELEFONER OG FJERNVALG TLF. (02)419010
POSTADRESSE: POSTBOKS 8148 DEP., OSLO 1 - TELEKS: 18680 OEDEP N

I/S Øvre Otra,
Otteraaens Brugseierforening
Boks 262

L 4601 KRISTIANSAND S

Kristiansand Elektrisitetsverk		
Til	Sign.	Arkiv:
12	R	
13		
		Mottatt:
		30 AUG 1979
		Arkivert dato:
		Mark. år:

Deres ref.

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)

OED 5741/79 V JR/LH

Dato

27.8.79

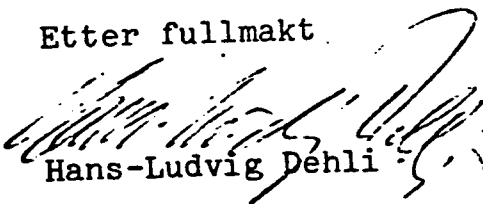
PERMANENT ORDNING FOR REGULERINGEN AV BYKIL I OTRA -
BYLKE KOMMUNE

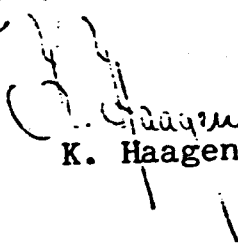
Det vises til brev av 3.8.79.

Tillatelsen til ovennevnte regulering er ved en feil søkt
om fra og gitt til I/S Øvre Otra.

Departementets tillatelse av 9.7.79 vedrørende regulering
av Bykil i Otra som er tildelt I/S Øvre Otra overføres med
dette til Otteraaens Brugseierforening som rette vedkommende
idet Otteraaens Brugseierforening har alle de øvrige regu-
leringskonsesjoner i Otra.

Etter fullmakt.


Hans-Ludvig Dehli


K. Haagenen

Gjenpart til:
NVE
Bykle kommune, 4694 Bykle

2003/000012-1.

Kons. 1981



Kopi av 2. del. 11.11.81.

Bokst., adr. Dahl.

11.11.81

Arkiv: 013.

DET KONGELIGE OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

KONTOR: TOLLBUGATEN 31 - TLF. 11 90 90 - RIKSTELEFONER OG FJERNVALG TLF. (02) 41 90 10
POSTADRESSE: POSTBOKS 8148 DEP., OSLO 1 - TELEKS: 18680 OEDEP N

I/S Øvre Otra

Otteraaens Brugseierforening
Elvegt. 2

4600 KRISTIANSAND S

Kristiansand Elektrisk

R	Anslag
OE	12 NOV 1981
TT	

Deres ref.

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)

Dato

OED 3242/81 V TGU/BK

11.11.81

KGL. RES. AV 30.10.1981 ANGAENDE PLANENDRING VEDR.
REGULERING AV SKARJESVATN M.V. I OTRAVASSDRAGET.

Ved kgl. res. av 30.10.81 er det gitt Otteraaens
Brugseierforening/I/S Øvre Otra tillatelse til planendring
vedrørende regulering av Skarjesvatn m.v. i Otravassdraget.

I forbindelse med tillatelsen er det fastsatt vilkår i medhold
av lov om vern mot vannforurensning.

Manøvreringsreglementet gitt ved kgl. res. 15.11.1974 endres
således:

"1A. Reguleringsmagasiner:

Øvre reguleringsgrense for Skarjesvatn endres til 1079,0
og reguleringshøyde endres til 4,0 m.

1B. Overføringer:

b) 3 endres til:

"Avløpet fra Urarvatn, inkl. avløpet under pkt. 1
(ialt 70 km²) overføres via Skarje kraftverk til
Bossvatn."

Det fastsettes følgende vilkår i medhold av lov om vern mot
vannforurensning:

- "1) Konsesjonæren plikter etter vedkommende departements
nærmere bestemmelser å la utføre eller bekoste tiltak som
er påkrevet for å avverge eller redusere virkningen av
forurensning som står i forbindelse med utbyggingen.
- 2) Konsesjonæren plikter etter vedkommende departements
nærmere bestemmelser helt eller delvis å bekoste opp-
følgingsundersøkelser i de berørte vassdragene/vannfore-
komstene."

Etter fullmakt

Kjell Haagensen

Gjenpart: Bykommune

Tron Gundersen



GJENPART

DET KONGELIGE OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

KONTOR: TOLLBUGATEN 31 - TLF. 11 90 90 - RIKSTELEFONER OG FJERNVALG TLF. (02) 41 90 10
POSTADRESSE: POSTBOKS 8148 DEP., OSLO 1 - TELEKS: 18680 OEDEP N

I/S Øvre Otra

4600 KRISTIANSAND S

NVE-V

2867 12.JUL1982

KAN ARKIVERES

C.F.
L.O.

Deres ref.

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)

Dato

OED 837/82 V BC/IhR

8.juli 1982

PLANENDRINGSSØKNAD FOR OVERFØRING AV AVLØPET FRA
HARTEVASSTJØNN TIL HARTEVATN

Ved kongelig resolusjon av 11. juni 1982 er følgende
bestemt:

1. Otteraaens Brugseierforening tillates å foreta plan-
endring i den tillatelse som ble gitt ved kongelig
resolusjon av 15. november 1974 om ytterligere regulering
og overføringer i Otravassdraget i samsvar med og på de
vilkår og forutsetninger som er nevnt i Olje- og energi-
departementets foredrag av 11. juni 1982.
2. Det gjøres endring i manøvreringsreglement for Otravass-
draget i samsvar med ovennevnte foredrag.

./.. Departementets bemerkninger i resolusjonen medfølger
vedlagt.

Etter fullmakt

Hans-Ludvig Dehli

Harald Solli

Gjenpart:

Bykle kommune, 4694 BYKLE

Aust-Agder Fylkeskommune, Fylkeshuset, Fløyheia, 4801 ARENDAL

NVE

Miljøverndepartementet

Landbruksdepartementet

Departementets bemerkninger:

Otteraaens Brugseierforening ble ved kgl. resolusjon 15. november 1974 gitt tillatelse til å overføre avløpet av Hartevasstjønn i Auervassåa til Børtemannsbekken. Ved brev av 27. juni 1980 har I/S Øvre Otra/Otteraaens Brugseierforening søkt om tillatelse til å endre denne planen slik at inntil 1,5 m³/sek. fra Hartevasstjønn overføres til Børtemannsbekken. Resten av vatnet skal følge Auervassåa og vil fra nedre del av Bastogdalen føres i tunnel direkte til Hartevatn.

Utbyggeren har begrunnet søknaden av hensyn til naturvernet. Den opprinnelige planen forutsetter omfattende sikringsarbeider mot erosjon såvel ved Hartevasstjønn som langs overføringskanalen og i Børtemannsbekken. Disse arbeid vil medføre skjemmende inngrep i områder som er meget benyttet til tur og friluftsliv. Ved å minske vassføringen til Børtemannsbekken og samtidig føre resten av vannet i tunnel direkte til Hartevatn, kan en unngå ovennevnte inngrep i naturen her. Overføringen av de 1,5 m³/sek. fra Hartevasstjønn til Børtemannsbekken har sammenheng med fastsatte minstevassføringsbestemmelser for strekningen nedenfor Børtemannsbekkens samløp med Otra, jfr. kgl. resolusjon av 16. mars 1979. Fastsatte minstevassføringer i denne samt i kgl. resolusjon av 15. november 1974 vil ikke bli berørt av søkte planendring.

Omkostningene ved søkte planendring er beregnet til ca. 6,3 mill. kroner eksklusive avgifter. De arbeider det er gitt konsesjon til ved kgl. resolusjon av 15. november 1974 beløper seg til ca. 2,1 mill. kroner. Bruttokostnaden vil dermed bli ca. 4,2 mill. kroner. Produksjonsgevinsten er av NVE, Hovedstyret beregnet til 2,5 GWh pr. år.

Samtlige høringsinstanser, herunder Landbruks- og Miljøverndepartementet, har stilt seg positive til planendringen.

Aust-Agder fylkeskommune har framsatt ønske om å få bygget klopp over kanalen fra Hartevasstjønn ved krysningen med turistløype langs Børtemannsbekken. Departementet kan ikke se grunnlag for å pålegge utbygger å bygge en slik klopp da en 4 m bred vei over utløpsrøret noen få hundre meter fra nåværende sti kan benyttes som overgang.

Bykle kommune bygger anlegg for drikkevannsforsyning til Hovdenområdet med inntak i Børtemannsbekken. I denne forbindelse er kommunen pålagt å bygge et sandfilter, som en nå krever at utbyggeren skal bekoste. Pålegget om sandfilter er satt uavhengig av søkte

planendring. Departementet har imidlertid underhånden vært i kontakt med utbyggeren, som er inneforstått med at planendringsarbeidene kan redusere drikkevannskvaliteten i anleggsperioden. Utbyggeren har derfor sagt seg villig til å inngå et samarbeid med kommunen for å finne fram til en samordnet løsning på vannforurensningene. Departementet finner for sin del et slikt lokalt samarbeidsinitiativ tilfredsstillende, og viser for øvrig til vilkårenes pkt. 23 i resolusjonen av 15. november 1974. Bykle kommune ønsker videre V-overløp med måling av vassføringen ved kanalutløpet mot Børtemannsbekken. Departementet mener utbyggerens anordninger med strupning av avløpet gjennom utløpsrør er mest tilfredsstillende for kontrollert vassføring mot Børtemannsbekken.

Departementet har ingen bemerkninger til at søkeren har begrunnet planendringen under henvisning til naturvernet. De inngrep som må gjøres i Bastogdalen og ved utløpet i Hartevatn vil være små sammenlignet med nødvendige sikringsarbeider etter den konse- derte plan.

Olje- og energidepartementet vil derfor på bakgrunn av søknaden og avgitte uttalelser i forbindelse med denne gå inn for at søkte planendring gjennomføres, alt på de vilkår som er fastsatt ved kgl. resolusjon av 15. november 1974 og 16. mars 1979.

Når det gjelder manøvreringsreglementet, gjør planendringen det nødvendig med følgende endring i resolusjonen av 1974, 1 B Overføringer post a) 2:

«Av avløpet fra Hartevatns felt (17 km²) i Auervassåa, sammen med avløpet under pkt. 1, overføres inntil 1,5 m³/sek. til Børtemannsbekken. Resten av avløpet overføres fra Bastogdalen til Hartevatn sammen med avløpet fra et lokalt felt (3,0 km²) i Bastogdalen.»

Olje- og energidepartementet

tilrår:

1. Otteraaens Brugseierforening tillates å foreta planendring i den tillatelse som ble gitt ved kongelig resolusjon av 15. november 1974 om ytterligere regulering og overføringer i Otravassdraget i samsvar med og på de vilkår og forutsetninger som er nevnt i Olje- og energidepartementets foredrag av 11. juni 1982.
2. Det gjøres endring i manøvreringsreglement for Otravassdraget i samsvar med ovennevnte foredrag.

Otteraaens Brugseierforening ble ved kgl.res. 15. november 1974 gitt tillatelse til å overføre avløpet fra Hartevasstjønn i Auervassåa til Børtemannsbekken. Ved brev av 27.juni 1980 har I/S Øvre Otra/Otteraaens Brugseierforening søkt om tillatelse til å endre denne planen slik at inntil $1,5 \text{ m}^3/\text{sek.}$ fra Hartevasstjønn overføres til Børtemannsbekken. Resten av vatnet skal følge Auervassåa og vil fra nedre del av Eastogdalen føres i tunnel direkte til Hartevatn.

Utbyggeren har begrunnet søknaden av hensyn til naturvernet. Den opprinnelige planen forutsetter omfattende sikringsarbeider mot erosjon såvel ved Hartevasstjønn som langs overføringskanalen og i Børtemannsbekken. Disse arbeid vil medføre skjæmmende inngrep i områder som er meget benyttet til tur og friluftsliv. Ved å minske vassføringen til Børtemannsbekken og samtidig føre resten av vannet i tunnel direkte til Hartevatn, kan en unngå ovennevnte inngrep i naturen her. Overføringen av de $1,5 \text{ m}^3/\text{sek.}$ fra Hartevasstjønn til Børtemannsbekken har sammenheng med fastsatte minstevassføringsbestemmelser for strekningen nedenfor Børtemannsbekkens samløp med Otra, jfr. kgl.res. av 16. mars 1979. Fastsatte minstevassføringer i denne samt i kgl.res. av 15. november 1974 vil ikke bli berørt av søkte planendring.

Omkostningene ved søkte planendring er beregnet til ca. 6,3 mill. kroner eksklusive avgifter. De arbeider det er gitt konsesjon til ved kgl. res. av 15. november 1974 beløper seg til ca. 2,1 mill. kroner. Bruttokostnaden vil dermed bli ca. 4,2 mill. kroner. Produksjonsgevinsten er av NVE, Hovedstyret beregnet til 2,5 GWh pr. år.

Samtlige høringsinstanser, herunder Landbruks- og Miljøvern-departementet, har stilt seg positive til planendringen

Aust-Agder fylkeskommune har framsatt ønske om å få bygget klopp over kanalen fra Hartvasstjønn ved kryssningen med turistløype langs Børtemannsbekken. Departementet kan ikke se grunnlag for å pålegge utbygger å bygge en slik klopp da en 4 m bred vei over utløpsrøret noen få hundre meter fra nåværende sti kan benyttes som overgang.

2867 12.JUL1982

KAN ARKIVERES

OFF. LO.

Bykle kommune bygger anlegg for drikkevannsforsyning til Hovdenområdet med inntak i Børtemannsbekken. I denne forbindelse er kommunen pålagt å bygge et sandfilter, som en nå krever at utbyggeren skal bekoste. Pålegget om sandfilter er satt uavhengig av søkte planendring. Departementet har imidlertid underhånden vært i kontakt med utbyggeren, som er inneforstått med at planendringsarbeidene kan redusere drikkevannskvaliteten i anleggsperioden. Utbyggeren har derfor sagt seg villig til å inngå et samarbeide med kommunen for å finne fram til en samordnet løsning på vannforurensningene. Departementet finner for sin del et slikt lokalt samarbeidsinitiativ tilfredsstillende, og viser forøvrig til vilkårenes pkt. 23 i resolusjonen av 15. november 1974. Bykle kommune ønsker videre V-overløp med måling av vassføringen ved kanalutløpet mot Børtemannsbekken. Departementet mener utbyggerens anordningen med strupning av avløpet gjennom utløpsrør er mest tilfredsstillende for kontrollert vassføring mot Børtemannsbekken.

Departementet har ingen bemerkninger til at søkeren har begrunnet planendringen under henvisning til naturvernet. De inngrep som må gjøres i Bastogdalen og ved utløpet i Hartevatn vil være små sammenlignet med nødvendige sikringsarbeider etter den konsederte plan.

Olje- og energidepartementet vil derfor på bakgrunn av søknaden og avgitte uttalelser i forbindelse med denne gå inn for at søkte planendring gjennomføres, alt på de vilkår som er fastsatt ved kgl.res. av 15. november 1974 og 16. mars 1979.

Når det gjelder manøvreringsreglementet, gjør planendringen det nødvendig med følgende endring i resolusjonen av 1974, 1 B Overføringer post a) 2:

"Av avløpet fra Hartevatns felt (17 km^2) i Auervassåa, sammen med avløpet under pkt. 1, overføres inntil $1,5 \text{ m}^3/\text{sek}$ til Børtemannsbekken. Resten av avløpet overføres fra Bastogdalen til Hartevatn sammen med avløpet fra et lokalt felt ($3,0 \text{ km}^2$) i Bastogdalen."

Original til tinglysning

Bilag nr. **2**.....

16.

OB-Arkiv:

2003/000083-1

Tillatelse

FOR

Otteraaens Brugseierforening

TIL Å OVERFØRE DELER AV HEISVASSDRAGET TIL HOVATN I BYGLAND KOMMUNE

(MEDDELT VED KONGELIG RESOLUSJON AV 23. DESEMBER 1988)

Ved kongelig resolusjon av 23. desember 1988 er bl.a. bestemt:

«I medhold av vassdragsreguleringsloven av 14. desember 1917 nr. 17 gis Otteraaens Brugs-
eierforening tillatelse til å overføre deler av Heisvassdraget til Hovatn i Bygland kommune,
Aust-Agder, på de vilkår som er nevnt i Olje- og energidepartementets foredrag av 23. desem-
ber 1988.»

Vilkår

for tillatelse for Otteraaens Brugseierforening til å foreta overføring av Heisvassdraget til Hovatn i Bygland kommune.

1.

(Konsesjonstid)

Konsesjonen gis på ubegrenset tid for kommuner. For øvrige medeiere i anleggene gjelder konsesjonen til 16. juni 2017.

Vilkårene for konsesjon kan tas opp til alminnelig revisjon etter 50 år. Hvis vilkårene blir revidert, har konsesjonæren adgang til å frasi seg konsesjon innen 3 måneder etter at han har fått underretning om de reviderte vilkår, jfr. vassdragsreguleringslovens § 10, post 2, siste ledd.

Konsesjonen kan ikke overdras.

De utførte reguleringsanlegg eller andeler deri kan ikke avhendes, pantsettes eller gjøres til gjenstand for arrest eller utlegg uten i forbindelse med vannfall i samme vassdrag nedenfor anleggene.

Anleggene må ikke nedlegges uten statsmyndighetenes samtykke.

2.

(Konsesjonsavgifter og næringsfond)

For den øking av vannkraften som ved reguleringen innvinnes for eiere av vannfall eller bruk i vassdraget skal disse betale følgende årlige avgifter: Til statens konsesjonsavgiftsfond kr. 6 pr. nat.hk. Til konsesjonsavgiftsfondet i de fylkes-, herreds- og bykommuner som Kongen bestemmer den til enhver tid samme årlige avgift som gjelder for reguleringskonsesjonen av 16. juni 1967.

Fastsettelsen av avgiftene tas opp til ny prøvelse etter tidsintervaller som loven til enhver tid bestemmer.

Økingen av vannkraften skal beregnes på grunnlag av den øking av vannføringen som reguleringen antas å ville medføre ut over den vannføring som har kunnet påregnes med den tidligere reguleringen. Ved beregningen av økingen forutsettes det at magasinet utnyttes på en sådan måte at vannføringen i lavvannsperioden blir så jevn som mulig. Hva som i hvert enkelt tilfelle skal regnes som innvunnet øking av vannkraften avgjøres med bindende virkning av Olje- og energidepartementet.

Plikten til å betale avgiftene inntreffer etter

hvert som innvunne vannkraft tas i bruk. Avgiften har samme pantesikkerhet som skatter på fast eiendom og kan inndrives på samme måte som disse.

Når konsesjon er gitt, plikter konsesjonæren å innbetale til Bygland kommune kr. 500 000,- som avsettes til næringsfond for kommunen. Konsesjonsavgiftsmidler og næringsfond danner ett og samme fond som etter nærmere bestemmelse av kommunestyret skal anvendes til fremme av næringslivet i kommunen.

Vedtektene for fondet skal være undergitt godkjennelse av Kommunaldepartementet.

Etter forfall av avgifter og næringsfond svares rente som fastsatt i medhold av lov av 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m. § 3, første ledd.

3.

(Kontroll med betaling av avgift m.v.)

Nærmere bestemmelse om betaling av avgifter etter post 2 og kontroll med vannforbruket samt angående avgivelse av kraft, jfr. post 18, skal med bindende virkning fastsettes av Olje- og energidepartementet.

4.

(Byggefrister m. v.)

Arbeidet må påbegynnes innen en frist av 2 år fra konsesjonens datum og fullføres innen en ytterligere frist av 5 år. Under særlige omstendigheter kan fristene forlenges av Kongen.

I fristene medregnes ikke den tid som på grunn av overordentlige tildragelser (vis major), streik eller lockout har vært umulig å utnytte.

For hver dag noen av disse fristene oversites uten tillatelse fra Olje- og energidepartementet, betaler konsesjonæren en mulkt til statskassen av kr. 1 000,-.

5.

(Bruk av norske varer)

Konsesjonæren skal ved bygging og drift av anleggene fortrinnsvis anvende norske

varer, for så vidt disse kan fås like gode, tilstrekkelig hurtig, herunder forutsatt at det er utvist all mulig aktsomhet med hensyn til tiden for bestillingen – samt til en pris som ikke med mer enn 10 pst. overstiger den pris med tillagt toll, som de kan fås for fra utlandet. Er det adgang til å velge mellom forskjellige innenlandske tilbud, antas det tilbud som representerer det største innenlandske arbeid og produserte materiale selv om dette tilbud er kostbarere, når bare ovennevnte prisforskjell – 10 pst. – i forhold til utenlandsk vare ikke derved overstiges. Toll og pristillegg tilsammen forutsettes dog ikke å skulle overstige 25 pst. av den utenlandske varepris (eksklusive toll). I tilfelle av tvist om dette avgjøres spørsmålet av Olje- og energidepartementet.

Olje- og energidepartementet kan dispensere fra reglene om bruk av norske varer. Søknad om dispensasjon må på forhånd sendes til departementet med de opplysninger som er nødvendige.

Vilkårene skal praktiseres i samsvar med avtaler med fremmede stater som Norge er bundet av på dette området.

For overtredelse av bestemmelsene i denne post betaler anleggenes eier hver gang etter avgjørelse av Olje- og energidepartementet en mulkt av inntil 15 pst. av verdien. Mulkten tilfaller statskassen.

6.

(Forsikring)

Forsikring tegnes fortrinnsvis i norske selskaper hvis disse byr like fordelaktige betingelser som utenlandske. Olje- og energidepartementet kan dispensere fra denne bestemmelse.

7.

(Helsetjeneste m.v.)

Konsesjonæren er forpliktet til, når Sosialdepartementet forlanger det, på den måte og på de vilkår som departementet bestemmer, i anleggstiden helt eller delvis å dekke utgiftene til legehjelp for arbeiderne og funksjonærene ved anlegget og deres familier og til oppførelse eller utbygging av sykehus eller sykestue.

Hvis noen av arbeiderne eller funksjonærene omkommer ved arbeidsulykke i anleggstiden, kan kraftverket etter nærmere bestemmelse av Olje- og energidepartementet pålegges å sikre eventuelle etterlatte en øyeblikkelig erstatning.

8.

(Husrom for ansatte)

Konsesjonæren er i nødvendig utstrekning forpliktet til på rimelige vilkår og uten beregning av noen fortjeneste å skaffe arbeiderne og funksjonærene og deres familier sunt og tilstrekkelig husrom. Kommunaldepartementet kan gi nærmere bestemmelser om dette.

9.

(Forsamlingslokale, allmenndannende virksomhet m.v.)

Konsesjonæren plikter før arbeidet påbegynnes å sørge for midlertidig forsamlingslokale til bruk for arbeiderne og den øvrige befolkning som er knyttet til anleggene, eller, hvis Olje- og energidepartementet måtte finne det mer hensiktsmessig og ikke vesentlig dyrere, å delta i oppføring, utbedring eller nedbetaling av permanent forsamlingslokale, f.eks. samfunnshus.

Konsesjonæren skal stille inntil kr. 20 000,- til rådighet for allmenndannende virksomhet og geistlig betjening etter Kirkedepartementets nærmere bestemmelse.

10.

(Godkjenning av planer, tilsyn m.v.)

Godkjenning av planer og tilsyn med utførelse og senere vedlikehold og drift av anlegg og tiltak som omfattes av denne post er tillagt NVE/Vassdragsdirektoratet. Utgiftene forbundet med dette dekkes av konsesjonæren.

Konsesjonæren plikter å legge fram for NVE/Vassdragsdirektoratet detaljerte planer med nødvendige opplysninger, beregninger og kostnadsoverslag for reguleringsanleggene. Arbeidet kan ikke settes i gang før planene er godkjent. Anleggene skal utføres solid og skal til enhver tid holdes i full driftsmessig stand.

Innen en rimelig økonomisk ramme plikter konsesjonæren å planlegge, utføre og vedlikeholde hoved- og hjelpeanlegg slik at det landskapsarkitektoniske resultatet blir best mulig.

Kommunen skal ha anledning til å uttale seg om planene for anleggsveger, massetak og plassering av overskuddsmasser.

Konsesjonæren plikter å skaffe seg varig råderett over tipper og andre områder som trenges for å gjennomføre pålegg som blir gitt i forbindelse med denne post.

Konsesjonæren plikter å foreta en forsvarlig opprydding av anleggsområdene. Oppryddingen må være ferdig senest 2 år etter at vedkommende anlegg er satt i drift.

Midlertidige hjelpeanlegg kan pålegges

planlagt slik at de senere blir til varig nytte for allmennheten dersom det kan skje uten uforholdsmessig utgift eller ulempe for anlegget.

Ansvar for hjelpeanlegg kan ikke overdras til andre uten NVE/Vassdragsdirektoratets samtykke.

11.

(Veger m.v.)

Konsesjonæren plikter å erstatte utgifter til vedlikehold og istandsettelse av offentlige veger, bruer og kaier, hvis disse utgifter blir særlig øket ved anleggsarbeidet. I tvisttilfelle avgjøres spørsmålet om hvorvidt vilkårene for refusjonsplikten er til stede, samt erstatningens størrelse ved skjønn på konsesjonærens bekostning. Veger, bruer og kaier som konsesjonæren bygger, skal kunne benyttes av allmennheten, med mindre Olje- og energidepartementet treffer annen bestemmelse.

12.

(Terskler m.v.)

I de deler av vassdragene hvor inngrepene medfører vesentlige endringer i vannføring eller vannstand, kan Olje- og energidepartementet pålegge konsesjonæren å bygge terskler (grunndammer), foreta elvekorreksjoner, opprenskinger m.v. for å redusere skadevirkninger.

Terskelpålegget vil bygge på en samlet plan som ivaretar både private og allmenne interesser i vassdraget. Utarbeidelse av pålegget samt tilsyn med utførelse og senere vedlikehold er tillagt NVE/Vassdragsdirektoratet. Utgiftene forbundet med tilsynet dekkes av konsesjonæren.

Dersom inngrepene forårsaker erosjons-skader, fare for ras eller oversvømmelse, eller øker sannsynligheten for at slike skader vil inntreffe, kan Olje- og energidepartementet pålegge konsesjonæren å bekoste sikringsarbeider eller delta med en del av utgiftene forbundet med dette.

Arbeidene skal påbegynnes straks detaljene er fastlagt og må gjennomføres så snart som mulig.

13.

(Rydding av reguleringssonen)

Neddemmede områder skal ryddes for trær og busker på en tilfredsstillende måte. Generelt gjelder at stubbene skal bli så korte som praktisk mulig, maksimalt 25 cm lange. Ryddingen må utføres på snøbar mark. Avfallet fjernes eller brennes.

Dersom intet annet blir pålagt konsesjonæren, skal reguleringssonen holdes fri for trær

og busker som er over 1,5 m høye, eller har over 5 cm stammediameter målt 25 cm fra bakken. I rimelig grad kan departementet pålegge ytterligere rydding.

Dersom vegetasjon over HRV dør som følge av reguleringen, skal den ryddes etter de samme retningslinjene som ellers er angitt i denne posten.

Rydding av reguleringssonen skal være gjennomført senest 2 år etter første neddemming og bør så vidt mulig unngås lagt til yngletiden for viltet i området.

Tilsyn med overholdelsen av bestemmelsene i denne post er tillagt NVE/Vassdragsdirektoratet. Utgiftene forbundet med dette dekkes av konsesjonæren.

14.

(Naturforekomster, fornminner m. v.)

Konsesjonæren plikter i den utstrekning det kan skje uten urimelige ulemper eller utgifter å unngå ødeleggelser av naturforekomster og områder, når dette er ønskelig av vitenskapelige eller historiske grunner, eller på grunn av områdets naturskjønnhet eller egenart. Så fremt slike ødeleggelser ikke kan unngås, skal Miljøverndepartementet underrettes i god tid på forhånd.

Konsesjonæren skal videre i god tid på forhånd undersøke om faste fornminner som er fredet i henhold til lov av 9. juni 1978 nr. 50, eller andre kulturhistoriske lokaliteter blir berørt, og i tilfelle straks gi melding om dette til vedkommende museum og/eller Riksantikvaren. Viser det seg først mens arbeidet er i gang at det kan virke inn på fornminne som ikke har vært kjent, skal melding sendes med en gang og arbeidet stanses.

Om bestemmelsen i denne post gis vedkommende ingeniører eller arbeidsledere nødvendig underretning.

15.

(Manøvreringsreglement m.v.)

Vannslippingen skal foregå overensstemmende med et manøvreringsreglement som Kongen på forhånd fastsetter.

Viser det seg at slippingen etter dette reglement medfører skadelige virkninger av omfang for allmenne interesser, kan Kongen uten erstatning til konsesjonæren, men med plikt for denne til å erstatte mulige skadevirkninger for tredjemann, fastsette de endringer i reglementet som finnes nødvendige.

En norsk statsborger som NVE/Vassdragsdirektoratet godtar, skal forestå manøvreringen. Ekspropriasjonsskjønn kan ikke påbegynnes før reglementet er fastsatt.

For så vidt vannslippingen foregår i strid

med reglementet, kan konsesjonæren pålegges en tvangsmulkt til staten av inntil kr. 10 000,- for hver gang etter Olje- og energidepartementets nærmere bestemmelse.

16.

(Hydrologiske observasjoner, kart m.v.)

Konsesjonæren skal etter nærmere bestemmelse av Olje- og energidepartementet utføre de hydrologiske observasjoner som i det offentlige interesse finnes påkrevet, og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige.

De tillatte reguleringsgrenser betegnes ved faste og tydelige vasstandsmerker som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle kart som konsesjonæren måtte la oppta i anledning av anleggene, skal sendes Statens kartverk med opplysning om hvordan målingene er utført.

17.

(Militære foranstaltninger)

Ved reguleringsanleggene skal det tillates truffet militære foranstaltninger for sprengning i krigstilfelle uten at konsesjonæren har krav på godtgjørelse eller erstatning for de herav følgende ulemper eller innskrenkninger med hensyn til anleggene eller deres benyttelse. Konsesjonæren må uten godtgjørelse finne seg i den bruk av anleggene som skjer i krigsøyemed.

18.

(Konsesjonskraft)

De vassfalls- og brukseiere som benytter seg av det ved reguleringen innvunne driftsvann er forpliktet til å avgi til den eller de kommuner, derunder også fylkeskommuner, som Olje- og energidepartementet bestemmer, etter hvert som utbygging skjer, inntil 10 pst. av den for hvert vannfall innvunne øking av kraften (beregnet som angitt i post 2). Fordelingen av kraften bestemmes av departementet.

Pålegget om avgivelse av kraft kan etter begjæring av en interessert tas opp til ny avgjørelse etter 30 år.

Staten forbeholdes rett til inntil 5 pst. av kraftøkningen.

Kraften kan kreves avgitt med en brukstid ned til 5 000 brukstimer årlig. Kraften avgis i den form hvori den produseres.

Elektrisk kraft uttas etter Olje- og energidepartementets bestemmelse i kraftstasjonen eller fra fjernledningene eller fra ledningsnett, hva enten ledningene tilhører konsesjonæren eller andre. Forårsaker kraftens uttakelse av ledningene økede utgifter,

bæres disse av den som uttar kraften, enten denne er staten eller en kommune. Avbrytelse eller innskrenkning av leveringen som ikke skyldes vis major, streik eller lockout, må ikke skje uten departementets samtykke.

Kraften skal leveres til vanlig pris i vedkommende forsynings- eller samkjøringsområde. Dersom det ikke er mulig å påvise noen slik pris, skal kraften leveres til selvkostende. Hvis den pris som således skal legges til grunn blir uforholdsmessig høy fordi bare en mindre del av den kraft vannfallene kan gi er tatt i bruk, skal kraften leveres til rimelig pris.

Uenighet om prisen avgjøres av Olje- og energidepartementet.

Konsesjonæren har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft uttas. Samtidig som uttak varsles kan forlanges oppgitt den brukstid som ønskes benyttet og dennes fordeling over året. Tvist om fordelingen avgjøres av departementet. Oppsigelse av konsesjonskraft kan skje med 2 års varsel.

Eventuell avgivelse av overskytende kraftmengder i henhold til endret pålegg etter 3. ledd kan bare kreves etter hvert som kraft blir ledig.

Unnlater konsesjonæren å levere kraft som er betinget i denne post uten at vis major, streik eller lockout hindrer leveransen, plikter han etter departementets bestemmelse å betale en mulkt til statskassen av kr. 2,- pr. dag for hver kW som urettelig ikke er levert. Det offentlige skal være berettiget til etter departementets bestemmelse å overta driften av anleggene for eierens regning og risiko så vidt nødvendig til levering av den betingede kraft.

19.

(Fiske og vilt)

I

Konsesjonæren plikter å påse at han selv, hans kontraktører og andre som har med anleggsarbeidet og kraftverksdriften å gjøre, tar de nødvendige hensyn for å forebygge skader på vilt- og fiskebestandene som berøres av utbyggingen, reguleringene og den øvrige drift av anleggene. Herunder skal konsesjonæren i rimelig grad forebygge fare for tilslamming og annen forurensning av vassdragene, samt om nødvendig dekke utgiftene til nødvendig jakt- og fiskeoppsyn i anleggstiden.

Konsesjonæren plikter etter nærmere bestemmelse av Direktoratet for naturforvaltning:

- a) å sette ut yngel og/eller settefisk av det antall, de arter og stammer, den størrelse og kvalitet, og på den tid, sted og måte som måtte fastsettes,

- b) å sørge for fangst av stamfisk og dekke alle utgifter med klekking, oppfôring og transport,
- c) å bekoste tiltak i Heisvassdraget for å sikre oppgang og fremme fiske av innlandsfisk,
- d) å bekoste biotopforbedrende tiltak for viltet i det berørte området,
- e) å bekoste fiskeri- og viltbiologiske undersøkelser, herunder langtidsundersøkelser og å delta i fellesfinansiering av større biologiske undersøkelser som omfatter de populasjoner som berøres av utbyggingene og reguleringene.

Dersom det som følge av kraftutbyggingene og reguleringene oppstår skader som berører vilt- og fiskebestandene i området, tilpliktes konsesjonæren utover det som er nevnt ovenfor å bekoste ytterligere tiltak som Miljøverndepartementet eller den dette bemyndiger bestemmer, så fremt omkostningene står i rimelig forhold til det som der- ved vinnes.

Alle utgifter forbundet med nødvendig kontroll og tilsyn med overholdelsen av ovenfornevnte vilkår eller pålegg gitt med hjemmel i disse vilkår, dekkes av konsesjonæren.

20.

(Forurensing m. v.)

Konsesjonæren plikter etter vedkommen- de departements nærmere bestemmelse å la utføre eller bekoste tiltak som er påkrevet for

å avverge eller redusere virkningene av forurensning som står i forbindelse med utbyggingen.

21.

(Kontroll med overholdelsen av vilkårene)

Konsesjonæren underkaster seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av Olje- og energidepartementet til kontroll med overholdelsen av de oppstilte vilkår.

Utgiftene med kontrollen erstattes det offentlige av konsesjonæren etter nærmere regler som fastsettes av departementet.

Gjentatte eller fortsatte overtredelser av postene 2, 4, 18 eller 22 kan medføre at konsesjonen trekkes tilbake i samsvar med bestemmelsene i vassdragsreguleringslovens § 12, post 17.

For overtredelse av de i konsesjonen inn- tatte bestemmelser påløper en tvangsmulkt på kr. 1 000,- pr. dag eller kr. 5 000,- for hver overtredelse, såfremt det ikke er fastsatt annen straff for overtredelse av vilkåret. Mul- ten kan inndrives ved utpanting.

22.

(Tinglysing)

Konsesjonen skal tinglyses i de tinglag hvor anleggene er beliggende. Olje- og ener- gidepartementet kan bestemme at et utdrag av konsesjonen skal tinglyses som heftelse på de eiendommer eller bruk i vassdraget for hvilke reguleringene kan medføre forpliktelse.

Oppdatert manøvreringsreglement

for regulering av Hovatn i Bygland kommune i Aust-Agder.

1.

A. Reguleringsmagasin:

	Naturlig vannstand	Reguleringsgrenser		Reg.-høgde m
		Øvre	Nedre	
Hovatn	685,68	690,68	673,84	16,84

Høydene refererer seg til NVE's F.M.5 kote 689,467 i Åraksåa.

Reguleringsgrensene skal markeres med faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

B. Overføringer:

Avløpet fra Heisvassdraget ovenfor kote 725 overføres til Fiskeløys, og overføres videre sammen med avløpet fra Fiskeløys til driftstunnelen for Hovatn kraftverk. Det overførte avløpet kan magasineres i Hovatn.

2.

Ved manøvreringen skal det tas for øye at vassdragets flomvannføring såvidt mulig ikke økes. Forøvrig kan tappingen skje etter kraftverkets behov.

3.

Det skal påses at flomløp og tappeløp ikke hindres av is eller lignende og at reguleringsanleggene til enhver tid er i god stand. Det føres protokoll over manøvreringen og avleste vannstander. Dersom det forlanges, skal også nedbørmengder, temperatur, snødybde m.v. observeres og noteres. Vassdragsdirektoratet kan forlange å få tilsendt utskrift av protokollen som regulanten plikter å oppbevare for hele reguleringstiden.

4.

Viser det seg at slippingen etter dette reglement medfører skadelige virkninger av omfang for allmenne interesser, kan Kongen uten erstatning til konsesjonæren, men med plikt for denne til å erstatte mulige skadevirkninger for tredjemann, fastsette de endringer i reglementet som finnes nødvendige.

5.

Mulig tvist om forståelse av dette reglement avgjøres med bindende virkning av Olje- og energidepartementet.

Endringer i reglementet kan bare foretas etter at de interesserte har hatt anledning til å uttale seg.

2003/000011-1



OTTERAAENS
BRUGSEIERFORENING

DET KONGELIGE NÆRINGS- OG ENERGIDEPARTEMENT

KONTOR: GRUBBEGATA 8 - TLF. 22 34 90 90 - TELEFAX 22 34 95 25/85 173 211
POSTADRESSE: POSTBOKS 8148 DEP., 0033 OSLO - TELEKS 21486 OEDEP N 4P

Otteraaens Brugseierforening
Postboks 2034 Posebyen
4602 Kristiansand S

Sendt	19 JUNI 1995
TELEFON	

3 kopier til JP?

Deres ref

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)

Dato

NOE 93/3586 EV IC

9 8 JUN 1995

OTTERAAENS BRUGSEIERFORENING. URAR-REGULERINGEN. TILLATELSE TIL PLANENDRING

Ved kongelig resolusjon av 2. juni 1995 er bestemt:

"I medhold av lov om vassdragsreguleringer av 14. desember 1917 nr. 17 gis Otteraaens Brugseierforening tillatelse til følgende planendringer i tillatelse til å foreta ytterligere reguleringer og overføringer i Otravassdraget:

- å redusere øvre reguleringsgrense (HRV) for Urarvatn med 10,0 m til kote 1175.
- å avlede flomvann fra Urarvatn til både Uraråni og Skarjesåni tilsvarende naturlig avløp fra Urarvatn og Reinvatn før reguleringen."

I departementets bemerkninger uttales bl.a.:

"Tillatelse tilrås gitt på de vilkår som er fastsatt i konsesjon av 15. november 1974, men må praktiseres i samsvar med senere tilkomne lovregler. Det vises forøvrig til departementets brev av 11. november 1981 hvor det ble fastsatt vilkår i medhold av lov om vern mot forurensning.

Tidsfristen for alminnelig revisjon løper fra det tidspunkt som følger av konsesjonen av 15.11.1974, vilkår 1.

OB har stilt seg positiv til å utforme krysningssområdene slik at det blir lettere for villreinen å passere. Vilkårenes post 19 fanger opp slike pålegg. Her fremgår det at dersom det som følge av reguleringene i vassdraget oppstår skader som berører vilt- og fiskebestanden i området og som ikke dekkes av de oppstilte vilkårene, kan konsesjonæren tilpliktes å bekoste ytterligere tiltak som departementet finner nødvendig for å bøte på skadene, såfremt omkostningene med tiltaket står i rimelig forhold til det som derved vinnes.

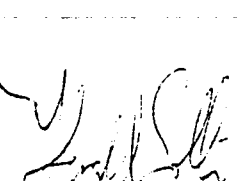
I vilkårenes post 4 er det bestemmelse om når arbeidene må være påbegynt og fullført. Nærings- og energidepartementet forutsetter i likhet med NVE at arbeidene nå kommer i gang raskest mulig og gjennomføres med rimelig fremdrift. Nærings- og energidepartementet vil fastsette en ny frist for fullførelse når planendringssøknaden er avgjort."

Det vises til brev fra Nærings- og energidepartementet til Otteraaens Brugseierforening av 1. februar 1995. Nærings- og energidepartementet fastsetter med dette ny frist for fullførelse av byggearbeidene til 1. oktober 1998.

- ./ Til orientering følger vedlagt kopi av departementets bemerkninger til kongelig resolusjon av 2. juni 1995.
- ./ Videre vedlegges kopi av oppdatert manøvreringsreglement fastsatt ved kongelig resolusjon 2. juni 1995.

Etter fullmakt


Per Håkon Høisveen


Harald Solli

IV

Departementets bemerkninger:

A) Innledning:

Søknaden om planendring fra Otteraaens Brugseierforening gjelder tillatelse til å endre øvre reguleringsgrense i Urarmagasinet fra kote 1185 til kote 1175, samt å avlede flomvann fra Urarmagasinet til både Uraråni og Skarjesåni tilsvarende naturlig avløp fra Urarvatn og Reinevatn før regulering.

Otteraaens Brugseierforening (OB) fikk allerede ved kgl.res av 3. juni 1949 konsesjon til bl.a å demme opp Store Urarvatn med to meter til kote 1162 m.o.h. Ved kgl.res av 15. november 1974 fikk OB tillatelse til ytterligere regulering og overføringer i Otravassdraget. Av arbeidene gjenstår nå oppdemning av Urarmagasinet til kote 1185. OB har tidligere (1979) søkt om å redusere oppdemningshøyden, men denne søknaden ble trukket tilbake.

Konsesjonshaver har søkt og etter konsesjonsvilkårene post 4, fått forlenget fristen for å påbegynne arbeidene. Første fristforlengelse ble gitt 11.02.87 og fristen for å fullføre arbeidene ble satt til 01.02.92. Den andre fristforlengelsen ble gitt 22.03.93 og gjaldt frem til 01.02.95. Den 30. desember 1991 fremmet OB søknad om planendring. I brev av 1. februar 1995 fra departementet har OB fått utsettelse med å påbegynne arbeidene inntil ny frist kan fastsettes når søknaden om planendring er avgjort.

B) Planendringen:

I det opprinnelige forslaget i søknaden av 30. desember 1991 ble det søkt om å redusere øvre reguleringsgrense med 5,0 m til kote 1180. Dette ville medført en reduksjon i neddemmet areal fra 13,1 km² til 8,0 km². I stedet for en hoveddam og ni sekundærdammer ville man etter denne endringen få en hoveddam og kun tre sekundærdammer.

På bakgrunn av de innkomne uttalelser og en ny økonomisk vurdering har Otteraaens Brugseierforening anmodet om 5 m ytterligere reduksjon av oppdemningshøyden til kote 1175. Dette vil innebære en reduksjon i neddemmet areal slik at passasjene for rein mellom Ytre Ratevatn og Store Urarvatn, og passasjen ved Blåbergåsane forblir uberørt. Magasinarealet ved HRV kote 1185 er 24,1 km², mens magasinarealet ved HRV kote 1175 vil reduseres med 7,4 km² til 16,7 km². Antall dammer vil etter dette alternativet bli en hoveddam og en sekundærdam.

Etter de tidligere godkjente planer skulle Urarmagasinet være 475 mill. m³. Endringsplanene innebærer en reduksjon av magasinet på 202 mill m³ eller 512 GWh. Men en slik reduksjon vil omlag halvere anleggskostnadene fra kr. 195 mill. til kr. 100 mill.

C) Spørsmålet om ny konsekvensutredning

I mange av høringsuttalelsene er det fremsatt krav om ny konsekvensutredning. Bakgrunnen for kravet er hensynet til å opprettholde en livskraftig villreinstamme i Setersheiene/Ryfylkeheiene. Også Miljøverndepartementet var av den oppfatning at ny konsekvensutredning var nødvendig før man kunne treffe vedtak i saken. Spørsmålet ble også tatt opp i Stortinget, jf. Dok. 8:37 Urar-reguleringen. Stortinget vedtok at det ikke var grunnlag for en ny konsekvensutredning i forbindelse med Urar-reguleringen, jf. Innst.S nr. 115 (1994-95).

D) Skader og ulemper

Det fremgår av høringsuttalelsene at en redusert utbygging i samsvar med planendringen er å foretrekke fremfor full regulering i henhold til konsesjonen. Men mange av høringsinstansene mener at reduksjonen på 5 meter er for liten til å opprettholde trekkrutene i nord-sør retning for rein. Etter at endringsplanen var ute på høring har Otteraaens Brukseierforening foreslått å redusere reguleringshøyden med ytterligere 5 m (til 1175). Dette forslaget har søkeren drøftet med Samarbeidsrådet for naturvernsaker (SRN). NVE mener at det nå neppe er grunnlag for å hevde at villreinstammen får særlig større vansker med å passere Urarvatnet eller at beiteområder av noen betydning blir neddemmet som følge av gjennomføringen av Urarreguleringen.

Departementets vurdering:

Departementet vil innledningsvis bemerke at søkeren har en gyldig konsesjon som gir rett til regulering med øvre reguleringsgrense på kote 1185

Reduksjonen fra kote 1185 til 1175 innebærer en redusert utnyttelse av naturressursen som tørrårmagasin, men samtidig reduseres kostnadene ved utbyggingen til det halve. Departementet legger til grunn at reduksjonen ifølge NVE vil medføre at forholdene for reintrekket ikke blir vesentlig verre enn i dag.

Nærings- og energidepartementet legger vekt på at høringsinstansene mener at en redusert regulering er en bedre løsning både for kraftverksinteressene og av miljøhensyn enn full regulering etter den opprinnelige og gyldige konsesjonen fra 1974. Etter departementets vurdering vil den reduserte reguleringsnytte overstige dens skader og ulemper. Departementet vil i den forbindelse vise til at reguleringsulempene for miljøet blir vesentlig redusert etter planendringen. Forutsetningene i vassdragsreguleringslovens § 8 er etter dette oppfylt. Departementet vil derfor tilrå at tillatelse til planendring gis.

E) Departementets bemerkninger til vilkårene

Tillatelsen tilrås gitt på de vilkår som er fastsatt i konsesjon av 15. november 1974, men må praktiseres i samsvar med senere tilkomne lovregler. Det vises forøvrig til departementets brev av 11. november 1981 hvor det ble fastsatt vilkår i medhold av lov om vern mot vannforurensning.

Tidsfristen for alminnelig revisjon løper fra det tidspunkt som følger av konsesjonen av 15.11.1974, vilkår 1.

OB har stilt seg positiv til å utførme krysningsområdene slik at det blir lettere for villreinen å passere. Vilrårenes post 19 fanger opp slike pålegg. Her fremgår det at dersom det som følge av reguleringene i vassdraget oppstår skader som berører vilt- og fiskebestanden i området og som ikke dekkes av de oppstilte vilrårene, kan konsesjonåren tilpliktes å bekoste ytterligere tiltak som departementet finner nødvendig for å bote på skadene, såfremt omkostningene med tiltaket står i rimelig forhold til det som derved vinnes.

I vilrårenes post 4 er det bestemmelse om når arbeidene må være påbegynt og fullført. Nærings- og energidepartementet forutsetter i likhet med NVE at arbeidene nå kommer i gang raskest mulig og gjennomføres med rimelig fremdrift. Nærings- og energidepartementet vil fastsette en ny frist for fullførelse når planendringssøknaden er avgjort.

F) Manøvreringsreglementet

Siden konsesjonstildelingen den 15. november 1974, har det skjedd en del endringer i bestemmelsene i det bestående manøvreringsreglementet. NVE foreslår derfor en oppdatering av manøvreringsreglementet, hvor følgende endringer tas med (i tillegg til den omsøkte planendringen);

- 1) Kgl.res av 16.03.1979; Tillatelse til å endre planene for reguleringen av Øvre Otra.
- 2) Kgl.res av 30.10.1981; Planendring vedrørende Skarjesvatn m.v. (Jf.OEDs brev av 01.09.1982)
- 3) Kgl.res av 11.06.1982; Planendring vedrørende overføring av avløpet Hartevasstjønn til Hartevatn.
- 4) Kgl.res av 23.12.1988; Tillatelse for OB til å overføre deler av Heisvassdraget til Hovatn i Bygland kommune. Manøvreringsreglementet for regulering av Hovatn i Bygland kommune ble i den forbindelse oppdatert.

Nærings- og energidepartementet tilrår at NVEs forslag til manøvreringsreglement legges til grunn.

tilråd:

I medhold av lov om vassdragsreguleringer av 14. desember 1917 nr. 17 gis Otteraaens Brugseierforening tillatelse til følgende planendringer i tillatelse til å foreta ytterligere regulering og overføringer i Otravassdraget:

- å redusere øvre reguleringsgrense (HRV) for Urarvatn med 10,0 m til kote 1175.
- å avlede flomvann fra Urarvatn til både Uraråni og Skarjesåni tilsvarende naturlig avløp fra Urarvatn og Reinvatn før reguleringen.

Statsministerens kontor
Bifal med
kongelige resolusjon
av 2. juni 1995

Foredratt av statsråd Opseth

Ejnar T. Engdahl

Manøvreringsreglement for regulering av Otra

(erstatte reglement gitt ved kgl.res. av 15.11.1974, endret 16.03.1979, 30.10.1981, OEDs brev av 01.09.1982, 11.06.1982, 23.12.1988 og sist endret ved kgl.res 2. juni 1995)

A. Reguleringsmagasinene:

Magasin	Nivåst.	Reguleringsgrenser		Reg. høyde meter
		Øvre	Nedre	
Breivann-Sesvann.	895.0	896.5	894.0	2.5
Skyvann	1090.0		1078.0	12.0
Store Førresvann.	839.0	843.0	836.0	7.0
Hartevasn	753.9	753.9	751.9	7.0
Ormsvann	866.0	863.0	856.5	11.5
Vamedalsvann	745.0	840.0	700.0	140.0
Store Urarvann	1160.0	1175.0	1141.0	34.0
Lille Urarvann	1153.5	1175.0	1151.0	24.0
Reinevann	1171.7	1175.0	1165.0	10.0
Skarjesvann	1076.6	1079.0	1075.0	4.0
Bossvann	529.0	551.0	495.0	56.0
Hovann	635.68	690.68	673.34	16.34
Langerakvann	595.34	597.34	593.34	4.0
Gyvann	561.5	564.5		3.0
Byglandstjørd		203.0	198.0	5.0

For Byglandstjørd er angitt de samme høyder som i tidligere reglement. Høydene for Skarjesvann er angitt i lokalt høydesystem, mens høydene for alle de øvrige magasinene refererer seg til fastmerker i NVEs nivellementer.

I Hartevasn kan magasinet over kote 757.3 benyttes ved pumping til Vamedalsvann. Nedtapping av Hartevasn under 757.3 må etter bestemmelse av departementet bare finne sted når ekstraordinære forhold for landets kraftforsyning har oppstått.

Retten til nedtapping under nevnte kotehøyde kan etter departementets bestemmelse innskrenkes eller helt falle bort dersom dette skulle vise seg nødvendig av hensyn til forurensningssituasjonen i vassdraget.

I tiden fra vårlommens kulminasjon og ut august måned skal vannstanden i Bossvann ikke være lavere enn kote 531.0 og i Byglandstjørd ikke være lavere enn kote 202.0. Så lenge bare tilleggsguleringen av Bossvann er tatt i bruk kan ytterligere 1 m nedtapping av Byglandstjørd foretas.

Med unntak av dammen ved Byglandstjørd har samtlige dammer faste overløp. Vannstanden i de enkelte vann stiger derfor noe over øvre reguleringsgrense under flom.

Reguleringsgrensene skal betegnes med faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

B. Overføringer.

1. Avløpet fra Nørste Brandsvann i Gjeiskellåna (14.3 km²) overføres til Auervassåna.

2. Av løpet fra Harteavatns felt (17 km²) i Auervassåa, sammen med avløpet under pkt. 1, overføres inntil 1,5 m³/sek. til Børtmannsbekken. Resten av avløpet overføres fra Bastogdalen til Harteavatn sammen med avløpet fra et lokalt felt (3,0 km²) i Bastogdalen.

3. Avløpet fra et felt på 5 km² i Fjordungsbekken overføres til Harteavatn.

4. Avløpet fra Skyvatn (18 km²) overføres til Væringsåa.

5. Avløpet fra Lislevatn (244 km²) kan overføres til store Førsvatn. Avløpet fra Væringsåa (38 km²) sammen med avløpet under pkt. 4 føres inn på overførings-tunnelen.

6. Avløpet fra Harteavatns restfelt (98,7 km²) sammen med pålagt minstevasstføring fra Lislevatn og avløpet under pkt. 2 og 3 føres ved pumping inn på overførings-tunnelen fra Lislevatn.

7. Avløpet fra store Førsvatn sammen med avløpet under pkt. 5 og 6, i alt 491 km², overføres til Vamedalsvatn.

b) 1. Avløpet fra Reinevatn (16 km²) overføres til Urarvatn.

2. Avløpet fra Skarjesvatn (28 km²) kan via pumping overføres til Urarvatn for lagring.

3. Avløpet fra Urarvatn overføres via Skarje kraftverk til Bossvatn.

c) 1. Avløpet fra følgende felter kan via driftstunnelen for Holen kraftverk føres til Vamedalsvatn for lagring:

Kvervå (18 km²), rest Skarjeså (8 km²), Trågumså (7,3 km²), Hisbekken (3,1 km²), Fossbekken (2,3 km²) og Kvernbecken (1,5 km²).

2. Avløpet fra Vamedalsvatns felt (ekskl. nedbørfeltet til Urarvatn, jf. ovf. pkt. b 3) inkl. avløpene under pkt. a 6 og c 1 (i alt 714 km²) overføres via Holen kraftverk til Bossvatn.

d) 1. Avløpet fra Ottns restfelt ved Sarvstfoss (192 km²) overføres til Bossvatn.

2. Avløpet fra følgende felter kan via driftstunnelen for Brøkke kraftverk føres til Bossvatn for lagring:

Holsbekkene (5,6 km²), Heiså (33 km²) (Bykle kommune), Ljoså m/bielv Gjessløyå (123 km²), Sollibekken (7,6 km²), Lisleå (12,8 km²), Flåsse (3,2 km²), Ånliå (5,3 km²), Kåvå (18 km²), Hovedstøylså (14 km²) og Farå (109 km²).

e) 1. Avløpet fra Heisvassdraget (Bygland kommune) ovenfor kote 725 overføres til Fiskeløys, og overføres videre sammen med avløpet fra Fiskeløys til driftstunnelen for Hovam kraftverk. Det overførte avløpet kan magasineres i Hovam.

2.

For den alminnelige fløting nedenfor Ose avgis vann etter bestemmelser som fastsettes ved overenskomst eller skjønn.

3.

Manøvreringen av magasinene ovenfor Byglandstjor skal primært skje med hensyn på fallene i denne del av vassdraget.

Det skal likevel ved manøvreringen tas hensyn til de nedenforliggende grunneiere og til almene interesser.

Fra Lislevatn skal i tiden fra snøsmeltingens begynnelse og til 15. oktober slippes en minstevasstføring på 2 m³/sek. og resten av året minst 1 m³/sek. I Otra nedenfor Børtmannsbekken skal det i samme tidsrom holdes minstevasstføringer på henholdsvis 4 m³/sek. og 1 m³/sek.

Fra Harteavatn skal i tiden 15. juni til 15. september slippes en minstevasstføring på 2 m³/sek. og resten av året minst 0,5 m³/sek.

Vasstføringen målt ved Hoslemo VM må aldri være under 4 m³/sek. fra snøsmeltingens begynnelse til 15. oktober og 2 m³/sek. resten av året.

Ved en tapping forbi dammen ved Bykil som aldri må være mindre en 0,2 m³/sek. skal det sørges for at vasstføringen ved Valle VM ikke kommer under 3 m³/sek. om sommeren og 2 m³/sek. om vinteren. Vasstføringen skal etter nærmere bestemmelse av departementet kunne økes til henholdsvis 5 og 3 m³/sek.

Nedenfor Byglandstjor skal vassføringen målt ved Vigeland VM i den tid ovennevnte restriksjoner for tapping fra Byglandstjor gjelder ikke komme under 50 m³/sek. På samme måte som ovenfor skal minstevasstføringen kunne økes til 80

m³/sek.

Vannstanden i Byglandsfjord må ikke overstige kote 203 uten at alle bevegelige flomløp er åpne. Flomvatn fra Urarmagasinet avledes både til Uraråni og Skarjesåni tilsvarende naturlig avløp fra Urarvatn og Reinevatn før regulering. Flomvassføringen i Skarjeså og Bossvasså kan under driftsuhell i Urir eller Skarjes, respektive Brukke kraftstasjoner bli noe større enn under normale forhold. Forøvrig må vassdragets flomvassføring ikke unødig forøkes. Tappingene kan ellers skje etter kraftverkernes behov.

Imidlertid kan konsjesjonæren etter departementets nærmere bestemmelser tilpliktes å slippe kunstige flommer i kritiske forurensningsperioder.

4.

Det skal påses at flomløp og tappeløp ikke hindres av is eller lignende samt at reguleringsanleggene til enhver tid er i god stand. Det føres protokoll over manøvreringen og avleste vannstander samt observeres og noteres om det forlanges, nedbørmengder, temperatur, snødybder m.v. NVE kan forlange å få tilsendt utskrift av protokollen som regulanten plikter å oppbevare så lenge reguleringen består.

5.

Til å forestå manøvreringen antas en norsk statsborger som godtas av vedkommende departement. NVE kan bestemme hvor damvokteren skal bo, og at han skal ha telefon i sin bolig.

6.

Mulig tvist om forståelsen av dette reglement avgjøres med bindende virkning av departementet.

7.

Viser det seg at vannslipping etter reglementet medfører skadelige virkninger for allmenne interesser, kan Kongen uten erstating til konsesjonæren, men med plikt for denne til å erstatte mulige skadevirkninger for tredjemann fastsette de endringer i reglementet som finnes nødvendig.

Endringer i reglementet kan bare foretas etter at de interesserte har hatt anledning til å uttale seg.



DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

Advokatfirmaet Haavind Vislie
v/ advokat Jan Dahl
Pb 359 Sentrum
0101 Oslo

Deres ref

Vår ref
OED 2002/02141 EV CBR

Dato

10 FEB 2003

**Otteraaens Brugseierforening – søknad om tidsubegrensede
reguleringskonsesjoner i Otravassdraget**

Det vises til Deres brev av 30.10.02 hvor det på vegne av Otteraaens Brugseierforening søkes om at to reguleringskonsesjoner i Otravassdraget gjøres tidsubegrensede.

Søknaden

Søknaden gjelder følgende konsesjoner:

- tillatelse gitt ved kgl.res. av 3. juni 1949 til å regulere Store og Lisle Urarvatn og Ormsavatn i Bykle
- tillatelse gitt ved kronprinsregentens res. av 28. juni 1957 til å foreta regulering og overføring av Skyvatn m/Båstogsvatn

Bakgrunnen for søknaden er at det i Otteraaens Brugseierforening er en overveiende offentlig deltagelse. Medlemmene i brugseierforeningen er Agder Energi Produksjon AS, Skagerak Kraft AS og Vigeland Brug AS samt Otra Kraft DA. Agder Energi Produksjon AS og Skagerak Kraft AS er de eneste deltagerne i Otra Kraft DA. Vigeland Brug AS er privat eid og har en eierandel på 1,75 % i de to reguleringstillatelsene. Agder Energi Produksjon AS og Skagerak Kraft AS er 100 % offentlig eid.

Olje- og energidepartementets vurdering

Etter vassdragsreguleringsloven § 10 nr. 3 annet ledd er det Kongen som har kompetanse til å endre konsesjonsvilkår gitt i reguleringskonsesjoner. Ved kgl.res. av 25. august 2000 er myndigheten delegert Olje- og energidepartementet.

Det følger av vassdragsreguleringsloven § 10 nr. 2 første ledd at

Postadresse
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo
<http://www.oed.dep.no/>

Kontoradresse
Einar Gerhardsens plass 1

Telefon*
22 24 90 90 / 22 24 63 01
Org. nr
977 161 630

Energi- og
vassdragsavdelingen
Telefaks
22 24 95 68

Saksbehandler
Cathrine Brekke
22 24 63 42

reguleringskonsesjoner kan gis på ubegrenset tid når minst 2/3 av selskapets kapital og stemmer er offentlig eid, reguleringen hovedsakelig skal utnyttes til alminnelig kraftforsyning og hensynet til andre allmenne interesser ikke taler mot det.

Av medlemmene i Otteraaens Brugseierforening, og i de angjeldende reguleringskonsesjonene, er det bare Vigeland Brug AS som er privat eid. De offentlig eide selskapene utgjør en eierandel på 98,25 %, og kravet til 2/3 offentlig eierskap er oppfylt.

Det forutsettes at reguleringene hovedsakelig nyttes til produksjon av elektrisk kraft til den alminnelige kraftforsyning.

Departementet kan ikke se at hensynet til andre allmenne interesser taler mot en omgjøring av de angjeldende konsesjonene, og finner etter dette at vilkårene i vassdragsreguleringsloven § 10 nr. 2 første ledd er oppfylt. Konsesjonene kan derfor endres til å gjelde på ubegrenset tid, og uten påhefte om hjemfall.

Olje- og energidepartementet bemerker at en endring av konsesjonens varighet fra tidsbegrenset til tidsubegrenset ikke innskrenker departementets adgang til å revidere tidligere gitte konsesjoner, jf. lov om endringer i vassdragsreguleringsloven m.fl. av 19. juni 1992 nr. 62, pkt. VI nr. 3. Bestemmelsen innebærer at konsesjonen kan revideres 50 år etter konsesjonstidspunktet. Det tas derfor inn et nytt vilkår om revisjon for å tilpasse konsesjonsvilkårene gjeldende regelverk.

Som følge av ovennevnte gjøres endringer i følgende tillatelser:

- kgl.res. av 3. juni 1949 - *"Betingelser for tillatelse for Otteraaens Brugseierforening til å foreta en regulering av Store og Lisle Urarvatn og Ormsavatn i Bykle"*
- kronprinsregentens res. av 28. juni 1957 - *"Betingelser for tillatelse for Otteraaens Brugseierforening til å foreta regulering og overføring av Skyvatn m/Båstogsvatn"*

1) Post 1 i begge tillatelsene skal heretter lyde:

"Konsesjonen gis på ubegrenset tid.

Vilkårene kan tas opp til alminnelig revisjon 50 år etter konsesjonens dato. Dersom vilkårene blir revidert, har konsesjonæren adgang til å frasi seg konsesjonen innen 3 måneder etter at han har fått underretning om de reviderte vilkår, jf. vassdragsreguleringsloven § 10 nr. 3 første ledd.

Reguleringskonsesjonen kan ikke overdras.

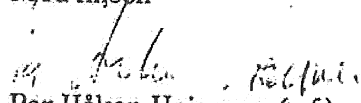
Det utførte reguleringsanlegg eller andeler deri kan ikke avhendes, pantsettes eller gjøres gjenstand for arrest eller utlegg uten i forbindelse med vassfall i samme vassdrag nedenfor anlegget.

Anleggene må ikke nedlegges uten statsmyndighetenes samtykke."

2) Post 2 om innløsning oppheves i begge tillatelsene.

3) Postene om heftelser, jf. post 25 i tillatelsen av 1949 og post 24 i tillatelsen av 1957, oppheves.

Med hilsen


Per Håkon Høisveen (e.f.)
ekspedisjonssjef


Wencke Langlie
underdirektør

Kopi:

- NVE
- Bykle kommune, 4754 Bykle

Tillatelse

for

Otteraaens Brugseierforening

TIL FORTSATT REGULERING AV BYGLANDSFJORDEN M.M. I OTRAVASSDRAGET

(Meddelt ved kongelig resolusjon av 3. oktober 2003)

Ved kongelig resolusjon av 3. oktober 2003 er bestemt:

- «1. I medhold av vassdragsreguleringsloven av 14. desember 1917 nr. 17 gis Otteraaens Brugseierforening tillatelse til fortsatt regulering av Byglandsfjorden m.m. 573
2. I medhold av vassdragsreguleringsloven av 14. desember 1917 nr. 17 gis Otteraaens Brugseierforening tillatelse til overføring av Bjørnarå, Blautgrjotbekken, Løyningsbekken, Optestøylsbekken, Stemtjørnbekken, Bjorbekken og Lautjønn til Sarvsfossen/Skarg kraftverk, og overføring av Strendetjønnbekken, Bestelandså og Fjellskarå til Farå og Brokke kraftverk. 575
3. I medhold av lov om erverv og vannfall, bergverk og annen fast eiendom m.v. av 14. desember 1917 nr. 16 gis Otra Kraft DA tillatelse til å erverve fall for utnyttelse i Skarg kraftverk.
4. I medhold av lov om vassdrag og grunnvann 24. november 2000 nr. 82 § 8 jf § 25 gis Otra Kraft DA tillatelse til å bygge Dam Sarvsfossen og Skarg kraftverk.
5. Det fastsettes manøvreringsreglement i samsvar med det inntatte forslag i foredraget.»

Vilkår

for tillatelse etter vassdragsreguleringsloven for Otteraaens Brugseierforening til å regulere Byglandsfjorden m.m. i Otravassdraget

(Meddelt ved kgl. res. 3. oktober 2003. Erstatte tidligere vilkår gitt ved kgl. res. 22.11.1912 og 09.07.1942, stadfestet 28.11.1947)

1

(Konsesjonstid)

Konsesjonen gis på ubegrenset tid.

Vilkårene for konsesjonen kan tas opp til alminnelig revisjon samtidig med konsesjon gitt ved kongelig res. 15.11.1974. Hvis vilkårene blir revidert, har konsesjonæren adgang til å frasi seg konsesjon innen 3 måneder etter at han har fått underretning om de reviderte vilkår, jf vassdragsreguleringsloven § 10, post 3, 1.ledd.

Konsesjonen kan ikke overdras.

De utførte reguleringsanlegg eller andeler i dem kan ikke avhendes, pantsettes eller gjøres til gjenstand for arrest eller utlegg uten i forbindelse med vannfall i samme vassdrag nedenfor anleggene.

Anleggene må ikke nedlegges uten statsmyndighetenes samtykke.

2

(Konsesjonsavgifter og næringsfond)

For den øking av vannkraften som innvinnes ved reguleringen for eiere av vannfall eller bruk i vassdraget skal disse betale følgende årlige avgifter: Til statens konsesjonsavgiftsfond kr 6,- pr nat. hk. Til konsesjonsavgiftsfondet i de fylkes-, herreds- og bykommuner som Kongen bestemmer kr 20,- pr nat.hk.

Fastsettelsen av avgiftene tas opp til ny vurdering etter tidsintervaller som loven til enhver tid bestemmer.

Økingen av vannkraften skal beregnes på grunnlag av den øking av vannføringen som reguleringen antas å ville medføre utover den vannføring som har kunnet påregnes år om annet i 350 dager av året.

Ved beregningen av økingen forutsettes det at magasinet utnyttes på en sådan måte at vannføringen i lavvannsperioden blir så jevn som mulig. Hva som i hvert enkelt tilfelle skal regnes som innvunnet øking av vannkraften avgjøres med bindende virkning av Olje- og energidepartementet.

Plikten til å betale avgiftene inntre etter hvert som den innvunne vannkraft tas i bruk. Avgiften er tvangsgrunnlag for utlegg, jf. tvangsfullbyrdsloven kap. 7.

Etter forfall påløper rente som fastsatt i medhold av lov av 17. desember 1976 nr 100 om renter ved forsinket betaling m.m. § 3, første ledd.

Når konsesjon er gitt, plikter konsesjonæren å innbetale følgende beløp som næringsfond for kommunene:

Bykle kommune	Kr 15.600 000,-
Valle kommune	Kr 5.000 000,-
Bygland kommune	Kr 15.250 000,-
Evje og Hornnes kommune	Kr 3.150 000,-

Konsesjonsavgiftsmidler og næringsfond danner ett og samme fond særskilt for hver kommune som etter nærmere bestemmelse av kommunestyret skal anvendes til fremme av næringslivet i kommunen. Vedtekter for fondet skal godkjennes av fylkesmannen. Kommunal- og regionaldepartementet har utarbeidet standardvedtekter samt retningslinjer for bruken av konsesjonsavgiftsmidlene.

3

(Kontroll med betaling av avgift m.v.)

Nærmere bestemmelse om betaling av avgifter etter post 2 og kontroll med vannforbruket og avgivelse av kraft, jf post 18 kan med bindende virkning fastsettes av Olje- og energidepartementet.

4

(Erstatning til etterlatte)

Hvis noen av arbeiderne eller funksjonærene omkommer ved arbeidsulykke i anleggstiden, kan konsesjonæren etter nærmere bestemmelse av Olje- og energidepartementet pålegges å sikre eventuelle etterlatte en øyeblikkelig erstatning.

5

(Konsesjonærens ansvar ved anlegg/drift m.v.)

Konsesjonæren plikter å påse at han selv, hans kontraktører og andre som har med anleggsarbeidet og kraftverksdriften å gjøre, unngår ødeleggelse av naturforekomster, landskapsområder, fornminner m.v., når dette er ønskelig av vitenskapelige eller historiske grunner eller på grunn av områdenes naturskjønnhet eller egenart. Dersom slike ødeleggelser ikke kan unngås, skal vedkommende myndighet underrettes i god tid på forhånd.

6

(Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn m.v.)

Godkjenning av planer og tilsyn med utførelse og senere vedlikehold og drift av anlegg og tiltak som omfattes av denne post er tillagt NVE. Utgiftene forbundet med dette dekkes av konsesjonæren.

Konsesjonæren plikter å legge fram for NVE detaljerte planer med nødvendige opplysninger, beregninger og kostnadsoverslag for reguleringsanleggene. Arbeidet kan ikke settes igang før planene er godkjent. Anleggene skal utføres solid, minst mulig skjæmmende og skal til enhver tid holdes i full driftsmessig stand.

Konsesjonæren plikter å planlegge, utføre og vedlikeholde hoved- og hjelpeanlegg slik at det økologiske og landskapsarkitektoniske resultat blir best mulig.

Kommunen skal ha anledning til å uttale seg om planene for anleggsveger, massetak og plassering av overskuddsmasser.

Konsesjonæren plikter å skaffe seg varig råderett over tipper og andre områder som trengs for å gjennomføre pålegg som blir gitt i forbindelse med denne post.

Konsesjonæren plikter å foreta en forsvarlig opprydding av anleggsområdene. Oppryddingen må være ferdig senest 2 år etter at vedkommende anlegg eller del av anlegg er satt i drift.

Hjelpeanlegg kan pålegges planlagt slik at de senere blir til varig nytte for allmennheten dersom det kan skje uten uforholdsmessig utgift eller ulempe for anlegget.

Ansvar for hjelpeanlegg kan ikke overdras til andre uten NVEs samtykke.

NVE kan gi pålegg om nærmere gjennomføring av plikter i henhold til denne posten.

7

(Naturforvaltning)

I

Konsesjonæren plikter etter nærmere bestemmelse av Direktoratet for naturforvaltning (DN)

- a. å sørge for at forholdene i Otravassdraget er slik at de stedege fiskestammene i størst mulig grad opprettholder naturlig reproduksjon og produksjon og at de naturlige livsbetingelsene for fisk og øvrige naturlig forekommende plante- og dyrepopulasjoner forringes minst mulig,
- b. å kompensere for skader på den naturlige rekruttering av fiskestammene ved tiltak,
- c. å sørge for at fiskens vandringsmuligheter i vassdraget opprettholdes og at overføringer utformes slik at tap av fisk reduseres,
- d. å sørge for at fiskemulighetene i størst mulig grad opprettholdes,

- e. å delta i finansiering av tiltak mot forsuring etter en plan for hele vassdraget.

II

Konsesjonæren plikter etter nærmere bestemmelse av DN å sørge for at forholdene for plante- og dyrelivet i området som direkte eller indirekte berøres av reguleringen forringes minst mulig og om nødvendig utføre kompenserende tiltak.

III

Konsesjonæren plikter etter nærmere bestemmelse av DN å sørge for at friluftslivets bruks- og opplevelsesverdier i området som berøres direkte eller indirekte av anleggsarbeid og regulering tas vare på i størst mulig grad. Om nødvendig må det utføres kompenserende tiltak og tilretteleggingstiltak.

IV

Konsesjonæren plikter etter nærmere bestemmelse av DN å bekoste naturvitenskapelige undersøkelser samt friluftslivsundersøkelser i de områdene som berøres av reguleringen. Dette kan være arkiveringsundersøkelser. Konsesjonæren kan også tilpliktes å delta i fellesfinansiering av større undersøkelser som omfatter områdene som direkte eller indirekte berøres av reguleringen.

V

Fra og med det år konsesjonen er gitt, plikter konsesjonæren å innbetale årlige beløp av kr. 15 000 til opphjør av fisk og friluftsliv til hver av kommunene Kristiansand, Vennesla, Bygland, Valle, Bykle, Evje og Hornnes og Iveland. Beløpene skal justeres etter de tidsintervaller som loven til enhver tid bestemmer. Beløpene skal nyttes etter nærmere bestemmelse av kommunestyrene til opphjør av fisk/vilt i kommunene. Med hensyn til tiltak som kommer friluftslivet til gode skal beløpene nyttes etter nærmere bestemmelse gitt av DN.

VI

Alle utgifter forbundet med kontroll og tilsyn med overholdelsen av ovenstående vilkår eller pålegg gitt med hjemmel i disse vilkår, dekkes av konsesjonæren.

8

(Automatisk fredete kulturminner)

Konsesjonæren plikter snarest og senest innen 5 år, dersom kulturminnemyndighetene ikke forlenger fristen, å oppfylle lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner §§ 8 og 9 i områder som berøres av reguleringen. Kostnadene knyttet til gjennomføring av arkeologiske undersøkelser og utgravinger, herunder

også for- og etterarbeider, bæres av tiltakshaver, jf kultuminneloven § 10. Program og budsjett for det arkeologiske arbeidet skal utformes under hensyn til at konsesjonen er en fornyelse, som ikke medfører nye inngrep, og skal derfor søkes holdt på et rimelig nivå.

De arkeologiske undersøkelsene og eventuelt utgravningene i reguleringssonen skal foretas i den tiden magasinene likevel er nedtappet. Konsesjonæren må derfor varsle fylkeskommunene om når magasinene planlegges nedtappet i god tid på forhånd.

9

(Forurensning m.v.)

Konsesjonæren plikter etter fylkesmannens nærmere bestemmelse:

- å utføre eller bekoste tiltak som i forbindelse med reguleringen er påkrevet av hensyn til forurensningsforholdene i vassdraget
- å bekoste helt eller delvis oppfølgingsundersøkelser i berørte vassdragsavsnitt

10

(Ferdsl m.v.)

Konsesjonæren plikter å erstatte utgifter til vedlikehold og istandsettelse av offentlige veger, bruer og kaier, hvis disse utgifter blir særlig øket ved anleggsarbeidet. I tvisttilfelle avgjøres spørsmålet om hvorvidt vilkårene for refusjonsplikten er til stede, samt erstatningens størrelse ved skjønn på konsesjonærens bekostning. Veger, bruer og kaier som konsesjonæren bygger, skal kunne benyttes av allmennheten, med mindre Olje- og energidepartementet treffer annen bestemmelse.

Konsesjonæren plikter i nødvendig utstrekning å legge om turiststier og klopper som er i jevnlig bruk og som vil bli neddemmet eller på annen måte ødelagt/utilgjengelige.

Konsesjonæren plikter å utarbeide dybdekart/draft over Byglandsfjorden til bruk for båttrafikk og avmerker på kartet kjente farlige områder (skjær og grunner).

11

(Terskler m.v.)

I de deler av vassdragene hvor inngrepene medfører vesentlige endringer i vannføring eller vannstand, kan Olje- og energidepartementet pålegge konsesjonæren å bygge terskler, foreta biotopjusterende tiltak, elvekorreksjoner, opprenskinger m.v. for å redusere skadevirkninger.

Konsesjonæren pålegges å avsette 20 mill. kroner til et eget fond til undersøkelser og tiltak for å redusere begroing og forsuring i Otravassdraget. Fon-

det skal forvaltes av en egen styringsgruppe bestående av NVE, fylkesmennene, regulanten og de berørte kommuner. Midlene skal forvaltes til beste for hele vassdraget.

Det skal gjennomføres erosjonssikring langs Byglandsfjorden. Gjennomføringen skal skje i samsvarende med NVEs forbygningsplan av 18.06.96 eller ved alternative tiltak som ivaretar hensynene bak planen på en like god måte. Konsesjonæren dekker 75 % av kostnadene forbundet med gjennomføringen av tiltakene samt en like stor andel av framtidige vedlikeholdskostnader.

NVE dekker over årlige bevilgninger til forbygningsarbeider 25 % av kostnadene mot at kommunen overtar framtidige vedlikehold av denne delen.

Ansvaret for gjennomføringen av arbeidet ligger hos regulanten i samarbeid med NVE, kommunen og grunneierne. Eventuelle klager i forhold til den nærmere planlagte gjennomføring av tiltakene avgjøres av departementet.

Dersom inngrepene forårsaker ytterligere erosjonsskader, fare for ras eller oversvømmelse, eller øker sannsynligheten for at slike skader vil inntreffe, kan Olje- og energidepartementet pålegge konsesjonæren å bekoste sikringsarbeider eller delta med en del av utgiftene forbundet med dette.

Arbeidene skal påbegynnes straks detaljene er fastlagt og må gjennomføres så snart som mulig.

Terskelpålegget vil bygge på en samlet plan som ivaretar både private og allmenne interesser i vassdraget. Utarbeidelse av pålegget samt tilsyn med utførelse og senere vedlikehold er tillagt NVE. Utgiftene forbundet med tilsynet dekkes av konsesjonæren.

12

(Rydding av reguleringssonen)

Neddemmede områder skal ryddes for trær og busker på en tilfredsstillende måte. Generelt gjelder at stubbene skal bli så korte som praktisk mulig, maksimalt 25 cm høye. Ryddingen må utføres på snøbar mark. Avfallet fjernes eller brennes.

Dersom ikke annet blir pålagt konsesjonæren, skal reguleringssonen holdes fri for trær og busker som er over 0,5 m høye. I rimelig grad kan Olje- og energidepartementet pålegge ytterligere rydding. Dersom vegetasjon over HRV dør som følge av reguleringen, skal den ryddes etter de samme retningslinjene som ellers er angitt i denne posten.

Rydding av reguleringssonen skal være gjennomført før første neddemming og bør så vidt mulig unngås lagt til yngletiden for viltet i området.

Tilsyn med overholdelsen av bestemmelsene i denne post er tillagt NVE. Utgiftene forbundet med dette dekkes av konsesjonæren.

13

(Manøvreringsreglement m.v.)

Vannslippingen skal foregå overensstemmende med et manøvreringsreglement som Kongen på forhånd fastsetter.

Viser det seg at slippingen etter dette reglement medfører skadelige virkninger av omfang for allmenne interesser, kan Kongen uten erstatning til konsesjonæren, men med plikt for denne til å erstatte mulige skadevirkninger for tredjemann, fastsette de endringer i reglementet som finnes nødvendige.

Ekspropriasjonsskjønn kan ikke påbegynnes før reglementet er fastsatt.

14

(Hydrologiske observasjoner, kart m.v.)

Konsesjonæren skal etter nærmere bestemmelse av Olje- og energidepartementet utføre de hydrologiske observasjoner som er nødvendige for å ivareta det offentlige interesser og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige.

De tillatte reguleringsgrenser markeres ved faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle karter som konsesjonæren måtte la oppta i anledning av anleggene, skal sendes Statens kartverk med opplysning om hvordan målingene er utført.

15

(Etterundersøkelser)

Konsesjonæren kan pålegges å utføre og bekoste etterundersøkelser av regulerings virkninger for berørte interesser. Undersøkelserapportene med tilhørende materiale skal stilles til rådighet for det offentlige. Olje- og energidepartementet kan treffe nærmere bestemmelser om hvilke undersøkelser som skal foretas og hvem som skal utføre dem.

16

(Militære foranstaltninger)

Ved reguleringsanleggene skal det tillates truffet militære foranstaltninger for sprengning i krigstilfelle uten at konsesjonæren har krav på godtgjørelse eller erstatning for de herav følgende ulemper eller innskrenkninger med hensyn til anleggene eller deres benyttelse. Konsesjonæren må uten godtgjørelse finne seg i den bruk av anleggene som skjer i krigsøyemed.

17

(Konsesjonskraft)

Konsesjonæren skal avstå til kommuner og fylkeskommuner som kraftanlegget ligger i, inntil 10 % av den for hvert vannfall innvunne øking av vann-

kraften, beregnet etter reglene i vassdragsreguleringsloven § 11 nr 1, jf § 3. Avståelse og fordeling avgjøres av Olje- og energidepartementet med grunnlag i kommunenes behov til den alminnelige elektrisitetsforsyning.

Staten forbeholdes rett til inntil 5 % av kraftøkningen, beregnet som i første ledd.

Olje- og energidepartementet bestemmer hvordan kraften skal avstås og beregner effekt og energi.

Kraften tas ut i kraftstasjonens apparatanlegg for utgående ledninger eller fra konsesjonærens ledninger med leveringssikkerhet som fastkraft og brukstid ned til 5000 timer årlig. Konsesjonæren kan ikke sette seg imot at kraften tas ut fra andres ledninger og plikter i så fall å stille kraften til rådighet. Kostnadene ved omforming og overføring av kraften ved uttak andre steder enn i kraftstasjonens apparatanlegg for utgående ledninger, betales av den som tar ut kraften.

Konsesjonæren har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft uttas. Samtidig som uttak varsles, kan forlanges oppgitt den brukstid som ønskes benyttet og brukstidens fordeling over året. Tvist om fordelingen avgjøres av Olje- og energidepartementet. Oppsigelse av konsesjonskraft kan skje med 2 års varsel.

Prisen på kraften, referert kraftstasjonens apparatanlegg for utgående ledninger, fastsettes hvert år av Olje- og energidepartementet basert på gjennomsnittlig selvkost for et representativt antall vannkraftverk i hele landet.

Unnlater konsesjonæren å levere kraft som er betinget i denne post uten at vis major, streik eller lockout hindrer leveransen, plikter han etter Olje- og energidepartementets bestemmelse å betale til statskassen en mulkt som for hver kWh som urettelig ikke er levert, svarer til den pris pr kWh som hvert år fastsettes av Olje- og energidepartementet, med et påslag av 100 %. Det offentlige skal være berettiget til etter Olje- og energidepartementets bestemmelse å overta driften av kraftverkene for eierens regning og risiko, dersom dette blir nødvendig for å levere den betingede kraften.

Vedtak om avståelse og fordeling av kraft kan tas opp til ny prøvelse etter 20 år fra vedtakets dato.

18

(Luftovermetning)

Konsesjonæren plikter i samråd med NVE å utforme anlegget slik at mulighetene for luftovermetning i magasiner, åpne vannveger og i avløp til elv, vann eller sjø blir minst mulig. Skulle det likevel vise seg ved anleggets senere drift at luftovermetning forekommer i skadelig omfang, kan konsesjonæren etter nærmere bestemmelse av Olje- og energidepartementet bli pålagt å bekoste tiltak for å forhindre eller redusere problemene, herunder forsøk med hel eller delvis avstengning av anlegget for å lokalisere årsaken.

19

(Kontroll med overholdelsen av vilkårene)

Konsesjonæren underkaster seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av Olje- og energidepartementet til kontroll med overholdelsen av de oppstilte vilkår.

Utgiftene med kontrollen erstattes det offentlige av konsesjonæren etter nærmere regler som fastsettes av Olje- og energidepartementet.

Ved overtredelse av de fastsatte bestemmelser gitt i loven eller i medhold av loven plikter konsesjonæren etter krav fra Olje- og energidepartementet å bringe forholdene i lovlig orden. Krav kan ikke fremsettes senere enn 20 år etter utløpet av det kalenderår da arbeidet ble fullført eller tiltaket trådte i virksomhet.

Gjentatte eller fortsatte overtredelser av postene 2, 17 og 19 kan medføre at konsesjonen trekkes tilbake i samsvar med bestemmelsene i vassdragsreguleringsloven § 12, post 21.

For overtredelse av bestemmelsene i konsesjonen eller andre i loven eller i medhold av loven fastsatte bestemmelser, kan Olje- og energidepartementet fastsette en tvangsmulkt på inntil kr 100 000 pr dag til forholdet er brakt i orden, eller inntil kr 500 000 for hver overtredelse, såfremt det ikke er fastsatt annen straff for overtredelse av vilkåret. Pålegg om mulkt er tvangsgrunnlag for utlegg. Olje- og energidepartementet kan justere beløpene hvert 5. år.

20

(Tinglysing)

Konsesjonen skal tinglyses i de rettskretser hvor anleggene ligger. Olje- og energidepartementet kan bestemme at et utdrag av konsesjonen skal tinglyses som heftelse på de eiendommer eller bruk i vassdraget for hvilke reguleringene kan medføre forpliktelser.

Manøvreringsreglement

for regulering av Otravassdraget

(Fastsatt ved kgl. res. 3. oktober 2003)

(erstatte reglement sist endret ved kgl. res. 02.06.1995)

I.

A Reguleringer

Magasin	Naturlig vannst. kote	Reg. grenser		Reg. høyde m
		Øvre kote	Nedre kote	
Breivatn-Sesvatn	895,0	896,5	894,0	2,5
Skyvatn	1090,0		1078,0	12,0
Store Førresvatn	839,0	843,0	836,0	7,0
Hartevatn	753,9	758,9	751,9	7,0
Ormsavatn	866,0	868,0	856,5	11,5
Vatnedalsvatn	745,0	840,0	700,0	140,0
Store Urarvatn	1160,0	1175,0	1141,0	34,0
Lille Urarvatn	1153,5	1175,0	1151,0	24,0
Reinevatn	1171,7	1175,0	1165,0	10,0
Skarjesvatn	1076,6	1079,0	1075,0	4,0
Sarvsfossen inntaksmagasin	592,5	633,0	630,0	3,0
Bossvatn	529,0	551,0	495,0	56,0
Bykil		500,0	499,0	1,0
Hovatn	685,68	690,68	673,84	16,84
Langerakvatn	595,34	597,84	593,84	4,0
Gyvatn	561,5	564,5		3,0
Byglandsfjord		203,0	198,0	5,0

For Byglandsfjord er angitt de samme høyder som i tidligere reglement, høydene for Skarjesvatn er angitt i lokalt høydesystem, mens høydene for alle de øvrige magasinene refererer seg til fastmerker i NVEs nivålementer.

I Hartevatn kan magasinet over kote 757,3 benyttes ved pumping til Vatnedalsvatn. Nedtapping av Hartevatn under 757,3 må etter bestemmelse av departementet bare finne sted når ekstraordinære forhold for landets kraftforsyning har oppstått.

Retten til nedtapping under nevnte kotehøyde kan etter departementets bestemmelse innskrenkes eller helt falle bort dersom dette skulle vise seg nødvendig av hensyn til forurensningssituasjon i vassdraget.

I tiden fra vårflommens kulminasjon og ut august måned skal vannstanden i Bossvatn ikke være lavere enn kote 531,0 og i Byglandsfjorden ikke være lavere enn kote 202,0. Regulanten oppfordres til å søke å holde vannstanden på kote 202,5 i Byglandsfjorden i denne perioden. Så lenge det ikke er nødvendig av hensyn til minstevannføringsbestemmelsene skal ikke Brivatn-Sesvatn senkes under kote 896,0 i samme periode.

Ved manøvrering av Byglandsfjorden skal det legges vekt på å unngå raske variasjoner i vannstan-

den. Regulanten oppfordres til å holde vannstanden stabil på kote 200,5 eller lavere i blekas gytetid, normalt i perioden 20. november til 20. desember.

I perioden fra 1. mai til 1. september skal det ikke tappes fra Hovatn før vannstanden har nådd kote 685,7. Når denne vannstanden er nådd skal det ikke tappes slik at vannstanden kommer under kote 685,7.

Med unntak av dammen ved Byglandsfjord har samtlige dammer faste overløp. Vannstanden i de enkelte vatn stiger derfor noe over øvre reguleringsgrense under flom.

Reguleringsgrensene skal betegnes med faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

B. Overføringer

1. Avløpet fra Nørste Brandsvatn i Gjeiskeliåna (14,3 km²) overføres til Auervassåa.
2. Av avløpet fra Hartevatns felt (17 km²) i Auervassåa, sammen med avløpet under pkt. 1, overføres inntil 1,5 m³/sek. til Børtevannebekken. Resten av avløpet overføres fra Bastogdalen til Hartevatn sammen med avløpet fra et lokalt felt (3,0 km²) i Bastogdalen.

3. Avløpet fra et felt på 5 km² i Fjordungsbekken overføres til Harteavatn.
 4. Avløpet fra Skyvatn (18 km²) overføres til Væringsåa.
 5. Avløpet fra Lislevatn (244 km²) kan overføres til store Førsvatn. Avløpet fra Væringsåa (38 km²) sammen med avløpet under pkt. 4 føres inn på overføringstunnelen.
 6. Avløpet fra Harteavatns restfelt (98,7 km²) sammen med pålagt minstevassføring fra Lislevatn og avløpet under pkt. 2 og 3 føres ved pumping inn på overføringstunnelen fra Lislevatn.
 7. Avløpet fra store Førsvatn sammen med avløpet under pkt. 5 og 6, i alt 491 km², overføres til Vatnedalsvatn.
- b. 1. Avløpet fra Reinevatn (16 km²) overføres til Urarvatn.
2. Avløpet fra Skarjesvatn (28 km²) kan via pumping overføres til Urarvatn for lagring.
3. Avløpet fra Urarvatn overføres via Skarje kraftverk til Bossvatn.
- c. 1. Avløpet fra følgende felter kan via driftstunnelen for Holen kraftverk føres til Vatnedalsvatn for lagring:
- Kvervå 18 km²
 - rest Skarjeså 8 km²
 - Trågumså 7,3 km²
 - Hisbekken 3,1 km²
 - Fossbekken 2,3 km²
 - Kvernbekken 1,5 km²
2. Avløpet fra Vatnedalsvatns felt (eksl nedbørfeltet til Urarvatn, jf ovf pkt b 3) inkl avløpene under pkt a 6 og c I (i alt 714 km²) overføres via Holen kraftverk til Bossvatn.
- d. 1. Avløpet fra Otras restfelt ved Sarvsfoss (192 km²) overføres til Bossvatn.
2. Avløpet fra følgende felter kan via driftstunnelen for Brokke kraftverk føres til Bossvatn for lagring:
- Holsbekkene 5,6 km²
 - Heiså (Bykle kommune) 33 km²
 - Ljoså m/bielv Gjessløyå 123 km²
 - Sollibekken 7,6 km²
 - Lisleå 12,8 km²
 - Flåsse 3,2 km²
 - Amlia 5,3 km²
 - Kåvå 18 km²
 - Hovedstøylså 14 km²
 - Farå 109 km²
3. Avløpet fra følgende felt overføres til eksisterende tunnel fra Farå til Brokke kraftverk:
- Strendetjønnbekken 5,5 km²
 - Bestelandså 31,1 km²
 - Fjellskarå 11,1 km²
4. Avløpet fra følgende felt overføres via tunnel til Sarvsfossen inntaksmagasinet:
- Bjørnarå 65,5 km²
 - Blautgrjøtbekken 2,6 km²
 - Løyningsbekken 3,0 km²
 - Optestøylbekken 5,0 km²
 - Stemtjørnsbekken 2,5 km²
 - Bjorbekken 3,0 km²
 - Lauvtjønn 1,2 km²
- e. 1. Avløpet fra Heisvassdraget (Bygland kommune) ovenfor kote 725 overføres til Fiskeløys, og overføres videre sammen med avløpet fra Fiskeløys til driftstunnelen for Hovvatn kraftverk. Det overførte avløpet kan magasineres i Hovvatn.

2.

For den alminnelige fløting nedenfor Ose avgis vann etter bestemmelser som fastsettes ved overenskomst eller skjønn.

3.

Manøvreringen av magasinene ovenfor Byglandsfjord skal primært skje med hensyn til fallene i denne del av vassdraget.

Det skal likevel ved manøvreringen tas hensyn til de nedenforliggende grunneiere og til allmenne interesser.

Fra Lislevatn skal i tiden fra snøsmeltingens begynnelse og til 15. oktober slippes en minstevassføring på 2 m³/sek og resten av året minst 1 m³/sek. I Otra nedenfor Børtemannsbekken skal det i samme tidsrom holdes minstevassføringer på henholdsvis 4 m³/sek og 1 m³/sek.

Fra Harteavatn skal i tiden 15. juni til 15. september slippes en minstevassføring på 2 m³/sek. og resten av året minst 0,5 m³/sek.

Vassføringen målt ved Hoslemo VM må aldri være under 4 m³/sek. fra snøsmeltingens begynnelse til 15. oktober og 2 m³/sek. resten av året.

Ved en tapping forbi dammen ved Bykil som aldri må være mindre enn 0,2 m³/sek. skal det sørges for at vassføringen ved Valle VM ikke kommer under 5 m³/sek. om sommeren og 2 m³/sek. om vinteren. Vassføringen skal etter nærmere bestemmelse av departementet kunne økes til 3 m³/sek. om vinteren.

Fra inntaket i Bjørnarå skal det slippes minstevannføring på 0,2 m³/sek når dette er mulig ut fra naturlig tilsig.

Fra inntaket i Optestøylsbekken skal det slippes minstevannføring på 0,02 m³/sek når dette er mulig ut fra naturlig tilsig.

Fra Gyvatn skal det slippes minstevannføring på 0,3 m³/sek.

Fra Langerakvatn skal det slippe minstevannføring på 0,1 m³/s.

Nedenfor Byglandsfjord skal vassføringen målt

ved Vigeland VM i den tid restriksjoner nevnt under punkt A for tapping fra Byglandsfjord gjelder, ikke komme under 50 m³/sek. På samme måte som ovenfor skal minstevassføringen etter nærmere bestemmelse av departementet kunne økes til 80 m³/sek. Vannføringen ut fra Byglandsfjord skal hele året ikke være lavere enn 15 m³/s.

Vannstanden i Byglandsfjord må ikke overstige kote 203 uten at alle bevegelige flomløp er åpne. Flomvatn fra Urarmagasinet avledes både til Uraråni og Skarjesåni tilsvarende naturlige avløp fra Urarvatn og Reinevatn før regulering. Flomvassføringen i Skarjeså og Bossvasså kan under driftsuhell i Urar eller Skarjes, respektive Brokke kraftstasjoner bli noe større enn under normale forhold. Forøvrig må vassdragets flomvassføring ikke unødig forøkes. Tappingene kan ellers skje etter kraftverkenes behov.

Imidlertid kan konsesjonæren etter departementets nærmere bestemmelser tilpliktes å slippe kunstige flommer i kritiske forurensningsperioder og lokkeflommer på den lakseførende delen av vassdraget.

4.

Det skal påses at flomløp og tappeløp ikke hindres av is eller lignende samt at reguleringsanleggene til enhver tid er i god stand. Det føres protokoll over manøvreringen og avleste vannstander samt observeres og noteres om det forlanges, nedbørmeng-

der, temperatur, snødybder m.v. NVE kan forlange å få tilsendt utskrift av protokollen som regulanten plikter å oppbevare så lenge reguleringen består.

5.

Det skal påses at flomløp og tappeløp ikke hindres av is eller lignende og at reguleringsanleggene til enhver tid er i god stand. Det føres protokoll over manøvreringen og avleste vannstander. Dersom det forlanges, skal også nedbørmengder, temperaturer, snødybde m.v. observeres og noteres. NVE kan forlange å få tilsendt utskrift av protokollen som regulanten plikter å oppbevare for hele reguleringstiden.

6

Viser det seg at slippingen etter dette reglementet medfører skadelige virkninger av omfang for allmenne interesser, kan Kongen uten erstatning til konsesjonæren, men med plikt for denne til å erstatte mulige skadevirkninger for tredjemann, fastsette de endringer i reglementet som finnes nødvendige.

Forandringer i reglementet kan bare foretas av Kongen etter at de interesserte har hatt anledning til å uttale seg.

Mulig tvist om forståelsen av dette reglementet avgjøres av Olje- og energidepartementet.

Tillatelse

for

Otteraaens Brugseierforening og Otra Kraft DA

TIL DIVERSE OVERFØRINGER TIL BROKKE KRAFTVERK OG TIL ERVERV AV VANNFALL OG TIL BYGGING AV DAM SARVSFOSSEN OG SKARG KRAFTVERK

(Meddelt ved kongelig resolusjon av 3. oktober 2003)

Ved kongelig resolusjon av 3. oktober 2003 er bestemt:

- «1. I medhold av vassdragsreguleringsloven av 14. desember 1917 nr. 17 gis Otteraaens Brugseierforening tillatelse til fortsatt regulering av Byglandsfjorden m.m.
2. I medhold av vassdragsreguleringsloven av 14. desember 1917 nr. 17 gis Otteraaens Brugseierforening tillatelse til overføring av Bjørnarå, Blautgrjotbekken, Løyningsbekken, Optestøylsbekken, Stemtjørnbekken, Bjorbekken og Lautjønn til Sarvsfossen/Skarg kraftverk, og overføring av Strendetjønnbekken, Bestelandså og Fjellskarå til Farå og Brokke kraftverk.
3. I medhold av lov om erverv og vannfall, bergverk og annen fast eiendom m.v. av 14. desember 1917 nr. 16 gis Otra Kraft DA tillatelse til å erverve fall for utnyttelse i Skarg kraftverk.
4. I medhold av lov om vassdrag og grunnvann 24. november 2000 nr. 82 § 8 jf § 25 gis Otra Kraft DA tillatelse til å bygge Dam Sarvsfossen og Skarg kraftverk.
5. Det fastsettes manøvreringsreglement i samsvar med det inntatte forslag i foredraget.»

Vilkår

for tillatelse for Otteraaens Brugseierforening til overføring av Bestelandså m.fl. og Bjørnarå m.fl. i Bykle og Valle kommuner i Aust-Agder fylke

(Meddelt ved kgl. res. av 3. oktober 2003)

1

(Konsesjonstid)

Konsesjonen gis på ubegrenset tid.

Vilkårene for konsesjonen kan tas opp til alminnelig revisjon etter 30 år. Hvis vilkårene blir revidert, har konsesjonæren adgang til å frasi seg konsesjon innen 3 måneder etter at han har fått underretning om de reviderte vilkår, jf vassdragsreguleringsloven § 10, post 3, 1. ledd.

Konsesjonen kan ikke overdras.

De utførte reguleringsanlegg eller andeler i dem kan ikke avhendes, pantsettes eller gjøres til gjenstand for arrest eller utlegg uten i forbindelse med vannfall i samme vassdrag nedenfor anleggene.

Anleggene må ikke nedlegges uten statsmyndighetenes samtykke.

2

(Konsesjonsavgifter og næringsfond)

For den øking av vannkraften som innvinnes ved reguleringen for eiere av vannfall eller bruk i vassdraget skal disse betale følgende årlige avgifter: Til statens konsesjonsavgiftsfond kr 6,- pr nat. hk. Til konsesjonsavgiftsfondet i de fylkes-, herreds- og bykommuner som Kongen bestemmer kr 21,- pr nat.hk.

Fastsettelsen av avgiftene tas opp til ny vurdering etter tidsintervaller som loven til enhver tid bestemmer.

Økingen av vannkraften skal beregnes på grunnlag av den øking av vannføringen som reguleringen antas å ville medføre utover den vannføring som har kunnet påregnes år om annet i 350 dager av året.

Ved beregningen av økingen forutsettes det at magasinet utnyttes på en sådan måte at vannføringen i lavvannsperioden blir så jevn som mulig. Hva som i hvert enkelt tilfelle skal regnes som innvunnet øking av vannkraften avgjøres med bindende virkning av Olje- og energidepartementet.

Plikten til å betale avgiftene inntreffer etter hvert som den innvunne vannkraft tas i bruk. Avgiften er tvangsgrunnlag for utlegg, jf. tvangsfullbyrdsloven kap. 7.

Etter forfall påløper rente som fastsatt i medhold av lov av 17. desember 1976 nr 100 om renter ved forsinket betaling m.m. § 3, første ledd.

Når konsesjon er gitt, plikter konsesjonæren å innbetale til Bykle kommune kr 1,3 mill og til Valle kommune kr 1,7 mill som avsettes til næringsfond

for kommunen. Konsesjonsavgiftsmidler og næringsfond danner ett og samme fond særskilt for hver kommune som etter nærmere bestemmelse av kommunestyret skal anvendes til fremme av næringslivet i kommunen. Vedtekter for fondet skal godkjennes av fylkesmannen. Kommunal- og regionaldepartementet har utarbeidet standardvedtekter samt retningslinjer for bruken av konsesjonsavgiftsmidlene.

3

(Kontroll med betaling av avgift m.v.)

Nærmere bestemmelse om betaling av avgifter etter post 2 og kontroll med vannforbruket og avgivelse av kraft, jf post 18 kan med bindende virkning fastsettes av Olje- og energidepartementet.

4

(Byggefrister m.v.)

Arbeidet må påbegynnes innen en frist av ikke over 5 år fra konsesjonens datum og fullføres innen en ytterligere frist av 5 år. Under særlige omstendigheter kan fristene forlenges av Kongen. I fristene medregnes ikke den tid som på grunn av særlige forhold (vis major), streik eller lockout har vært umulig å utnytte.

For hver dag noen av disse fristene oversittes uten tillatelse fra Olje- og energidepartementet, betaler konsesjonæren en mulkt til statskassen på kr 1 000,-.

5

(Erstatning til etterlatte)

Hvis noen av arbeiderne eller funksjonærene omkommer ved arbeidsulykke i anleggstiden, kan konsesjonæren etter nærmere bestemmelse av Olje- og energidepartementet pålegges å sikre eventuelle etterlatte en øyeblikkelig erstatning.

6

(Konsesjonærens ansvar ved anlegg/drift m.v.)

Konsesjonæren plikter å påse at han selv, hans kontraktører og andre som har med anleggsarbeidet og kraftverksdriften å gjøre, unngår ødeleggelse av naturforekomster, landskapsområder, fornminner m.v., når dette er ønskelig av vitenskapelige eller historiske grunner eller på grunn av områdenes naturskjønnhet eller egenart. Dersom slike ødeleggel-

ser ikke kan unngås, skal vedkommende myndighet underrettes i god tid på forhånd.

7

(Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn m.v.)

Godkjenning av planer og tilsyn med utførelse og senere vedlikehold og drift av anlegg og tiltak som omfattes av denne post er tillagt NVE. Utgiftene forbundet med dette dekkes av konsesjonæren.

Konsesjonæren plikter å legge fram for NVE detaljerte planer med nødvendige opplysninger, beregninger og kostnadsoverslag for reguleringsanleggene. Arbeidet kan ikke settes igang før planene er godkjent. Anleggene skal utføres solid, minst mulig skjæmmende og skal til enhver tid holdes i full driftsmessig stand.

Konsesjonæren plikter å planlegge, utføre og vedlikeholde hoved- og hjelpeanlegg slik at det økologiske og landskapsarkitektoniske resultat blir best mulig.

Kommunen skal ha anledning til å uttale seg om planene for anleggsveger, massetak og plassering av overskuddsmasser.

Konsesjonæren plikter å skaffe seg varig råderett over tipper og andre områder som trengs for å gjennomføre pålegg som blir gitt i forbindelse med denne post.

Konsesjonæren plikter å foreta en forsvarlig opprydding av anleggsområdene. Oppryddingen må være ferdig senest 2 år etter at vedkommende anlegg eller del av anlegg er satt i drift.

Hjelpeanlegg kan pålegges planlagt slik at de senere blir til varig nytte for allmennheten dersom det kan skje uten uforholdsmessig utgift eller ulempe for anlegget.

Ansvar for hjelpeanlegg kan ikke overdras til andre uten NVEs samtykke.

NVE kan gi pålegg om nærmere gjennomføring av plikter i henhold til denne posten.

8

(Naturforvaltning)

I

Konsesjonæren plikter etter nærmere bestemmelse av Direktoratet for naturforvaltning (DN)

- a. å sørge for at forholdene i de berørte vassdrag er slik at de stedegne fiskestammene i størst mulig grad opprettholder naturlig reproduksjon og produksjon og at de naturlige livsbetingelsene for fisk og øvrige naturlig forekommende plante- og dyrepopulasjoner forringes minst mulig,
- b. å kompensere for skader på den naturlige rekruttering av fiskestammene ved tiltak,
- c. å sørge for at fiskens vandringsmuligheter i vass-

draget opprettholdes og at inntak og utløp ved kraftstasjoner og overføringer utformes slik at tap av fisk unngås,

- d. å sørge for at fiskemulighetene i størst mulig grad opprettholdes,
- e. å delta i finansiering av tiltak mot forsuring i henhold til en plan for hele vassdraget.

II

Konsesjonæren plikter etter nærmere bestemmelse av DN å sørge for at forholdene for plante- og dyrelivet i området som direkte eller indirekte berøres av reguleringen forringes minst mulig og om nødvendig utføre kompenserende tiltak.

III

Konsesjonæren plikter etter nærmere bestemmelse av DN å sørge for at friluftslivets bruks- og opplevelsverdier i området som berøres direkte eller indirekte av anleggsarbeid og regulering tas vare på i størst mulig grad. Om nødvendig må det utføres kompenserende tiltak og tilretteleggingstiltak.

IV

Konsesjonæren plikter etter nærmere bestemmelse av DN å bekoste naturvitenskapelige undersøkelser samt friluftslivsundersøkelser i de områdene som berøres av utbyggingene og reguleringene. Dette kan være arkiveringsundersøkelser, langtidsundersøkelser og/eller etterundersøkelser. Konsesjonæren kan også tilpliktes å delta i fellesfinansiering av større undersøkelser som omfatter områdene som direkte eller indirekte berøres av utbyggingen.

V

Fra og med det år konsesjon er gitt, plikter konsesjonæren å innbetale årlige beløp til hver av kommunene Bykle og Valle på kr. 10.000,- til opphjør av fisk/vilt/friluftslivet. Beløpene skal justeres etter de tidsintervaller som loven til enhver tid bestemmer. Beløpene skal nyttes etter nærmere bestemmelse av kommunestyrene til opphjør av fisk/vilt i kommunene. Med hensyn til tiltak som kommer friluftslivet til gode skal beløpene nyttes etter nærmere bestemmelse gitt av DN.

VI

Konsesjonæren kan bli pålagt å dekke utgiftene til ekstra oppsyn, herunder jakt- og fiskeoppsyn i anleggstiden.

VII

Alle utgifter forbundet med kontroll og tilsyn med overholdelsen av ovenstående vilkår eller pålegg gitt med hjemmel i disse vilkår, dekkes av konsesjonæren.

9

(Automatisk fredete kulturminner)

Viser det seg i anleggs- eller driftsfasen at tiltaket kan være egnet til å skade, ødelegge, flytte, forandre, skjule eller på annen måte utilbørlig skjemme automatisk fredete kulturminner som hittil ikke har vært kjent, skal melding om dette sendes fylkeskommunens kulturminneforvaltning med det samme og arbeidet stanses i den utstrekning tiltaket kan berøre kulturminnet, jf. lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner § 8 annet ledd, jf. §§ 3 og 4.

Konsesjonæren pålegges å avsette et engangsbeløp på kr 100 000,- til istandsetting av vassdragsrelaterte kulturminner i Valle og Bykle kommuner. Det skal tas kontakt med kulturminneforvaltningen i fylkeskommunen som ansvarlig for videre oppfølging av arbeidet.

10

(Forurensning m.v.)

Konsesjonæren plikter etter fylkesmannens nærmere bestemmelse:

- å utføre eller bekoste tiltak som i forbindelse med reguleringen er påkrevet av hensyn til forurensningsforholdene i vassdraget
- å bekoste helt eller delvis oppfølgingsundersøkelser i berørte vassdragsavsnitt

11

(Ferdsel m.v.)

Konsesjonæren plikter å erstatte utgifter til vedlikehold og istandsettelse av offentlige veger, bruer og kaier, hvis disse utgifter blir særlig øket ved anleggsarbeidet. I tvisttilfelle avgjøres spørsmålet om hvorvidt vilkårene for refusjonsplikten er til stede, samt erstatningens størrelse ved skjønn på konsesjonærens bekostning. Veger, bruer og kaier som konsesjonæren bygger, skal kunne benyttes av allmennheten, med mindre Olje- og energidepartementet treffer annen bestemmelse. Anleggsveiene skal holdes stengt for allmennheten i anleggsperioden.

Konsesjonæren plikter i nødvendig utstrekning å legge om turiststier og klopper som er i jevnlig bruk og som vil bli neddemmet eller på annen måte ødelagt/utilgjengelige.

12

(Terskler m.v.)

I de deler av vassdragene hvor inngrepene medfører vesentlige endringer i vannføring eller vannstand, kan Olje- og energidepartementet pålegge konsesjonæren å bygge terskler, foreta biotopjusterende tiltak, elvekorreksjoner, opprensninger m.v. for å redusere skadevirkninger. Konsesjonæren kan

pålegges å delta i undersøkelser og tiltak for å redusere begroingen i vassdraget.

Dersom inngrepene forårsaker erosjonsskader, fare for ras eller oversvømmelse, eller øker sannsynligheten for at slike skader vil inntreffe, kan Olje- og energidepartementet pålegge konsesjonæren å bekoste sikringsarbeider eller delta med en del av utgiftene forbundet med dette.

Arbeidene skal påbegynnes straks detaljene er fastlagt og må gjennomføres så snart som mulig.

Terskelpålegget vil bygge på en samlet plan som ivaretar både private og allmenne interesser i vassdraget. Utarbeidelse av pålegget samt tilsyn med utførelse og senere vedlikehold er tillagt NVE. Utgiftene forbundet med tilsynet dekkes av konsesjonæren.

Konsesjonæren betaler til sammen 1 million kroner til krypsivfondet fastsatt i ny konsesjon til Otteraaens Brugseierforening til fortsatt regulering av Byglandsfjord m.v.

13

(Rydding av reguleringssonen)

Neddemmede områder skal ryddes for trær og busker på en tilfredsstillende måte. Generelt gjelder at stubbene skal bli så korte som praktisk mulig, maksimalt 25 cm høye. Ryddingen må utføres på snøbar mark. Avfallet fjernes eller brennes.

Dersom ikke annet blir pålagt konsesjonæren, skal reguleringssonen holdes fri for trær og busker som er over 0,5 m høye. I rimelig grad kan Olje- og energidepartementet pålegge ytterligere rydding. Dersom vegetasjon over HRV dør som følge av reguleringen, skal den ryddes etter de samme retningslinjene som ellers er angitt i denne posten.

Rydding av reguleringssonen skal være gjennomført før første neddemming og bør så vidt mulig unngås lagt til yngletiden for viltet i området.

Tilsyn med overholdelsen av bestemmelsene i denne post er tillagt NVE. Utgiftene forbundet med dette dekkes av konsesjonæren.

14

(Manøvreringsreglement m.v.)

Vannslippingen skal foregå overensstemmende med et manøvreringsreglement som Kongen på forhånd fastsetter.

Viser det seg at slippingen etter dette reglement medfører skadelige virkninger av omfang for allmenne interesser, kan Kongen uten erstatning til konsesjonæren, men med plikt for denne til å erstatte mulige skadevirkninger for tredjemann, fastsette de endringer i reglementet som finnes nødvendige.

Ekspropriasjonsskjønn kan ikke påbegynnes før reglementet er fastsatt.

15

(Hydrologiske observasjoner, kart m.v.)

Konsesjonæren skal etter nærmere bestemmelse av Olje- og energidepartementet utføre de hydrologiske observasjoner som er nødvendige for å ivareta det offentlige interesser og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige.

De tillatte reguleringsgrenser markeres ved faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle kart som konsesjonæren måtte la oppta i anledning av anleggene, skal sendes Statens kartverk med opplysning om hvordan målingene er utført.

16

(Etterundersøkelser)

Konsesjonæren kan pålegges å utføre og bekoste etterundersøkelser av regulerings virkninger for berørte interesser. Undersøkelserapportene med tilhørende materiale skal stilles til rådighet for det offentlige. Olje- og energidepartementet kan treffe nærmere bestemmelser om hvilke undersøkelser som skal foretas og hvem som skal utføre dem.

17

(Militære foranstaltninger)

Ved reguleringsanleggene skal det tillates truffet militære foranstaltninger for sprengning i krigstilfelle uten at konsesjonæren har krav på godtgjørelse eller erstatning for de herav følgende ulemper eller innskrenkninger med hensyn til anleggene eller deres benyttelse. Konsesjonæren må uten godtgjørelse finne seg i den bruk av anleggene som skjer i krigsøymed.

18

(Konsesjonskraft)

Konsesjonæren skal avstå til kommuner og fylkeskommuner som kraftanlegget ligger i, inntil 10 % av den for hvert vannfall innvunne øking av vannkraften, beregnet etter reglene i vassdragsreguleringsloven § 11 nr 1, jf § 3. Avståelse og fordeling avgjøres av Olje- og energidepartementet med grunnlag i kommunenes behov til den alminnelige elektrisitetsforsyning.

Staten forbeholdes rett til inntil 5 % av kraftøkningen, beregnet som i første ledd.

Olje- og energidepartementet bestemmer hvordan kraften skal avstås og beregner effekt og energi.

Kraften tas ut i kraftstasjonens apparatanlegg for utgående ledninger eller fra konsesjonærens ledninger med leveringssikkerhet som fastkraft og brukstid ned til 5000 timer årlig. Konsesjonæren kan ikke sette seg imot at kraften tas ut fra andres ledninger og

plikter i så fall å stille kraften til rådighet. Kostnadene ved omforming og overføring av kraften ved uttak andre steder enn i kraftstasjonens apparatanlegg for utgående ledninger, betales av den som tar ut kraften.

Konsesjonæren har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft uttas. Samtidig som uttak varsles, kan forlanges oppgitt den brukstid som ønskes benyttet og brukstidens fordeling over året. Tvist om fordelingen avgjøres av Olje- og energidepartementet. Oppsigelse av konsesjonskraft kan skje med 2 års varsel.

Prisen på kraften, referert kraftstasjonens apparatanlegg for utgående ledninger, fastsettes hvert år av Olje- og energidepartementet basert på gjennomsnittlig selvkost for et representativt antall vannkraftverk i hele landet.

Unnlater konsesjonæren å levere kraft som er betinget i denne post uten at vis major, streik eller lockout hindrer leveransen, plikter han etter Olje- og energidepartementets bestemmelse å betale til statskassen en mulkt som for hver kWh som urettelig ikke er levert, svarer til den pris pr kWh som hvert år fastsettes av Olje- og energidepartementet, med et påslag av 100 %. Det offentlige skal være berettiget til etter Olje- og energidepartementets bestemmelse å overta driften av kraftverkene for eierens regning og risiko, dersom dette blir nødvendig for å levere den betingede kraften.

Vedtak om avståelse og fordeling av kraft kan tas opp til ny prøvelse etter 20 år fra vedtakets dato.

19

(Luftovermetning)

Konsesjonæren plikter i samråd med NVE å utforme anlegget slik at mulighetene for luftovermetning i magasiner, åpne vannveger og i avløp til elv, vann eller sjø blir minst mulig. Skulle det likevel vise seg ved anleggets senere drift at luftovermetning forekommer i skadelig omfang, kan konsesjonæren etter nærmere bestemmelse av Olje- og energidepartementet bli pålagt å bekoste tiltak for å forhindre eller redusere problemene, herunder forsøk med hel eller delvis avstengning av anlegget for å lokalisere årsaken.

20

(Kontroll med overholdelsen av vilkårene)

Konsesjonæren underkaster seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av Olje- og energidepartementet til kontroll med overholdelsen av de oppstilte vilkår.

Utgiftene med kontrollen erstattes det offentlige av konsesjonæren etter nærmere regler som fastsettes av Olje- og energidepartementet.

Ved overtredelse av de fastsatte bestemmelser gitt i loven eller i medhold av loven plikter konsesjo-

næren etter krav fra Olje- og energidepartementet å bringe forholdene i lovlig orden. Krav kan ikke fremsettes senere enn 20 år etter utløpet av det kalenderår da arbeidet ble fullført eller tiltaket trådte i virksomhet.

Gjentatte eller fortsatte overtredelser av postene 2, 4, 14, 20 kan medføre at konsesjonen trekkes tilbake i samsvar med bestemmelsene i vassdragsreguleringsloven § 12, post 21.

For overtredelse av bestemmelsene i konsesjonen eller andre i loven eller i medhold av loven fastsatte bestemmelser, kan Olje- og energidepartementet fastsette en tvangsmulkt på inntil kr 100 000 pr dag til forholdet er brakt i orden, eller inntil kr 500 000 for hver overtredelse, såfremt det ikke er fastsatt annen straff for overtredelse av vilkåret. Pålegg om mulkt er tvangsgrunnlag for utlegg. Olje- og energidepartementet kan justere beløpene hvert 5. år.

21

(Tinglysing)

Konsesjonen skal tinglyses i de rettskretser hvor anleggene ligger. Olje- og energidepartementet kan bestemme at et utdrag av konsesjonen skal tinglyses som heftelse på de eiendommer eller bruk i vassdraget for hvilke reguleringene kan medføre forpliktelser.

22

(Merking av usikker is)

De partier av isen på vann og inntaksmagasiner som mister bæreevnen på grunn av reguleringene og overføringene må merkes eller sikres etter nærmere anvisning av NVE.

Vilkår

for tillatelse for Otra Kraft DA til å erverve fallrettigheter i Otra for utnyttelse i Skarg kraftverk i Bykle kommune i Aust-Agder

(Meddelt ved kgl. res. 3. oktober 2003)

1

(Konsesjonstid)

Konsesjonen gis på ubegrenset tid.

Vilkårene for konsesjonen kan tas opp til alminnelig revisjon etter 30 år. Hvis vilkårene blir revidert, har konsesjonæren adgang til å frasi seg konsesjon innen 3 måneder etter at han har fått underretning om de reviderte vilkår, jfr industrikonsesjonsloven § 5a, 1. ledd.

Konsesjonen kan ikke overdras.

Anleggene må ikke nedlegges uten statsmyndighetenes samtykke.

2

(Konsesjonsavgifter og næringsfond)

Konsesjonæren skal betale en årlig avgift til staten på kr 6,- pr nat.hk., beregnet etter den gjennomsnittlige kraftmengde som det konsederte vannfall etter den foretatte utbygging kan frembringe med den påregnelige vannføring år om annet og en årlig avgift til de fylkes-, herreds- og bykommuner som Kongen bestemmer på kr 21,- pr nat.hk., beregnet på samme måte.

Fastsettelsen av avgiftene tas opp til ny vurdering etter tidsintervaller som loven til enhver tid bestemmer.

Plikten til å betale avgiftene inntreffer etter hvert som den innvunne vannkraft tas i bruk. Avgiften er tvangsgrunnlag for utlegg, jf. tvangsfullbyrdsloven kap.7.

Etter forfall svares rente som fastsatt i medhold av lov av 17. desember 1976 nr 100 om renter ved forsinket betaling m.m. § 3, første ledd.

3

(Kontroll med betaling av avgift m.v.)

Nærmere bestemmelse om betaling av avgifter etter post 2 og kontroll med vannforbruket samt angående avgivelse av kraft, jf post 11 skal med bindende virkning for hvert enkelt tilfelle fastsettes av Olje- og energidepartementet.

4

(Byggefrister m.v.)

Arbeidet må påbegynnes innen en frist av ikke over 5 år fra konsesjonens datum og fullføres innen

en ytterligere frist av 5 år. Under særlige omstendigheter kan fristene forlenges av Kongen.

I fristene medregnes ikke den tid som på grunn av særlige forhold (vis major), streik eller lockout har vært umulig å utnytte.

For hver dag noen av disse fristene oversittes uten tillatelse fra Olje- og energidepartementet, betaler konsesjonæren en mulkt til statskassen på kr 1000,-.

5

(Erstatning til etterlatte)

Hvis noen av arbeiderne eller funksjonærene omkommer ved arbeidsulykke i anleggstiden, kan konsesjonæren etter nærmere bestemmelse av Olje- og energidepartementet pålegges å sikre eventuelle etterlatte en øyeblikkelig erstatning.

6

(Konsesjonærens ansvar ved anlegg/drift m.v.)

Konsesjonæren plikter å påse at han selv, hans kontraktører og andre som har med anleggsarbeidet og kraftverksdriften å gjøre, unngår ødeleggelse av naturforekomster, landskapsområder, forminner m.v., når dette er ønskelig av vitenskapelige eller historiske grunner eller på grunn av områdenes naturskjønnhet eller egenart. Dersom slike ødeleggelser ikke kan unngås, skal naturvernmyndighetene underrettes.

7

(Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn m.v.)

Godkjenning av planer og tilsyn med utførelse og senere vedlikehold og drift av anlegg og tiltak som omfattes av denne post er tillagt NVE. Utgiftene forbundet med dette dekkes av konsesjonæren.

Konsesjonæren plikter å legge fram for NVE detaljerte planer med nødvendige opplysninger, beregninger og kostnadsoverslag for vassdragets utbygging. Arbeidet kan ikke settes igang før planene er godkjent. Anleggene skal utføres solid, minst mulig skjemmende og skal til enhver tid holdes i fullt driftsmessig stand.

Konsesjonæren plikter å planlegge, utføre og vedlikeholde hoved- og hjelpeanlegg slik at det øko-

logiske og landskapsarkitektoniske resultatet blir best mulig.

Kommunen skal ha anledning til å uttale seg om planene for anleggsveger, massetak og plassering av overskuddsmasser.

Konsesjonæren plikter å skaffe seg varig råderett over tipper og andre områder som trengs for å gjennomføre pålegg som blir gitt i forbindelse med denne post.

Konsesjonæren plikter å foreta en forsvarlig opprydding av anleggsområdene. Oppryddingen må være ferdig senest 2 år etter at vedkommende anlegg eller del av anlegg er satt i drift.

Hjelpeanlegg kan pålegges planlagt slik at de senere blir til varig nytte for allmennheten dersom det kan skje uten uforholdsmessig utgift eller ulempe for anlegget.

Ansvar for hjelpeanlegg kan ikke overdras til andre uten NVEs samtykke.

8

(Automatisk fredete kulturminner)

Viser det seg i anleggs- eller driftsfasen at tiltaket kan være egnet til å skade, ødelegge, flytte, forandre, skjule eller på annen måte utilbørlig skjemme automatisk fredete kulturminner som hittil ikke har vært kjent, skal melding om dette sendes fylkeskommunens kulturminneforvaltning med det samme og arbeidet stanses i den utstrekning tiltaket kan berøre kulturminnet, jf. lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner § 8 annet ledd, jf. §§ 3 og 4.

9

(Ferdsel m.v.)

Konsesjonæren plikter å erstatte utgifter til vedlikehold og istandsettelse av offentlige veger, bruer og kaier, hvis disse utgifter blir særlig øket ved anleggsarbeidet. I tvisttilfelle avgjøres spørsmålet om hvorvidt vilkårene for refusjonsplikten er til stede, samt erstatningens størrelse ved skjønn på konsesjonærens bekostning.

Veger, bruer og kaier som konsesjonæren bygger, skal kunne benyttes av allmennheten, med mindre Olje- og energidepartementet treffer annen bestemmelse. Anleggsveiene skal holdes stengt for allmennheten i anleggsperioden.

10

(Hydrologiske observasjoner, kart m.v.)

Konsesjonæren skal etter nærmere bestemmelse av Olje- og energidepartementet utføre de hydrologiske observasjoner som i det offentlige interesser finnes påkrevet og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige.

Kopier av alle kart som konsesjonæren måtte la oppta i anledning av anleggene, skal sendes Sta-

tens kartverk med opplysning om hvordan målingene er utført.

11

(Konsesjonskraft)

Konsesjonæren skal avstå til kommuner og fylkeskommuner som kraftanlegget ligger i, inntil 10 % av den gjennomsnittlige kraftmengden som vannfallet etter foretatt utbygging kan yte med påregnelig vannføring år om annet. Avståelse og fordeling avgjøres av Olje- og energidepartementet med grunnlag i kommunenes behov til den alminnelige elektrisitetsforsyning.

Konsesjonæren kan i tillegg pålegges å avstå til staten inntil 5 % av kraften, beregnet som i første ledd.

Olje- og energidepartementet bestemmer hvordan kraften skal avstås og beregner effekt og energi.

Kraften tas ut i kraftstasjonens apparatanlegg for utgående ledninger eller fra konsesjonærens ledninger med leveringssikkerhet som fastkraft og brukstid ned til 5000 timer årlig. Konsesjonæren kan ikke sette seg imot at kraften tas ut fra andres ledninger og plikter i så fall å stille kraften til rådighet. Kostnadene ved omforming og overføring av kraften ved uttak andre steder enn i kraftstasjonens apparatanlegg for utgående ledninger, betales av den som tar ut kraften.

Konsesjonæren har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft uttas. Samtidig som uttak varsles, kan forlanges oppgitt den brukstid som ønskes benyttet og brukstidens fordeling over året. Tvist om fordelingen avgjøres av Olje- og energidepartementet. Oppsigelse av konsesjonskraft kan skje med 2 års varsel.

Prisen på kraften, referert kraftstasjonens apparatanlegg for utgående ledninger, fastsettes hvert år av Olje- og energidepartementet basert på gjennomsnittlig selvkost for et representativt antall vannkraftverk i hele landet.

Unnlater konsesjonæren å levere kraft som er betinget i denne post uten at vis major, streik eller lockout hindrer leveransen, plikter han etter Olje- og energidepartementets bestemmelse å betale til statskassen en mulkt som for hver kWh som urettelig ikke er levert, svarer til den pris pr kWh som hvert år fastsettes av Olje- og energidepartementet, med et påslag av 100 %. Det offentlige skal være berettiget til etter Olje- og energidepartementets bestemmelse å overta driften av kraftverket for eierens regning og risiko, dersom dette blir nødvendig for å levere den betingede kraften.

Vedtak om avståelse og fordeling av kraft kan tas opp til ny prøvelse etter 20 år fra vedtakets dato.

12

(Kontroll med overholdelsen av vilkårene)

Konsesjonæren underkaster seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av Olje- og ener-

gidepartementet til kontroll med overholdelsen av de oppstilte vilkår.

Utgiftene med kontrollen erstattes det offentlige av konsesjonæren etter nærmere regler som fastsettes av Olje- og energidepartementet.

Gjentatte eller fortsatte overtredelser av postene 2, 4, 14 kan medføre at konsesjonen trekkes tilbake i samsvar med bestemmelsene i industrikonsesjonsloven § 26.

For overtredelse av bestemmelsene i konsesjonen eller andre i loven eller i medhold av loven fastsatte bestemmelser, kan Olje- og energidepartementet fastsette en tvangsmulkt på inntil kr 100 000 pr

dag til forholdet er brakt i orden, eller inntil kr 500 000 for hver overtredelse, såfremt det ikke er fastsatt annen straff for overtredelse av vilkåret. Pålegg om mulkt er tvangsgrunnlag for utlegg. Olje- og energidepartementet kan justere beløpene hvert 5. år.

13

(Tinglysing)

Konsesjonen skal tinglyses i de rettskretser hvor anleggene ligger, jf industrikonsesjonsloven § 2.

Vilkår

for tillatelse etter vannressursloven § 8 jf. § 25 for Otra Kraft DA til å bygge Dam Sarvsfossen og Skarg kraftverk i Bykle kommune, Aust-Agder fylke

(Meddelt ved kgl. res. 3. oktober 2003)

1

(Reguleringsgrenser og vannslipping.)

Dersom vannslippingen foregår i strid med dette reglementet, kan utbyggeren pålegges en tvangsmulkt til staten av inntil kr 1 mill. for hver gang etter Olje- og energidepartementets nærmere bestemmelse.

2

(Byggefrister m.v.)

Arbeidet må påbegynnes innen en frist av ikke over 5 år fra konsesjonens datum og fullføres innen en ytterligere frist av 5 år.

Dersom disse fristene oversettes uten tillatelse fra Olje- og energidepartementet, faller tillatelse bort i samsvar med vannressursloven § 27 jf § 19 siste ledd.

3

(Utbyggers ansvar ved anlegg/drift m.v.)

Utbyggeren plikter å påse at han selv, hans kontraktører og andre som har med anleggsarbeidet og kraftverksdriften å gjøre, unngår ødeleggelse av naturforekomster, landskapsområder, fornminner m.v., når dette er ønskelig av vitenskapelige eller historiske grunner eller på grunn av områdenes naturskjønnhet eller egenart. Dersom slike ødeleggelser ikke kan unngås, skal rette myndigheter underrettes i god tid på forhånd.

4

(Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn m.v.)

Godkjenning av planer og tilsyn med utførelse og senere vedlikehold og drift av anlegg og tiltak som omfattes av denne post er tillagt NVE. Utgiftene forbundet med dette dekkes av utbyggeren.

Utbyggeren plikter å legge fram for NVE detaljerte planer med nødvendige opplysninger, beregninger og kostnadsoverslag for reguleringsanleggene. Arbeidet kan ikke settes igang før planene er godkjent. Anleggene skal utføres solid, minst mulig skjemmende og skal til enhver tid holdes i full driftsmessig stand.

Utbyggeren plikter å planlegge, utføre og vedli-

keholde hoved- og hjelpeanlegg slik at det økologiske og landskapsarkitektoniske resultat blir best mulig.

Kommunen skal ha anledning til å uttale seg om planene for anleggsveger, massetak og plassering av overskuddsmasser.

Utbyggeren plikter å skaffe seg varig råderett over tipper og andre områder som trengs for å gjennomføre pålegg som blir gitt i forbindelse med denne post.

Utbyggeren plikter å foreta en forsvarlig opprydding av anleggsområdene. Oppryddingen må være ferdig senest 2 år etter at vedkommende anlegg eller del av anlegg er satt i drift.

Hjelpeanlegg kan pålegges planlagt slik at de senere blir til varig nytte for allmennheten dersom det kan skje uten uforholdsmessig utgift eller ulempe for anlegget.

Ansvar for hjelpeanlegg kan ikke overdras til andre uten NVEs samtykke.

NVE kan gi pålegg om nærmere gjennomføring av plikter i henhold til denne posten.

5

(Naturforvaltning)

I

Utbyggeren plikter etter nærmere bestemmelse av Direktoratet for naturforvaltning (DN)

- å sørge for at forholdene i de vassdrag som berøres av denne utbygging er slik at de stedege fiskestammene i størst mulig grad opprettholder naturlig reproduksjon og produksjon og at de naturlige livsbetingelsene for fisk og øvrige naturlig forekommende plante- og dyrepopulasjoner forringes minst mulig,
- å kompensere for skader på den naturlige rekruttering av fiskestammene ved tiltak,
- å sørge for at fiskens vandringsmuligheter i vassdraget opprettholdes og at overføringer utformes slik at tap av fisk unngås,
- å sørge for at fiskemulighetene i størst mulig grad opprettholdes.
- å delta i finansiering av tiltak mot forsuring i henhold til en plan for hele vassdraget.

II

Utbyggeren plikter etter nærmere bestemmelse av DN å sørge for at forholdene for plante- og dyre-

livet i området som direkte eller indirekte berøres av reguleringen forringes minst mulig og om nødvendig utføre kompenserende tiltak.

III

Utbyggeren plikter etter nærmere bestemmelse av DN å sørge for at friluftslivets bruks- og opplevelsesverdier i området som berøres direkte eller indirekte av anleggsarbeid og regulering tas vare på i størst mulig grad. Om nødvendig må det utføres kompenserende tiltak og tilretteleggingstiltak.

IV

Utbyggeren plikter etter nærmere bestemmelse av DN å bekoste naturvitenskapelige undersøkelser samt friluftslivsundersøkelser i de områdene som berøres av utbyggingene og reguleringene. Dette kan være arkiveringsundersøkelser, langtidsundersøkelser og/eller etterundersøkelser. Utbyggeren kan også tilpliktes å delta i fellesfinansiering av større undersøkelser som omfatter områdene som direkte eller indirekte berøres av reguleringen.

V

Fra og med det år konsesjon er gitt, plikter konsesjonæren å innbetale årlige beløp til hver av kommunene Bykle og Valle på kr. 10.000,- til opphjälp av fisk/vilt/friluftslivet. Beløpene skal justeres etter de tidsintervaller som loven til enhver tid bestemmer. Beløpene skal nyttes etter nærmere bestemmelse av kommunestyrene til opphjälp av fisk/vilt i kommunene. Med hensyn til tiltak som kommer friluftslivet til gode skal beløpene nyttes etter nærmere bestemmelse gitt av DN.

VI

Utbyggeren kan bli pålagt å dekke utgiftene til ekstra oppsyn, herunder jakt- og fiskeoppsyn i anleggstiden.

VII

Alle utgifter forbundet med kontroll og tilsyn med overholdelsen av ovenstående vilkår eller pålegg gitt med hjemmel i disse vilkår, dekkes av utbyggeren.

6

(Automatisk fredete kulturminner)

Viser det seg i anleggs- eller driftsfasen at tiltaket kan være egnet til å skade, ødelegge, flytte, forandre, skjule eller på annen måte utilbørlig skjemme automatisk fredete kulturminner som hittil ikke har vært kjent, skal melding om dette sendes fylkeskommunens kulturminneforvaltning med det samme og arbeidet stanses i den utstrekning tiltaket kan berøre

kulturminnet, jf. lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner § 8 annet ledd, jf. §§ 3 og 4.

Konsesjonæren pålegges å avsette et engangsbeløp på kr 100 000,- til istandsetting av vassdragsrelaterte kulturminner i Valle og Bykle kommuner. Det skal tas kontakt med kulturminneforvaltningen i fylkeskommunen som ansvarlig for videre oppfølging av arbeidet.

7

(Forurensning m.v.)

Utbyggeren plikter etter fylkesmannens nærmere bestemmelse å utføre eller bekoste tiltak som i forbindelse med reguleringen er påkrevet av hensyn til forurensningsforholdene i vassdraget.

8

(Ferdsl m.v.)

Utbyggeren plikter å erstatte utgifter til vedlikehold og istandsettelse av offentlige veger, bruer og kaier, hvis disse utgifter blir særlig øket ved anleggsarbeidet. I tvisttilfelle avgjøres spørsmålet om hvorvidt vilkårene for refusjonsplikten er til stede, samt erstatningens størrelse ved skjønn på utbyggerens bekostning. Veger, bruer og kaier som utbyggeren bygger, skal kunne benyttes av allmennheten, med mindre Olje- og energidepartementet treffer annen bestemmelse. Anleggsveiene skal holdes stengt for allmennheten i anleggsperioden.

Utbyggeren plikter i nødvendig utstrekning å legge om turiststier og klopper som er i jevnlig bruk og som vil bli neddemmet eller på annen måte ødelagt/utlignjengelige.

9

(Terskler m.v.)

I de deler av vassdragene hvor inngrepene medfører vesentlige endringer i vannføring eller vannstand, kan Olje- og energidepartementet pålegge utbyggeren å bygge terskler, foreta biotopjusterende tiltak, elvekorreksjoner, opprenskinger m.v. for å redusere skadevirkninger.

Dersom inngrepene forårsaker erosjonsskader, fare for ras eller oversvømmelse, eller øker sannsynligheten for at slike skader vil inntreffe, kan Olje- og energidepartementet pålegge utbyggeren å bekoste sikringsarbeider eller delta med en del av utgiftene forbundet med dette.

Arbeidene skal påbegynnes straks detaljene er fastlagt og må gjennomføres så snart som mulig.

Terskelpålegget vil bygge på en samlet plan som ivaretar både private og allmenne interesser i vassdraget. Utarbeidelse av pålegget samt tilsyn med utførelse og senere vedlikehold er tillagt NVE. Utgiftene forbundet med tilsynet dekkes av utbyggeren.

Konsesjonærene betaler til sammen 1 million

kroner til krypsivfondet fastsatt i ny konsesjon til Otteraaens Brugseierforening til fortsatt regulering av Byglandsfjord m.v.

10

(Hydrologiske observasjoner, kart m.v.)

Utbyggeren skal etter nærmere bestemmelse av Olje- og energidepartementet utføre de hydrologiske observasjoner som er nødvendige for å ivareta det offentlige interesser og stille det innvunne materialet til disposisjon for det offentlige.

De tillatte reguleringsgrenser markeres ved faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle karter som utbyggeren måtte la oppta i anledning av anleggene, skal sendes Statens kartverk med opplysning om hvordan målingene er utført.

11

(Etterundersøkelser)

Utbyggeren kan pålegges å utføre og bekoste etterundersøkelser av reguleringsens virkninger for berørte interesser. Undersøkelsesrapportene med tilhørende materiale skal stilles til rådighet for det offentlige. Olje- og energidepartementet kan treffe nærmere bestemmelser om hvilke undersøkelser som skal foretas og hvem som skal utføre dem.

12

(Luftovermetning)

Utbyggeren plikter i samråd med NVE å utforme anlegget slik at mulighetene for luftovermetning i magasiner, åpne vannveger og i avløp til elv, vann eller sjø blir minst mulig. Skulle det likevel vise seg ved anleggets senere drift at luftovermetning fore-

kommer i skadelig omfang, kan utbyggeren etter nærmere bestemmelse av Olje- og energidepartementet bli pålagt å bekoste tiltak for å forhindre eller redusere problemene, herunder forsøk med hel eller delvis avstengning av anlegget for å lokalisere årsaken.

13

(Kontroll med overholdelsen av vilkårene)

Utbyggeren underkaster seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av Olje- og energidepartementet til kontroll med overholdelsen av de oppstilte vilkår.

Utgiftene med kontrollen erstattes det offentlige av utbyggeren etter nærmere regler som fastsettes av Olje- og energidepartementet.

Ved overtredelse av de fastsatte bestemmelser gitt i loven eller i medhold av loven plikter utbyggeren etter krav fra Olje- og energidepartementet å bringe forholdene i lovlig orden. Krav kan ikke fremsettes senere enn 20 år etter utløpet av det kalenderår da arbeidet ble fullført eller tiltaket trådte i virksomhet.

For overtredelse av bestemmelsene i konsesjonen eller andre i loven eller i medhold av loven fastsatte bestemmelser kan Olje- og energidepartementet fastsette en tvangsmulkt på inntil kr 100 000 pr dag eller inntil kr 500 000 for hver overtredelse. Pålegg om mulkt er tvangsgrunnlag for utlegg. Olje- og energidepartementet kan justere beløpet hvert 5. år.

14

(Mering av usikker is)

De partier av isen på vann og inntaksmagasiner som mister bæreevnen på grunn av regulerings- og overføringene må merkes eller sikres etter nærmere anvisning av NVE.

Manøvreringsreglement

for regulering av Otravassdraget

(Fastsatt ved kgl. res. 3. oktober 2003)

(erstatte reglement sist endret ved kgl. res. 02.06.1995)

1.

A Reguleringer

Magasin	Naturlig vannst. kote	Reg. grenser		Reg. høyde m
		Øvre kote	Nedre kote	
Breivatn-Sesvatn	895,0	896,5	894,0	2,5
Skyvatn	1090,0		1078,0	12,0
Store Førresvatn	839,0	843,0	836,0	7,0
Hartevatn	753,9	758,9	751,9	7,0
Ormsavatn	866,0	868,0	856,5	11,5
Vatnedalsvatn	745,0	840,0	700,0	140,0
Store Urarvatn	1160,0	1175,0	1141,0	34,0
Lille Urarvatn	1153,5	1175,0	1151,0	24,0
Reinevatn	1171,7	1175,0	1165,0	10,0
Skarjesvatn	1076,6	1079,0	1075,0	4,0
Sarvsfossen inntaksmagasin	592,5	633,0	630,0	3,0
Bossvatn	529,0	551,0	495,0	56,0
Bykil		500,0	499,0	1,0
Hovatn	685,68	690,68	673,84	16,84
Langerakvatn	595,34	597,84	593,84	4,0
Gyvatn	561,5	564,5		3,0
Byglandsfjord		203,0	198,0	5,0

For Byglandsfjord er angitt de samme høyder som i tidligere reglement, høydene for Skarjesvatn er angitt i lokalt høydesystem, mens høydene for alle de øvrige magasinene refererer seg til fastmerker i NVEs nivelllementer.

I Hartevatn kan magasinet over kote 757,3 benyttes ved pumping til Vatnedalsvatn. Nedtapping av Hartevatn under 757,3 må etter bestemmelse av departementet bare finne sted når ekstraordinære forhold for landets kraftforsyning har oppstått.

Retten til nedtapping under nevnte kotehøyde kan etter departementets bestemmelse innskrenkes eller helt falle bort dersom dette skulle vise seg nødvendig av hensyn til forurensningssituasjon i vassdraget.

I tiden fra vårflommens kulminasjon og ut august måned skal vannstanden i Bossvatn ikke være lavere en kote 531,0 og i Byglandsfjorden ikke være lavere enn kote 202,0. Regulanten oppfordres til å søke å holde vannstanden på kote 202,5 i Byglandsfjorden i denne perioden. Så lenge det ikke er nødvendig av hensyn til minste vannføringsbestemmelse skal ikke Brivatn-Sesvatn senkes under kote 896,0 i samme periode.

Ved manøvrering av Byglandsfjorden skal det legges vekt på å unngå raske variasjoner i vannstanden. Regulanten oppfordres til å holde vannstanden

stabil på kote 200,5 eller lavere i blekas gytetid, normalt i perioden 20. november til 20. desember.

I perioden fra 1. mai til 1. september skal det ikke tappes fra Hovatn før vannstanden har nådd kote 685,7. Når denne vannstanden er nådd skal det ikke tappes slik at vannstanden kommer under kote 685,7.

Med unntak av dammen ved Byglandsfjord har samtlige dammer faste overløp. Vannstanden i de enkelte vatn stiger derfor noe over øvre reguleringsgrense under flom.

Reguleringsgrensene skal betegnes med faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

B. Overføringer

1. Avløpet fra Nørste Brandsvatn i Gjeiskeliåna (14,3 km²) overføres til Auervassåa.
2. Av avløpet fra Hartevatns felt (17 km²) i Auervassåa, sammen med avløpet under pkt. 1, overføres inntil 1,5 m³/sek. til Børtevatnsbekken. Resten av avløpet overføres fra Bastogdalen til Hartevatn sammen med avløpet fra et lokalt felt (3,0 km²) i Bastogdalen.
3. Avløpet fra et felt på 5 km² i Fjordungsbekken overføres til Hartevatn.

4. Avløpet fra Skyvatn (18 km²) overføres til Væringsåa.
 5. Avløpet fra Lislevatn (244 km²) kan overføres til store Førsvatn. Avløpet fra Væringsåa (38 km²) sammen med avløpet under pkt. 4 føres inn på overføringstunnelen.
 6. Avløpet fra Hartevatns restfelt (98,7 km²) sammen med pålagt minstevassføring fra Lislevatn og avløpet under pkt. 2 og 3 føres ved pumping inn på overføringstunnelen fra Lislevatn.
 7. Avløpet fra store Førsvatn sammen med avløpet under pkt. 5 og 6, i alt 491 km², overføres til Vatnedalsvatn.
- b. 1. Avløpet fra Reinevatn (16 km²) overføres til Urarvatn.
2. Avløpet fra Skarjesvatn (28 km²) kan via pumping overføres til Urarvatn for lagring.
3. Avløpet fra Urarvatn overføres via Skarje kraftverk til Bossvatn.
- c. 1. Avløpet fra følgende felter kan via driftstunnelen for Holen kraftverk føres til Vatnedalsvatn for lagring:
- Kvervå 18 km²
 - rest Skarjeså 8 km²
 - Trågumså 7,3 km²
 - Hisbekken 3,1 km²
 - Fossbekken 2,3 km²
 - Kvernbecken 1,5 km²
2. Avløpet fra Vatnedalsvatns felt (eksl nedbørfeltet til Urarvatn, jf ovf pkt b 3) inkl avløpene under pkt a 6 og c I (i alt 714 km²) overføres via Holen kraftverk til Bossvatn.
- d. 1. Avløpet fra Otras restfelt ved Sarvsfoss (192 km²) overføres til Bossvatn.
2. Avløpet fra følgende felter kan via driftstunnelen for Brokke kraftverk føres til Bossvatn for lagring:
- Holsbekkene 5,6 km²
 - Heiså (Bykle kommune) 33 km²
 - Ljoså m/bielv Gjessløyå 123 km²
 - Sollibekken 7,6 km²
 - Lisleå 12,8 km²
 - Flåsse 3,2 km²
 - Amlå 5,3 km²
 - Kåvå 18 km²
 - Hovedstøylså 14 km²
 - Farå 109 km²
3. Avløpet fra følgende felt overføres til eksisterende tunnel fra Farå til Brokke kraftverk:
- Strendetjønnbekken 5,5 km²
 - Bestelandså 31,1 km²
 - Fjellskarå 11,1 km²
4. Avløpet fra følgende felt overføres via tunnel til Sarvsfossen inntaksmagasin:
- Bjørnarå 65,5 km²

- Blautgrjøtbekken 2,6 km²
- Løyningsbekken 3,0 km²
- Optestøylbekken 5,0 km²
- Stemtjørnsbekken 2,5 km²
- Bjorbekken 3,0 km²
- Lauvtjønn 1,2 km²

- e. 1. Avløpet fra Heisvassdraget (Bygland kommune) ovenfor kote 725 overføres til Fiskeløys, og overføres videre sammen med avløpet fra Fiskeløys til driftstunnelen for Hovvatn kraftverk. Det overførte avløpet kan magasineres i Hovvatn.

2.

For den alminnelige fløting nedenfor Ose avgis vann etter bestemmelser som fastsettes ved overenskomst eller skjønn.

3.

Manøvreringen av magasinene ovenfor Byglandsfjord skal primært skje med hensyn til fallene i denne del av vassdraget.

Det skal likevel ved manøvreringen tas hensyn til de nedenforliggende grunneiere og til allmenne interesser.

Fra Lislevatn skal i tiden fra snøsmeltingens begynnelse og til 15. oktober slippes en minstevassføring på 2 m³/sek og resten av året minst 1 m³/sek. I Otra nedenfor Børtemannsbekken skal det i samme tidsrom holdes minstevassføringer på henholdsvis 4 m³/sek og 1 m³/sek.

Fra Hartevatn skal i tiden 15. juni til 15. september slippes en minstevassføring på 2 m³/sek. og resten av året minst 0,5 m³/sek.

Vassføringen målt ved Hoslemo VM må aldri være under 4 m³/sek. fra snøsmeltingens begynnelse til 15. oktober og 2 m³/sek. resten av året.

Ved en tapping forbi dammen ved Bykil som aldri må være mindre enn 0,2 m³/sek. skal det sørges for at vassføringen ved Valle VM ikke kommer under 5 m³/sek. om sommeren og 2 m³/sek. om vinteren. Vassføringen skal etter nærmere bestemmelse av departementet kunne økes til 3 m³/sek. om vinteren.

Fra inntaket i Bjørnarå skal det slippes minstevannføring på 0,2 m³/sek når dette er mulig ut fra naturlig tilsig.

Fra inntaket i Optestøylsbekken skal det slippes minstevannføring på 0,02 m³/sek når dette er mulig ut fra naturlig tilsig.

Fra Gyvatn skal det slippes minstevannføring på 0,3 m³/sek.

Fra Langerakvatn skal det slippe minstevannføring på 0,1 m³/s.

Nedenfor Byglandsfjord skal vassføringen målt ved Vigeland VM i den tid restriksjoner nevnt under punkt A for tapping fra Byglandsfjord gjelder, ikke komme under 50 m³/sek. På samme måte som oven-

for skal minstevassføringen etter nærmere bestemmelse av departementet kunne økes til 80 m³/sek. Vannføringen ut fra Byglandsfjord skal hele året ikke være lavere enn 15 m³/s.

Vannstanden i Byglandsfjord må ikke overstige kote 203 uten at alle bevegelige flomløp er åpne. Flomvatn fra Urarmagasinet avledes både til Uraråni og Skarjesåni tilsvarende naturlige avløp fra Urarvatn og Reinevatn før regulering. Flomvassføringen i Skarjeså og Bossvasså kan under driftsuhell i Urar eller Skarjes, respektive Brokke kraftstasjoner bli noe større enn under normale forhold. Forøvrig må vassdragets flomvassføring ikke unødig forøkes. Tappingene kan ellers skje etter kraftverkens behov.

Imidlertid kan konsesjonæren etter departementets nærmere bestemmelser tilpliktes å slippe kunstige flommer i kritiske forurensningsperioder og lokkeflommer på den lakseførende delen av vassdraget.

4.

Det skal påses at flomløp og tappeløp ikke hindres av is eller lignende samt at reguleringsanleggene til enhver tid er i god stand. Det føres protokoll over manøvreringen og avleste vannstander samt observeres og noteres om det forlanges, nedbørmeng-

der, temperatur, snødybder m.v. NVE kan forlange å få tilsendt utskrift av protokollen som regulanten plikter å oppbevare så lenge reguleringen består.

5.

Det skal påses at flomløp og tappeløp ikke hindres av is eller lignende og at reguleringsanleggene til enhver tid er i god stand. Det føres protokoll over manøvreringen og avleste vannstander. Dersom det forlanges, skal også nedbørmengder, temperaturer, snødybde m.v. observeres og noteres. NVE kan forlange å få tilsendt utskrift av protokollen som regulanten plikter å oppbevare for hele reguleringstiden.

6

Viser det seg at slippingen etter dette reglementet medfører skadelige virkninger av omfang for allmenne interesser, kan Kongen uten erstatning til konsesjonæren, men med plikt for denne til å erstatte mulige skadevirkninger for tredjemann, fastsette de endringer i reglementet som finnes nødvendige.

Forandringer i reglementet kan bare foretas av Kongen etter at de interesserte har hatt anledning til å uttale seg.

Mulig tvist om forståelsen av dette reglementet avgjøres av Olje- og energidepartementet.



DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

Agder Energi Produksjon AS
Serviceboks 603
4606 Kristiansand

AE PRODUKSJON	
Saksnr./doknr.: 03/000118-23	
Mottatt: 21 APR 2005	
Saksbeh. DAGJER	Kopik NUSAG
Arkivnr.: 56 ULEB-330	

Deres ref

Vår ref
03/01271

Dato
20 APR 2005

Agder Energi Produksjon - tillatelse til bygging av Uleberg kraftverk i Skjerkavassdraget i Evje og Hornes kommune i Aust-Agder

- ./ Med henvisning til departementets brev av 27.10.04, oversendes vedlagt kopi av vilkårene for ovennevnte tillatelse.

Departementet skal meddele følgende hva angår vilkårene:

Arbeidet må påbegynnes innen 5 år fra konsesjonstidspunktet, og fullføres innen en frist av ytterligere 5 år, jf. post 2. Vilårene for konsesjonen skal revideres i 2024 sammen med revisjon av "Ny reguleringskonsesjon for Byglandsfjorden m.m. i Otravassdraget", jf. post 15.

I den utstrekning planer ikke allerede er sendt NVE for godkjennelse, ber en om at dette snarest blir gjort, jf. post 4.

Saker i forbindelse med vilkårenes post 5 (Naturforvaltning) hører inn under Direktoratet for naturforvaltning.

Saker i forbindelse med post 7 (Forurensning) hører inn under fylkesmannen.

NVE gis myndighet til å foreta utarbeidelse av pålegg samt å føre tilsyn med utførelse og senere vedlikehold av terskler, jf. post 9. Videre gis NVE myndighet til å treffe bestemmelser om hydrologiske observasjoner, etterundersøkelser og merking av usikker is, jf. post 10, 11 og 14.

Vilkårene i konsesjonen om konsesjonærens ansvar ved anlegg/drift og kulturminner bes ivaretatt.

Departementet forbeholder seg retten til å treffe enhver bestemmelse som måtte anses påkrevd i anledning konsesjonsbetingelsene og kontrollen med overholdelse av disse, jf. post 13. For overtredelse av bestemmelsene i konsesjonen eller andre i loven eller i medhold av loven fastsatte bestemmelser, kan departementet fastsette en tvangsmulkt på inntil kr. 100. 000,- pr. dag til forholdet er brakt i orden, eller inntil kr 500. 000,- for hver overtredelse.

Med hilsen



Per Håkon Høisvæen (e.f.)
ekspedisjonssjef



for Harald Solli
avdelingsdirektør

Tillatelse
for
Agder Energi Produksjon
til bygging av Uleberg kraftverk i Evje og Hornnes kommune i Aust-Agder
(Meddelt ved kgl.res. av 15. oktober 2004)

Ved kongelig resolusjon av 15. oktober 2004 er bestemt:

1. I medhold av lov om vassdrag og grunnvann av 24. november 2000 nr. 82 § 8, jf. § 25, gis Agder Energi Produksjon AS tillatelse til å bygge Uleberg kraftverk i Skjerkavassdraget i Evje og Hornnes kommune i Aust-Agder.
2. I medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6 § 11 gis Agder Energi Produksjon AS tillatelse til å bygge Uleberg kraftverk.
3. I medhold av lov om oreigning av fast eigedom av 23. oktober 1959 nr. 3 § 2 nr. 51, gis Agder Energi Produksjon AS tillatelse til å ekspropriere nødvendig grunn og rettigheter i tilknytning til utbyggingen.
4. Tillatelsene gis på de vilkår som er inntatt i Olje- og energidepartementets foredrag av 15. oktober 2004.

Vilkår for tillatelse etter vannressursloven § 8 for Agder Energi Produksjon til å bygge Uleberg kraftverk i Evje og Hornnes kommune, Aust-Agder fylke

(Meddelt ved kgl.res. av 15. oktober 2004)

1

(Reguleringsgrenser og vannslipping.)

Det etableres inntaksmagasin i Skjerka med følgende reguleringsgrenser:

Magasin	HRV kote	LRV kote	Regulering m
Skjerka	370	369	1,0

Det skal slippes en minstevannsføring fra inntaksdammen på 0,34 m³/s. Det forutsettes at inntaksmagasinet ikke blir benyttet til start/stopp kjøring. Dersom tilsiget er mindre enn minstevannføringen skal hele tilsiget slippes.

2

(Bortfall av konsesjon)

Konsesjonen faller bort hvis ikke arbeidet er satt i gang senest fem år fra konsesjonens dato og fullføres innen ytterligere fem år jf. vassdragsreguleringsloven § 12 nr. 1 og vannressursloven §§ 19 tredje ledd og 26 første ledd. Olje- og energidepartementet kan forlenge fristen med inntil fem nye år. I fristene regnes ikke den tid som på grunn av særlige forhold (vis major), streik eller lockout har vært umulig å utnytte.

3

(Konsesjonærs ansvar ved anlegg/drift m.v.)

Konsesjonæren plikter å påse at han selv, hans kontraktører og andre som har med anleggsarbeidet og kraftverksdriften å gjøre, unngår ødeleggelse av naturforekomster, landskapsområder, fomminner m.v., når dette er ønskelig av vitenskapelige eller historiske grunner eller på grunn av områdenes naturskjønnhet eller egenart. Dersom slike ødeleggelser ikke kan unngås, skal rette myndigheter underrettes i god tid på forhånd.

4

(Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn m.v.)

Godkjenning av planer og tilsyn med utførelse og senere vedlikehold og drift av anlegg og tiltak som omfattes av denne post er tillagt NVE. Utgiftene forbundet med dette dekkes av konsesjonæren.

Konsesjonæren plikter å legge fram for NVE detaljerte planer med nødvendige opplysninger, beregninger og kostnadsoverslag for reguleringsanleggene. Arbeidet kan ikke settes igang før planene er godkjent. Anleggene skal utføres solid, minst mulig skjemmende og skal til enhver tid holdes i full driftsmessig stand.

Konsesjonæren plikter å planlegge, utføre og vedlikeholde hoved- og hjelpeanlegg slik at det økologiske og landskapsarkitektoniske resultat blir best mulig.

Kommunen skal ha anledning til å uttale seg om planene for anleggsveger, massetak og plassering av overskuddsmasser.

Konsesjonæren plikter å skaffe seg varig råderett over tipper og andre områder som trenges for å gjennomføre pålegg som blir gitt i forbindelse med denne post.

Konsesjonæren plikter å foreta en forsvarlig opprydding av anleggsområdene. Oppryddingen må være ferdig senest 2 år etter at vedkommende anlegg eller del av anlegg er satt i drift.

Hjelpeanlegg kan pålegges planlagt slik at de senere blir til varig nytte for allmennheten dersom det kan skje uten uforholdsmessig utgift eller ulempe for anlegget.

Ansvar for hjelpeanlegg kan ikke overdras til andre uten NVEs samtykke.

NVE kan gi pålegg om nærmere gjennomføring av plikter i henhold til denne posten.

5
(Naturforvaltning)

I

Konsesjonæren plikter etter nærmere bestemmelse av Direktoratet for naturforvaltning (DN)

- a. å sørge for at forholdene i Skjerka er slik at de stedegne fiskestammene i størst mulig grad opprettholder naturlig reproduksjon og produksjon, og at de naturlige livsbetingelsene for fisk og øvrige naturlig forekommende plante- og dyrepopulasjoner forringes minst mulig,
- b. å kompensere for skader på den naturlige rekruttering av fiskestammene ved tiltak,
- c. å sørge for at fiskens vandringsmuligheter i vassdraget opprettholdes og at overføringer utformes slik at tap av fisk reduseres,
- d. å sørge for at fiskemulighetene i størst mulig grad opprettholdes.

II

Konsesjonæren plikter etter nærmere bestemmelse av Direktoratet for naturforvaltning (DN) å sørge for at forholdene for plante- og dyrelivet i området som direkte eller indirekte berøres av reguleringen forringes minst mulig og om nødvendig utføre kompenserende tiltak.

III

Konsesjonæren plikter etter nærmere bestemmelse av Direktoratet for naturforvaltning (DN) å sørge for at friluftslivets bruks- og opplevelsesverdier i området som berøres direkte eller indirekte av anleggsarbeid og regulering tas vare på i størst mulig grad. Om nødvendig må det utføres kompenserende tiltak og tilretteleggingstiltak.

IV

Konsesjonæren plikter etter nærmere bestemmelse av Direktoratet for naturforvaltning (DN) å bekoste naturvitenskapelige undersøkelser samt friluftslivsundersøkelser i de områdene som berøres av reguleringen. Dette kan være arkiveringsundersøkelser. Konsesjonæren kan også tilpliktes å delta i fellesfinansiering av større undersøkelser som omfatter

områdene som direkte eller indirekte berøres av reguleringen.

V

Alle utgifter forbundet med kontroll og tilsyn med overholdelsen av ovenstående vilkår eller pålegg gitt med hjemmel i disse vilkår, dekkes av konsesjonæren.

6

(Automatisk fredete kulturminner)

Konsesjonæren plikter i god tid før anleggsstart å undersøke om tiltaket berører automatisk fredede kulturminner etter lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner § 9. Viser det seg at tiltaket kan være egnet til å skade, ødelegge, flytte, forandre, skjule eller på annen måte utilbørlig skjemme automatisk fredede kulturminner, plikter konsesjonæren å søke om dispensasjon fra den automatiske fredningen etter kulturminneloven § 8 første ledd, jf. §§ 3 og 4.

Viser det seg i anleggs- eller driftsfasen at tiltaket kan være egnet til å skade, ødelegge, flytte, forandre, skjule eller på annen måte utilbørlig skjemme automatisk fredete kulturminner som hittil ikke har vært kjent, skal melding om dette sendes fylkeskommunens kulturminneforvaltning med det samme og arbeidet stanses i den utstrekning tiltaket kan berøre kulturminnet, jf. lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner § 8 annet ledd, jf. §§ 3 og 4.

7

(Forurensning m.v.)

Konsesjonæren plikter etter fylkesmannens nærmere bestemmelse å utføre eller bekoste tiltak som i forbindelse med reguleringen er påkrevet av hensyn til forurensningsforholdene i vassdraget.

8

(Ferdsl m.v.)

Konsesjonæren plikter å erstatte utgifter til vedlikehold og istandsettelse av offentlige veier, bruer og kaier, hvis disse utgifter blir særlig øket ved anleggsarbeidet. I tvisttilfelle avgjøres spørsmålet om hvorvidt vilkårene for refusjonsplikten er til stede, samt erstatningens størrelse ved skjønn på

konsesjonærens bekostning. Veger, bru og kaier som konsesjonæren bygger, skal kunne benyttes av allmennheten, med mindre Olje- og energidepartementet treffer annen bestemmelse.

Konsesjonæren plikter i nødvendig utstrekning å legge om turiststier og klopper som er i jevnlig bruk og som vil bli neddemmet eller på annen måte ødelagt/utilgjengelige.

9

(Terskler m.v.)

I de deler av vassdraget hvor inngrepene medfører vesentlige endringer i vannføring eller vannstand, kan Olje- og energidepartementet pålegge konsesjonæren å bygge terskler, foreta biotopjusterende tiltak, elvekorleksjoner, opprensninger m.v. for å redusere skadevirkninger.

Dersom inngrepene forårsaker erosjonsskader, fare for ras eller oversvømmelse, eller øker sannsynligheten for at slike skader vil inntreffe, kan Olje- og energidepartementet pålegge konsesjonæren å bekoste sikringsarbeider eller delta med en del av utgiftene forbundet med dette.

Arbeidene skal påbegynnes straks detaljene er fastlagt og må gjennomføres så snart som mulig.

Terskelpålegget vil bygge på en samlet plan som ivaretar både private og allmenne interesser i vassdraget. Utarbeidelse av pålegget samt tilsyn med utførelse og senere vedlikehold er tillagt NVE. Utgiftene forbundet med tilsynet dekkes av konsesjonæren.

10

(Hydrologiske observasjoner, kart m.v.)

Konsesjonæren skal etter nærmere bestemmelse av Olje- og energidepartementet utføre de hydrologiske observasjoner som er nødvendige for å ivareta det offentlige interesser og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige.

De tillatte reguleringsgrenser markeres ved faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle karter som konsesjonæren måtte la oppta i anledning av anleggene, skal sendes Statens kartverk med opplysning om hvordan målingene er utført.

11

(Etterundersøkelser)

Konsesjonæren kan pålegges å utføre og bekoste etterundersøkelser av regulerings virkninger for berørte interesser. Undersøkelsesrapportene med tilhørende materiale skal stilles til rådighet for det offentlige. Olje- og energidepartementet kan treffe nærmere bestemmelser om hvilke undersøkelser som skal foretas og hvem som skal utføre dem.

12

(Luftovermetning)

Konsesjonæren plikter i samråd med NVE å utforme anlegget slik at mulighetene for luftovermetning i magasiner, åpne vannveger og i avløp til elv, vann eller sjø blir minst mulig. Skulle det likevel vise seg ved anleggets senere drift at luftovermetning forekommer i skadelig omfang, kan konsesjonæren etter nærmere bestemmelse av Olje- og energidepartementet bli pålagt å bekoste tiltak for å forhindre eller redusere problemene, herunder forsøk med hel eller delvis avstengning av anlegget for å lokalisere årsaken.

13

(Kontroll med overholdelsen av vilkårene)

Konsesjonæren underkaster seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av Olje- og energidepartementet til kontroll med overholdelsen av de oppstilte vilkår.

Utgiftene med kontrollen erstattes det offentlige av konsesjonæren etter nærmere regler som fastsettes av Olje- og energidepartementet.

Ved overtredelse av de fastsatte bestemmelser gitt i loven eller i medhold av loven plikter konsesjonæren etter krav fra Olje- og energidepartementet å bringe forholdene i lovlig orden. Krav kan ikke fremsettes senere enn 20 år etter utløpet av det kalenderår da arbeidet ble fullført eller tiltaket trådte i virksomhet.

For overtredelse av bestemmelsene i konsesjonen eller andre i loven eller i medhold av loven fastsatte bestemmelser kan Olje- og energidepartementet fastsette en tvangsmulkt på inntil kr 100 000 pr. dag eller inntil kr 500 000 for hver overtredelse. Pålegg om

mulkt er tvangsgrunnlag for utlegg. Olje- og energi-
departementet kan justere beløpet hvert 5. år.

***** Ekstra vilkår*****

14

(Merking av usikker is)

De partier av isen på vann og inntaksmagasiner
som mister bæreevnen på grunn av reguleringene og
overføringene må merkes eller sikres etter nærmere
anvisning av NVE.

15

(Revisjon av vilkår)

Vilkårene for Uleberg-konsesjonen skal revideres i
2024 sammen med revisjon av " *Ny
reguleringskonsesjon for Byglandsfjorden m.m. i
Otravassdraget* " fastsatt ved kgl res. 03.10.03.

13. Otteraaens Brugseierforening

(Omgjøring av konsesjonsvilkår om tidsbegrensning og hjemfall for Otravassdraget)

Olje- og energidepartementets samtykke 8. juli 2016.

1. Bakgrunn

Otteraaens Brugseierforening har i medhold av vassdragsreguleringsloven § 10 nr. 3 annet ledd søkt om omgjøring av vilkår om tidsbegrensning og hjemfall inntatt i fire av brukseierforeningens reguleringskonsesjoner, jf. brev fra Advokatfirmaet Haavind AS av 18.12.15.

I Otteraaens Brugseierforening er det en overveiende offentlig deltagelse. Medlemmene Agder Energi Vannkraft AS, Skagerak Kraft AS og Otra Kraft DA er alle 100 prosent offentlig eid. I tillegg er det en privat aktør – Hydro Vigelands Brug AS (HVB). HVB eier Vigeland kraftverk og har noen få prosent eierandel i de fire aktuelle reguleringskonsesjonene;

- Regulering og overføring i Otra, ekspropriasjon mv. Brokke meddelt 15.9.1961 (2,44 % eierandel),
- Ytterligere regulering av Hovatn meddelt 16.6.1967 (3,04 % eierandel),
- Øvre Otra. Ytterligere regulering, overføring og erverv meddelt 15.11.1974 (1,34 % eierandel) og
- Overføring av deler av Heisvassdraget til Hovatn meddelt 23.12.1988 (1,67 % eierandel).

Alle fire reguleringskonsesjoner er gitt på ubegrenset tid, jf. vilkårene post 1, men med vilkår om tidsbegrensning og hjemfall for private medeiere. I realiteten gjelder tidsbegrensningen kun for HVB.

En mindre del av fallet i Hallandsfoss som utnyttes i Vigeland kraftverk leier HVB av Vennesla kommune. Det er meddelt bruksrettskonsesjon 19.6.1981 hvor det fremgår at konsesjonen gjelder så lenge leiekontrakten varer, dog ikke utover 4. mai 2038. Øvrige fall som utnyttes i kraftverket eies konsesjonsfritt av HVB, og det er ikke vilkår om hjemfall til fallrettighetene som utnyttes i kraftverket.

2. Departementets vurdering

Etter vassdragsreguleringsloven § 10 nr. 3 annet ledd annet punktum *skal* en søknad om endring av tidligere fastsatte vilkår om tidsbegrensning innvilges så fremt konsesjonæren oppfyller vilkårene i industrikonsesjonsloven § 2 første ledd om at selskapet:

"direkte eller indirekte er eid av et statsforetak eller en eller flere kommuner eller fylkeskommuner på en slik måte at statsforetaket, kommunen eller fylkeskommunen alene eller sammen direkte eller indirekte innehar minst to tredeler av kapitalen og stemmene og organiseringen er slik at det åpenbart foreligger reelt offentlig eierskap."

Endringskompetansen er delegert til departementet ved kgl.res. av 25. august 2000.

Av medlemmene i Otteraaens Brugseierforening, og i de aktuelle reguleringskonsesjonene, er det kun HVB som ikke er offentlig eid. Totalt står offentlige eiere for en eierandel på 98 prosent av Otteraaens Brugseierforening. Kravet til 2/3 reelt offentlig eierskap er dermed oppfylt.

Det vises til vurderingene i Ot.prp. nr. 61 (2007-2008) s. 52 av om det skal være adgang for konsesjonæren til å søke om vilkårsendring slik at tidsbegrensning eller tidligere fastsatte hjemfallsvilkår faller bort:

"Det kan tenkes tilfeller hvor reguleringskonsesjon er gitt på begrenset tid med vilkår om hjemfall, men hvor vannfallet enten ikke er konsesjonspliktig, eies konsesjonsfritt eller leies i henhold til gjeldende bruksrettskonsesjon. . . I tilfeller hvor staten ikke har eller vil få adgang til vannfallet, eksempelvis for reguleringer basert på leie av vannfall, har staten regelmessig gitt avkall på sin rett til å kreve reguleringsanleggene avstått ved konsesjonstidens utløp, jf. nedenfor."

Hovedregelen er at reguleringskonsesjoner er eiernøytrale og gis på ubegrenset tid, men at reguleringsene eller andelene i disse følger fallrettighetene dersom fallrettigheter og kraftverk hjemfaller etter industrikonsesjonsloven, jf. vassdragsreguleringsloven § 10 nr. 7. I dette tilfellet vil ikke vannfall som utnyttes i Vigeland kraftverk hjemfalle til staten da de enten er leide (bruksrettskonsesjon for andel av Hallandsfoss) eller er konsesjonsfrie. Departementet ser det derfor hensiktsmessig å endre vilkåret om tidsbegrensning og hjemfall i de aktuelle reguleringskonsesjonene som omsøkt. En slik endring er i tråd med tidligere praksis, jf. departementets tilsvarende vedtak av 10.2.2003 hvor Otteraaens Brugseierforenings reguleringskonsesjoner for Store og Lisle Urarvatn og Ormsavatn og regulering og overføring av Skyvatn m/Båsogsvatn ble endret til å gjelde på ubegrenset tid, og uten påhefte om hjemfall, jf. vassdragsreguleringsloven § 10 nr. 2 første ledd slik den da lød.

Departementet bemerker at en endring av konsesjonenes varighet fra tidsbegrenset til tidsubegrenset ikke innskrenker departementets adgang til å revidere tidligere gitte konsesjoner.

3. Konklusjon

I medhold av vassdragsreguleringsloven § 10 nr. 3 annet ledd annet punktum, jf. industrikonsesjonsloven § 2 første ledd og fullmakt ved kgl.res. 25.08.2000, *erstattes post 1 første og annet ledd* i følgende tillatelser (vilkårssett);

- kgl.res. 15. september 1961 "Betingelser for tillatelse for Otteraaens Brugseierforening til å foreta en ytterligere regulering av Bossvatn m.v."
- kgl.res. 16. juni 1967 "Betingelser for tillatelse for Otteraaens Brugseierforening til å foreta en ytterligere regulering av Hovatn"
- kgl.res. 15. november 1974 "Vilkår for tillatelse for Otteraaens Brugseierforening til ytterligere reguleringer og overføringer i Otra" og
- kgl.res. 23.12.1988 "Vilkår for tillatelse for Otteraaens Brugseierforening til å foreta overføring av Heisvassdraget til Hovatn i Bygland kommune",

med følgende:

"Reguleringskonsesjonen gis på ubegrenset tid. Vilåårene kan tas opp til alminnelig revisjon 50 år etter konsesjonens dato. Dersom vilåårene blir revidert, har konsesjonåren adgang til å frasi seg konsesjonen innen 3 måneder etter at han har fått underretning om de reviderte vilåår, jf. vassdragsreguleringsloven § 10 nr. 3 første ledd.

Reguleringskonsesjonen kan ikke overdras."

Post 2 om innlåsning oppheves i tillatelsene av henholdsvis 15.9.1961 og 16.6.1967.